

BLEND

FOTO: ASGEIR JOHANSEN

COPPER BLUE var et håpløst navn. Derfor skiftet de til Swim. Nå heter de Blend

SIDE 19

For trangt rundt pasientene

FOTO: RUNE SÆVIK

UNIVERSITETET HAR SAGT seg villig til å øke antallet medisinstudenter. Studentene mener at de allerede nå er for mange og frykter at situasjonen vil forverre seg hvis ledelsen får det slik de ønsker.

SIDE 4

STUDENTRADIO

FOTO: JØRGEN FLINT

EN DOSE RADIOAKTIVITET. Du hører på Studenradioen. Temperaturen ute er nå 2,3 grader

MIDTEN

SKJENKE-NEI

ARKIVFOTO

NEI TIL SKJENKING på de Lillos-konserten på ISV. "Umyndiggjøring av studentene" mener studentstyreleder Kristian Wengen.

SIDE 6

....er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø. Avisa gis ut med støtte fra Studentsamskipnaden.

En advarsel til Tromsøs politikere

Det er 6600 studenter ved UiTø og 2300 høyskolestudenter i Tromsø. Tilsammen utgjør studentene i denne byen knappe 9.000 hoder. «Næring i Nord» har skrevet en artikkel hvor de forsiktig anslår at hver student legger igjen kr 55.000.- i Tromsø kommune i året. Vi legger igjen nær en halv milliard kroner i denne byen, men politikerne i denne byen tar allikevel lite hensyn til oss. Vel og merke har de fleste av oss ikke stemmerett i kommunen, og derfor liten betydning med henseende på det politiske landskap. Det betyr ikke at vi ikke kan være en særdeles mektig pressgruppe. Vel og merke hvis vi viser et samlet engasjement. «Næring i Nord» fastslår i den samme artikkelen at Universitetet i Tromsø er drivkraften bak velstanden i denne kommunen. Kullene med 19 åringer blir stadig mindre, og bølgen av eldre mennesker som søkte seg til universitetene er avtagende. Man kan derfor slå fast med relativt stor sikkerhet at det vil bli færre studenter, og derfor også rift om disse. Spørsmålet jeg stiller til Tromsøs politikere er: Hva er det Tromsø by har å tilby oss, som ikke de andre universitetsbyene også kan tilby? Og hva er det som skal få studenter til å ønske å komme til et universitetsmiljø og en by, som faktisk byr på mindre enn de andre universitetsbyene, bortsett fra dårlig vær?

Studentene trenger å få mulighet til å bygge bærekraftige studentmiljøer. Man kommer i den anledning ikke utenom at øl er en sentral del av studentkulturen, og at man er avhengig av å få skjenkebevilling for å kunne avholde arrangementer. Alle er klar over at det foregår ulovlig skjenking på en del studentarrangementer, kommunepolitikere vet det, universitetsledelsen vet det, politiet vet det og studentene vet det. Studentbefolkningen i Tromsø vil ikke finne seg i å betale kr 39.- for en halvliter i all evighet. En halvliter i denne byen kjøpt på studielånspenger, vil komme på ca. kr 100.- etter endt nedbetaling av lånet.

Det er mange grunner til at denne universitetsbyen er den eneste uten et eget studenthus. Ikke minst studentenes egne organisasjoner, men det handler også om velvilje fra politikerne og om velvilje fra markedskreftene i Tromsø.

I følge «Næring i Nord» er 12.385 ansatt innenfor serviceyrker. Det er 4.700 ansatt i hotell og restaurantbransjen. De tradisjonelle yrkene fiske, fangst og jordbruk sysselsetter 1.021 mennesker og industrien gir arbeide til 1.881. Det er ikke tvil om at sterke næringskrefter er avhengige av studentmidler for å tjene penger. Hvis studenttallet synker, så synker næringa.

Innenfor utelivsbransjen finnes det knapt noen pris konkurranse, i denne byen er kr 39.- for en halvliter det man må betale. Det finnes knapt nok det utested i denne byen, som studentene ikke kunne kjøre i bakken rett og slett ved å samlet velge å legge igjen pengene sine på et mindre grådig sted, og det nærmer seg kanskje et tidspunkt hvor tromsøstudentene må samle seg og vise handlekraft.

Men misforstå meg rett. Jeg bor i den ene byen fordi jeg trives. Det er bare det at jeg avskyr å betale kr 39.- for en halvliter - når utestedet ligger 100 meter fra bryggeriet, og ikke kan sies å ha de helt store transportkostnadene.

ILLUSTRASJON: ERIK ØDEGÅRD

Semesterstart

for glade fiskeristudenter

Nok en gang er det semesterstart ved universitetet her i Tromsø. Eller rettere sagt var starten som vanlig ei uke-fjorten dager før min ankomst. Og nok en gang er jeg for sein til å nå oppmeldingsuka. Derfor er det mye å gjøre de første dagene her i Nordens Paris som lokalbefolkninga ynder å kalle hjembyen sin. Enkelte franske ord har sneket seg inn i språket til byværingene, men disse har i den siste tida vært utsatt for en prøvesprengingsboikott.

I snø og sur kald balsfjordsvind setter jeg kursen mot universitetet. På veien opp til kunnskapens tomter svinger jeg innom RiTø for å kjøpe en pakke svært helseskadelig tobakk. Jeg stopper midt på universitetsområdet, tenner en sigarett og funderer litt over den nye røykeloven, mens blikket rettes mot det lysende flotte bygget øverst. Tankene vandrer hen til de forrige semestrene og håper dette semesteret vil være mindre kaotisk enn de tidligere.

Informasjonen mellom de ulike aktørene (som det heter på fagspråket) har ikke alltid vært like god. Som studenter har vi ofte en viss fornemmelse om de forskjellige fag, men det er ikke alltid denne fornemmelsen stemmer med virkeligheta. Jeg vet ikke om det var verst da vi hadde et fag uten pensumlitteratur eller da vi hadde et pensum som foreleseren mente ikke hadde mye med faget å gjøre. Boka med sine syv, nesten åtte hundre sider var god den, men «best til å slå ihjel folk med», som han sa. Tross alt gikk det ganske bra med begge fagene, på ett eller annet forunderlig vis.

Noe med det mest fantastiske vi har på Fiskerihøgskolen er studielederen. Han er vår kilde til mangelfull informasjon og full forvirring. Muligens vet han mye om studiene våre som han ikke vil fortelle, eller så kan han ikke ha den store oversikten. Resultatet blitt det samme uansett. Vi studenter og våre forelesere jakter ofte på både tid og sted for undervisninga. Sånn omtrent fjorten dager før den første eksamen stabiliserer timeplanen seg, da hender det vi får ei gladmelding fra administrasjonen om at alt er i den skjønneste orden. Hadde alt som foregikk inn for våre nye vegger vært like klart og lysende som skolen ser ut utenfra, ville det neppe vært noen problemer.

Nesten hele sigaretten er røykt da jeg rusler videre mot mitt mål for dagen - å registrere meg. Planen er grei. Først opp på Hovedgården, så ned på posthuset og så opp igjen på Hovedgården. Til slutt må jeg selvfølgelig gå ned til Breivikaseretret for å skaffe meg mere skyld og gjeld, eller

penere sagt - «levnetsmidler» for de kommende månedene.

Hele prosessen tar tid når man samtidig frekventerer forskjellige kantiner og ulike kafeer for å se etter kjente fjes. Og kjente fjes er selvsagt også noe som tar tid å hilse på. Ett-par-tre kaffekopper per kjenning er noe som hører med.

I kantina på UB treffer jeg en annen fiskeristudent. Vi snakker om forskjellene mellom nybygget og Gjennomgangsbygget. Noe er blitt bedre og noe er slettet ikke blitt bedre. Få ting er som vi hadde forventet, kan vi konstatere etter å brukt nyskolen vel ett år. Men, ting går seg vel til.

Ett postkontorbesøk senere står jeg i Storgata med fem-seks tusen i lommen, mens resten er satt inn på konto for senere bruk. Det kjennes litt godt å ha kronarsjen liggende i en rull inni handa. Pengene er varme, som om de brenner. Mens jeg står der og nyter følelsen av øyeblikkelig velstand dukker det plutselig opp en kompis. Med uten alt for store anstrengelser får han overtalt meg til å bli med å ta en pils ett eller annet sted. Mitt ytre sier motvillig ja, men mitt indre er godt fornøyd med situasjonen. Fredager er dager da slike overtalelser står høyt i kurs hos meg. Først må jeg bare betale husleia, litt på etterskudd som vanlig. Husvertene har visst ikke forstått dette med studenter, studielån og når det kan forventes at vi har penger. Hvert semester er det samme strevet med å overbevise mistroiske landlorder eller husbaroner om at dette aldri vil skje igjen.

Vi bestemmer oss for å gå på Paletten og strever oss i motvind på holka mot sørbyen. Så sitter vi der med hver vår blanding og forteller hverandre eventyr og historier basert på en sann løgn. Den fornøyelige situasjonen, uten sammenligning for øvrig, er nesten som for den glade havbruksstudenten fra ett av de eldre kullene. Han satt til stadighet her på Paletten og andre steder hvor åpne ølkraner er å finne.

Til hobby og ekstraintekt drev han med noe tilnærmet moderne pomorhandel. En tradisjon han hadde fra hjemstedet sitt et sted på Finnmarkskysten. Denne fyren var litt gladere enn de fleste. Spesielt etter som han var blitt invitert med av Olga ombord på tråleren «Antonia Valentin» fra Arkhangelsk. Her skulle han få seg ett billig hal og kjøpe ett ikke rent lite parti av de beste russiske eksportvarer. Og nå var det ikke snakk om utskjæringer i tre eller samovarer. Nei, det var skikkelige saker han var ute etter.

Vel ombord ble han bydd på vareprø-

ver med forskjellige etiketter. Mangt det gjorde at vår arme venn ikke helt kunne bestemme seg, sjøl om han fikk assistanse av de russiske trålgastene. Etter virkelig ha jobbet hardt med vareprøven mange timer befant han seg i en slik tilstand at han hverken kunne kalles tilregnelig eller våken, men hjertet slo og hørte pustet. Et oppradd mannskap så ikke annet råd enn å legge han inni benken i messen. Der lå det fra før en del skrot og souvenirer hentet rundt omkring på fyllinger og skrapplasser, så de mente vel han passet inn der.

Om bestemminga glemte dette da heller ikke var særlig bevisst sine handlinger, eller om kommunikasjonssvikt mellom dem og skipperen var årsak til venns skjebne vites ikke. I alle tilfelle våknet ikke studenten før cirka ett døgn senere av at gulvet gynget og denne gangen var det ekte. Midt under middagen halve besetningen begynte det å banke motenkelig i benken russerne satt på. De åpnet og slapp ut blindpassasjeren som sin store fortvilelse skjønnte at noe var slåddet aldeles ikke burde være. Tidligere hadde han våknet på de merkeligste stedene mellom annet i en søppelkonteiner. Men aldri tidligere hadde ankommet til bevisshet på slik en gyngende grunn.

Etter en kopp te, kokt på Aserbadjan steppesgress, fikk russerne ved hjelp av tegnspråk, blyant og papir og hoderystelser klarlagt situasjonen for han. Tråleren var på vei til Barentshavet for å ta sin rest av ei kvote ingen visste størrelsen av. Samtidig ble det gjort klart for han at notur på land ble ikke aktuelt før båten var fullastet. Heldigvis for vår arme venn ble fartøyet oppbrakt til Hammerfest av kystvaktskipet «K/V Grimsholm» for under rapportering og noe snusk med maskevidden etter relativt kort tid. Det hører og hører til historien at havbruksstudenten lignende årsaker som tidligere nevnt, ikke kom seg av hurtigruta før i Harstad da han skulle tilbake til Tromsø.

Etter noen halvliters tid styrer vi mot Peacock i håp og forvissing om at vi vil treffe noen venner og kjente. Noe som forøvrig stemmer meget godt. Vi setter oss ned ved ett bord hvor det fra før sitte noen nautikkstudenter fra Ingeniørhøgskolen. Deres navigasjonskunnskaper kommer godt med seinere utpå kvelden. Studentene ved Ingeniørhøgskolen har svært kort vei fra skolen og til Peacock. Det vises allerede godt på et par av dem. På grunn av tidligere erfaringer jeg ikke skal rippe opp i her, går de hjem når de andre går til neste sted.

Om "Pilegrimer på berserkgang i York"

I Utopia nr. 13 1995 («Pilegrimer på berserkgang i York») går Thomas Harris til kraftig angrep på ISLs studieturer til York. Hvis jeg forstår Harris rett, så klager han over tre ting: 1) York er en kjedelig by, 2) undervisninga lå «hakkert under 3. klasse engelsk på vide-regående», og 3) han opplevde å være på en fylletur istedenfor en studiereise. Jeg har selv vært på studietur til York og har helt andre erfaringer enn Harris. Jeg vil derfor gjerne komme med et motinnlegg til Harris' artikkel.

For å ta punkt 1 først, så kan jeg ikke skjønne annet enn at York bør være en fin arena for et studieopphold, og de fleste i mitt kull likte også byen godt. York er en spennende by, ikke bare hva publiv angår, men også når det gjelder historie, arkitektur og kulturliv generelt. Her finnes bl.a. utgravninger fra romertiden, arkitektur fra flere århundrer tilbake, en bymur, en staselig katedral (Vest-Europas største) og det meget interessante Castle Museum (hvor man bl.a. kan studere motens og leketøyets historie og vannklosettets utvikling!). Byen har også historiske forbindelser med vikingene og derfor et eget vikingmuseum. (Det synes visst Harris er helt uinteressant, men jeg vil tro at ganske mange vil være av en annen oppfatning). I tillegg finnes det et stort antall kinoer, teatre, restauranter og puber. Hvis ikke dette er nok til å vekke ens interesse, så synes jeg ærlig talt man er ganske uinteressert av natur, dvs. at man faktisk mangler den viktigste egenskapen en student bør ha!

Så til punkt 2: Undervisninga. Mitt kull var stort sett svært fornøyd også med denne. Vi lærte mye om britisk samfunns- liv, bl.a. om situasjonen i Nord-Irland, om utviklingen innenfor britisk politikk i dette århundret, om Thatcher-epoken, osv. Dessuten lærte vi om presens rolle og om de forskjellige avisene (deres politiske tilhørighet osv.) I litteraturtime- ne arbeidet vi mer med noen av verkene på pensumlista. Dette kom godt med da den ti-

den man har til gjennomgang av pensum på grunnfag er svært begrenset. Som en del av opplegget måtte vi skrive en såkalt prosjektoppgave. Dette kunne være ganske interessant dersom man gadd å legge noe i det. Man kunne f.eks. basere oppgaven på intervjuer med folk. På den måten fikk man både språktrening og ny kunnskap om dagligliv og kultur. Som en ekstra bonus var vi på to dagsutflukter til steder av litterær og historisk interesse, pluss at vi var på byvandring i York for å se på de historiske stedene.

Jeg sier ikke at alle studentene på mitt kull var hundre prosent fornøyd med alle time- ne i York. Selvsagt var det noen som var mer fornøyd enn andre, og selvsagt var det noen ting som var mindre bra enn andre. Slik vil det alltid være. Men det viser seg hvert år når studentene evaluerer York- oppholdet, at de fleste stort sett er fornøyd. Når studentene har vært misfornøyd med noe, har problemene blitt tatt opp med studiesenteret. Dette har resultert i forandringer i undervisningsopplegget. Jeg vil derfor bestemt hevde at Studiesenteret i York presenterer et seriøst opplegg som de fleste bør kunne ha utbytte av.

Nå til punkt 3: Publivets gleder. Dagen vår var lagt opp slik at vi hadde undervisning fra nitida til tre-firetida. En ganske normal arbeidsdag mao. Om ettermiddagen og kvelden var vi stort sett fri til å gjøre hva vi ville (bortsett fra at vi måtte sørge for å få prosjektet i havn før oppholdets slutt). Da kunne vi gå på kino eller konsert, og det var heller ingen som forbød deg å gå på pub, hvis du hadde lyst til det. Men, som Harris så riktig påpeker, så stenger pubene i York halv tolv, og da kan man faktisk gå hjem hvis man vil. Det er ingen - og slett ikke ISL! - som tvinger en til å vandre rastløst videre til nærmeste nattklubb. Dessverre er det en del studen- ter som har en tendens til å havne på slike klubber hver eneste kveld. Det er på høy tid til at disse studentene slutter å skyl-

de på «opplegget» for at det blir slik. Når en er såkalt «voksen», er det faktisk en selv som bestemmer hva en skal gjøre med livet sitt. Universitetet er ingen barnehage. Her må man ta ansvar og egen læring, og dette gjelder også under et studieopphold i York. Hver enkelt student får like mye igjen faglig av et slikt opphold som han eller hun investerer av egeninnsats. Når det gjelder å ta ansvar for seg selv, er det tydelig at enkelte studenter ikke er i stand til dette, men dette gjelder ikke alle (som Harris tydeligvis prøver å gi inntrykk av). Harris' innlegg sier mye om hans innstilling. Heldigvis finnes det mange studenter som er mer innstilt på å gjøre York-oppholdet til en lærerik opplevelse. Jeg håper ikke Harris' artikkel får ødelegge for disse studentene.

Til slutt vil jeg si at jeg synes det er dårlig gjort av Harris å beskyldte reiselederne for å være useriøse. Reiselederne drar faktisk ikke til York for å få seg en hyggelig ferie. De er der fordi studiesenteret ønsker at det skal være en person fra Tromsø der som kan fungere som et mellomledd mellom studiesenteret og studentene. Dette er ikke alltid like hyggelig, for man vet aldri hva man kan bli nødt til å ordne opp i. Faktisk kan man tom. bli nødt til - ja nettopp! - å dra fyllesjuka studenter opp av senga om morgenen («klokka 9.15 om natten», som Harris sier) for at de skal komme seg til undervisninga. I tillegg til slike potensielle ubehageligheter underveis, så har reiselederne mye arbeid med å forberede turen. Høres dette ut som en hyggelig ferie? Av en eller annen grunn så er det iallfall ikke noen beinhard konkurranse blant engelsklærerne om å få dra. Istedenfor å «dra på ferie», vil de faktisk heller være hjemme og jobbe! Jeg synes for min del at reiselederne fortjener honnør istedenfor klage. Men så er det jo enkelte som bare må klage, da.

Kristin Kille, ISL

Den meningslause tragedien

Det var med djup sorg vi mot- tok meldinga om Ketil Uten- gen sin bortgang.

To gutar på tur. Eit brak - og så endelaust stilt. Ketil er død - meldinga er ufatteleg. Den er så brutal og så totalt menings- laus. Vår snille gode kamerat er ikkje meir. Brått og brutalt vart han eit offer for naturen sine nådelause krefter.

Ketil var glad i naturen og visste å sette pris på dei glede- ne som friluftslivet gir. Han var ikkje mellom «tøffingane» som for ein kvar pris skal utfordre fjellet.

Tvert om. For oss som har vore på turar i lag med Ketil, privat og i regi av Fjellgruppa, - vi veit at han vurderte trygglei- ken og at han tok omsyn til det. Likevel skulle han verte eit offer for snøskredets brutalitet. Når unge folk i sin beste alder brått vert rivne bort frå oss, er det vanskeleg å sette ord på kjens- lene. Tragedien verkar så ufate- teleg og totalt meningslaus. Det er ikkje vår oppgåve som men- neske å råde over liv og død. Det er heller ikkje mogleg for oss å forstå alt som skjer, og kan hende endå vanskelegare å ak- septere det. Eit ungt liv er brått slutt. Mange spør kvifor, men der er ikkje svar...

Det tek tid før vi forstår kva som har skjedd. Mange med meg, tenkjer nok på det vi fekk oppleve i lag med Ketil. Vakre turar, godt kameratskap og ikkje minst ein gjennomtenkt og god ven. Vi tenkjer også på alt vi skulle gjere. Alt vi burde sagt til han.

No er det forseint å fortelje kor stor pris vi sette på å ha Ketil i vår vennekrets, - det bør stå til ettertanke. Vi må lære å gi uttrykk for eigenskapar som vi set pris på med våre med- menneske, og ta oss tid til å lytte til andre sine meningar.

Dette var eigenskapar som Ketil hadde, og som vi bør hug- se og ta lærdom av. Gjennom sitt engasjement i Fjellgruppa, var eit av Ketil sine mål at medlemmane skulle kjenne seg vel- komne og ha det kjekt på tur. Det målet greidde han fint. Den sympatiske og omtenksame Ke- til spreidde mykje glede på dei turane som han var med på.

Det er vanskeleg å tenke framover i desse dagane, når ein har meir enn nok med å gripe seg sjølv i armen og erkjenne at det verkeleg er tilfelle at Ketil er død. Vi treng tid til omstilling, -vi må arbeide oss gjennom det som har skjedd, og det er ikkje lett, og det bør heller ikkje vere lett.

Ein god kamerat fortener å verte hugsa. La Ketil vere eit naturleg samtaleemne på fram- tidige turar, og på Fjellgruppa sine tilstellingar. Det kan verte tøft, men Ketil fortener å verte hugsa som det gode og omtenk- same medmenneske som han var.

Eg har mange gode minner frå turar som vi var på. Desse minna vil eg ta med meg vidare i livet. Du var eit menneske som eg sette uendeleg stor pris på, og som eg er takksam for at eg vart kjent med. Fred vere med ditt minne Ketil...

Odd Kristian Dahle

På Dampen er det masse folk vi ankommer. Ved bardisken en liten austervolling og brukjeft på betjeninga fordi han får vann. Betjeninga gjør han merksom på at hvis han opper seg riktig bra, kan det henat en kopp kaffe er oppnåelig. en eg fekk jo kjøpa øl i stad», eneste argumentet han komer på. Steil betjening og vanlige dørvakter går det som nt ikke å argumentere med. e er det som to forskjellige dener møtes, vi på forsida og på baksida av disken.

Av medlidenhet og dyp for- else av situasjonen kjøper jeg halvliter til austervollingene å. Da halvparten er drukket nmer vakta. («Sa æ ikkje tel dæ u har fått nok? No skal du ut!» siste vi ser til han den kvel- er hvordan han møter døra av kampmot og høylytte pro- ter.

Lysene tennes og folk er gått m, eller rettere sagt i kø. Først for å hente jakken, så i kø for jøpe mat og til sist i drosjekø. m vanlig blir vi sittende og tar med ro, mens vi diskuterer og hvor og hvordan vi skal ne et nachspiel. Betjeninga ma- på oss om å «drikke ut» sam- g som de koster og vasker dt oss.

Til slutt er det bare oss igjen. kene slipper vi å vente på og kta ønsker og lettet «god tur m» og noe tvilsomt «velkom- n igjen».

På grunn av lave temperaturer all avisskriving og «vold i pøl- øen» dropper vi mateting i trum og tar direkte sikte på sjeholdeplassen ved Fokus. Vi jo alltid svinge innom Esso å ta med oss noen krydder- ser hvis drosjekøen er for lang hungeren blir for stor. Det at gge delene stemmer trenger n ikke være noen stor profet å spå.

Køen er lang som ett vondt men det er ingen fare for at n skal snike seg foran andre. på sida av rekka med mer r mindre lystige mennesker en av våre forelesere og diri- er både retning og plassering oss som ankommer og de let- blåfrosne som snart har tur. a store mannen er sitt selvpå- te ansvar bevisst og har god troll. Nå er det bare å håpe på politimesteren ikke kommer ende forbi. Kaos i køen er noe liker.

Vi blir henvist til øverste del tar plass sist i køen. Samtidig er vi på en sluddbygger da vi er minnelig godt kledd for for- dene. Etter en drøy halvtime vi en bil og er endelig på vei m etter en lang kveld hos et utvalg av Tromsøs mange be- ingshavere.

Godt nytt semester, og stå på!

Jan Olsen

Adresse: Universitetet - ISV, 9037 Tromsø
Tlf: 77 64 42 83
Faks: 77 64 51 99
E-post: utropia@stud.isv.uit.no
Internett: http://www.isv.uit.no/student/utropia

Utopia tar gjerne imot leserinnlegg. Skriv kort og poengtert, så når du flere med dine meninger. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte. Leserinnlegg kan trykkes anonymt.

Trykk og opplag:
Bladet Tromsø, i et opplag på 5000

Annonsepris:
5 kroner per spaltmillimeter

WWW-utforming:
Morten Skogly

Neste deadline:
14. Februar

Ellers i redaksjonen:
Morten Skogly, Asgeir Johansen, Amund Sjølie Sveen, Stein Ivar Mona, Truls Brekke, Geir Kastmo, Kristoffer Jørgensen, Marte Holmemo, Siri Vaggen Olsen, Magnus Clough, Sigri Sandberg, Lise Swensen, Torbein Kvil Gamst, Svein Inge Naustvik, Randi Solhaug, Pernille Ødegaard, Francesco Ru- bino, Kjersti Bakken
utropia@stud.isv.uit.no

Ansvarlig redaktør: Thomas Harris
harris@stud.isv.uit.no
Redaktør: Jørgen Flint
flint@stud.isv.uit.no
Redaksjons- sjef: Per Steinar Moen
moen@stud.isv.uit.no
Ansvarlig: Jan Martin Berg
berg@stud.isv.uit.no
Redaksjonssekretær: Vegard Bønes
boenes@stud.isv.uit.no
Arbeider: Jørgen Flint

Trangt om pasienten

UiTø ønsker å opprette tju nye studieplasser ved fagområdet medisin. Bevilgninger er allerede garantert gjennom statsbudsjettet. Dette bekymrer imidlertid studentene som frykter for framtiden.

- Det er ikke kapasitet ved universitetsklinikken. I forhold til det som er beregnet, er det allerede for mange medisinstudenter ved UiTø. Antallet studenter hemmer kvaliteten på den praktiske pasientrettede undervisningen, sier Rina Sævik, leder for Norske Medisinstudenters Forening (NMF) i Tromsø.

U Thomas Harris

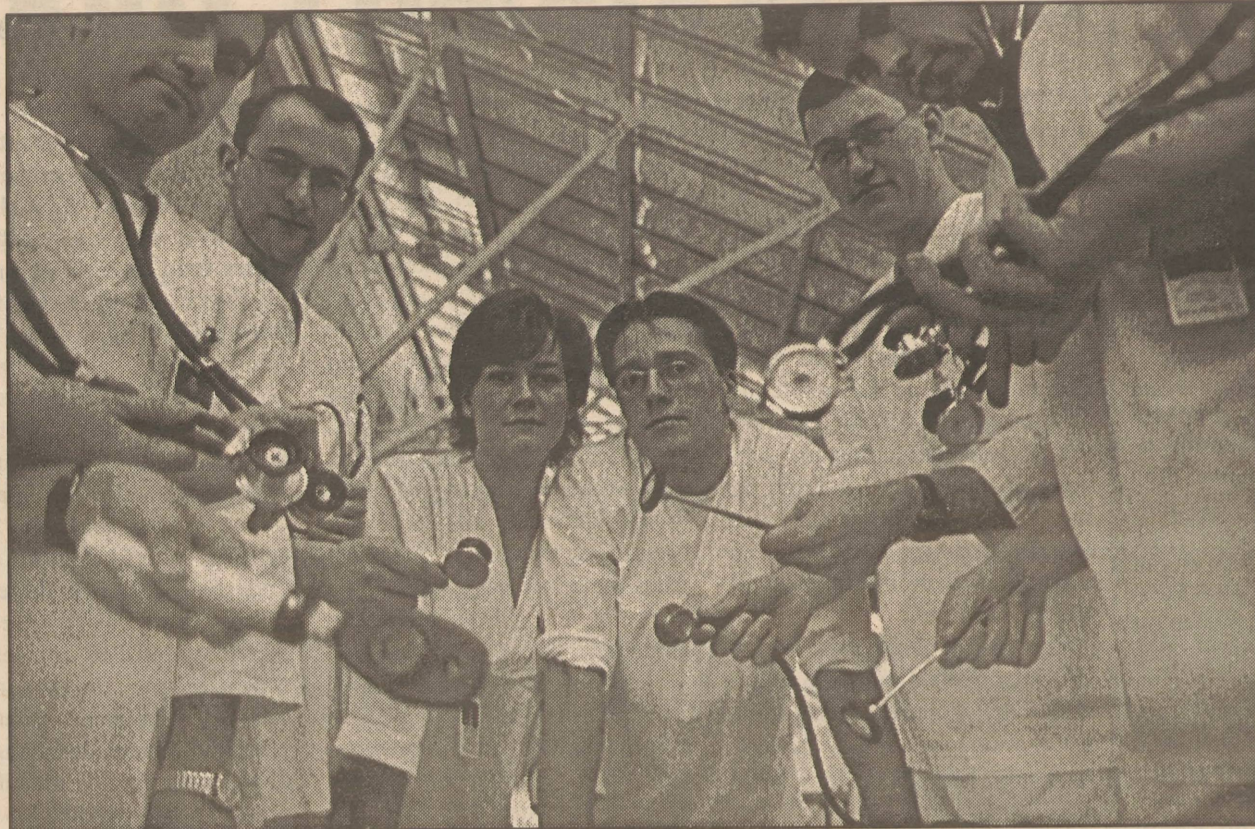
- Vi opplever ofte å være altfor mange studenter tilstede når vi arbeider med pasienter under veiledning av en lege. Dette er et problem for både oss og pasienten. Vi får ikke prøvd og lært nye praktiske ferdigheter grundig nok, og for pasienten er det ofte ubehagelig når åtte til ti studenter skal kjenne, klemme, banke og se. Til og med veilederne reagerer på dette. Løsningen blir ofte at ikke alle får slippe til, og dette hemmer kvaliteten på utdanningen vår, mener Rina Sævik.

Overkjørt

Stortinget vedtok ved budsjettforhandlingene i høst at det skal opprettes 75 nye studieplasser til legestudiet på landsbasis.

- Det er et urealistisk tall, mener Arild Leknessund, nestleder i NMF.

- Her i Tromsø er alt dimensjonert for femti studenter.

Rina Sævik og Arild Leknessund (bakerst) er bekymret over manglende kapasitet på universitetsklinikken ved RiTø

FOTO: RUNE SÆVIK

Han er kraftig irritert over at dekanus Egil Arnesen har sendt et brev til Helse- og Sosialdepartementet, hvor han sier seg positiv til å ta imot enda tju studenter. Brevet ble sendt uten at studentene fikk ta stilling til det - de ble kjent med det gjennom et oppslag i Nordlys.

- Vi føler oss overkjørt, sier Rina Sævik og Arild Leknessund.

73 er for mange

De to begynte å studere medisin i 1993, og har nå 73 studenter i sitt kull.

- Det er også for mye. Antallet studenter på hvert kull bør begrenses til 65, inntil vi får økt kapasiteten på universitetsklinikken ved RiTø, mener de.

De benekter på det sterkeste at dette er syting fordi de er redd for å miste sine faste lesesalsplasser, eller et fordelaktig

arbeidsmarked.

- Lesesalsplasser er et filleproblem, synes Rina Sævik. Hun er redd for at kvaliteten på legestudiet i Tromsø skal ofres for kvantiteten.

- Vi ønsker også at legemangelen skal bekjempes, men skal vi utdanne flere i Tromsø må forholdene ligge til rette for det. Da man i 1993 økte fra 60 til 70 studieplasser, ble man lovet 20 nye stillinger for å kompensere for dette - man fikk sju. Akkurat det lover ikke godt for fremtidige utvidelser, sier Arild.

Ressurser

Rina og Arild mener det må gjøres omfattende forberedelser dersom studenttallet skal øke ytterligere.

- Forelesningssalen på RiTø må få nok plass, man må ha flere veiledere (det vil si

leger og assisterende leger) til praktisk undervisning med pasienter og man trenger flere undersøkelsesrom. For å få flere studenter per pasient, koker det ned spørsmål om penger. Medisin er et praktisk studium, det krever pasienter, veiledere, lokaler - nettopp derfor er vi dyre studenter, forteller Rina.

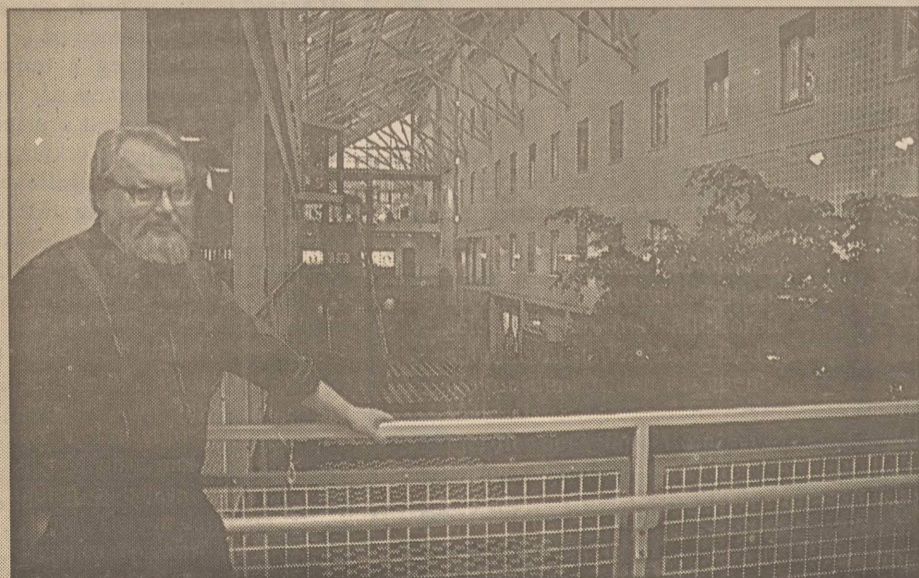
For få spesialister

Arild mener at dagens legemangel skyldes for få spesialister, det vil derfor ikke være så mye å øke studenttallet på grunn danningen.

- Det er for spesialistutdanningene sursene må økes. Folk forventer at tjenesten er bra - det gjør vi studenter også. Hvis vi ikke lærer våre praktiske ferdigheter skikkelig i løpet av studiet, når skal vi da lære det, undrer han?

Dekanus Egil Arnesen:

Dette er ikke fremmed for oss

Dekanus Egil Arnesen.

FOTO: ÅSGEIR JOHANSEN

- Vi vet om dagens kapasitetsproblemer ved universitetsklinikken. Ingen kan gi noen garanti for at kapasiteten skal økes før eventuelt flere studenter taes inn, men jeg tror alle rimelige hensyn

tilsier at ting ikke blir verre enn de er. Jeg regner med at departementet heller ikke ønsker større tabbeposter hos fremtidige leger, sier dekanus Egil Arnesen til Utropia.

U Rune Sævik

Arnesen var medforfatter av brevet til Kirke-, Utdannings- og Forskningsdepartementet (KUF) som medisinstudentene har reagert på. På vegne av UiTø blir det i brevet tydet et ønske om inntil 20 nye studieplasser fra tidligst høsten 97.

- Det letteste ville være å si nei til flere studenter, men vi har et reelt behov for å utdanne flere leger til landsdelen. I tillegg må vi satse på å egenrekruttere lærekrefter, mener han.

- Det er ikke ønskelig med noe mer enn 90 plasser pr. år, men en økning vil uansett kreve mer ressurser og infrastruktur ved UiTø/RiTø. Vi kan tidligst øke studenttallet i 97, dersom KUF og fylkeskommunen (RiTø eier) vil, forteller Egil Arnesen videre.

Studentene viser til økningen fra 60-70 studenter i 1993. Var det samsvar mellom de ressurser som da ble lovet, og de man da faktisk fikk?

- Det er sterk diskusjon om hva som faktisk ble lovet, både på RiTø og UiTø.

Er du enig i at kapasitetsproblemet ved universitetsklinikken hemmer undervisningen for dagens medisinstudenter?

- Ja, det er åpenbart at deler av den praktiske undervisningen kunne ha vært bedre. Flere forhold kan forbedres, men jeg

tror det er et administrativt problem - tillegg til manglende lokaler. Forøvrig har vi en kontinuerlig dialog med fylkeskommunen, i form av rutinemessige kurs og utdanningsevalueringer, hvor slike ting blir påpekt. Vi har blant annet påpekt behovet for 1000 kvadratmeter undervisningslokaler.

Brevet til KUF er datert 10. januar 1996, altså en uke etter at medisinstudentene begynte på vårsemesteret. Vill du det ikke være både naturlig og mulig å innhente deres syn i denne saken?

- Jo, det er det alltid, men det lot seg ikke gjøre. Dateringen viser når brevet foretøt UiTø. Vi på Fagområdet Medisin mottok vår henvendelse i romjulen, og behandlet brevet uken før det ble sendt. Det var ikke mulig å få tak i studentenes representanter, selv om vi prøvde. Forøvrig tror jeg at deres innvendinger og betingelser kommer fram i brevet.

Kan du nå garantere at studenttallet ikke økes før de nødvendige utbygginger er foretatt?

- Ingen har garantier for noe som helst, det har ikke resten av universitetet heller. Slike saker. Men jeg mener ideelt sett at studenttallet bør begrenses til 65 dersom ingenting skjer.

- DUM plassering

Dette området er et av de barnetetteste områdene på øya, og lokaliseringen kan derfor beskrives som uheldig, sier Torodd Eriksen fra leieboerutvalget på Mortensnes.

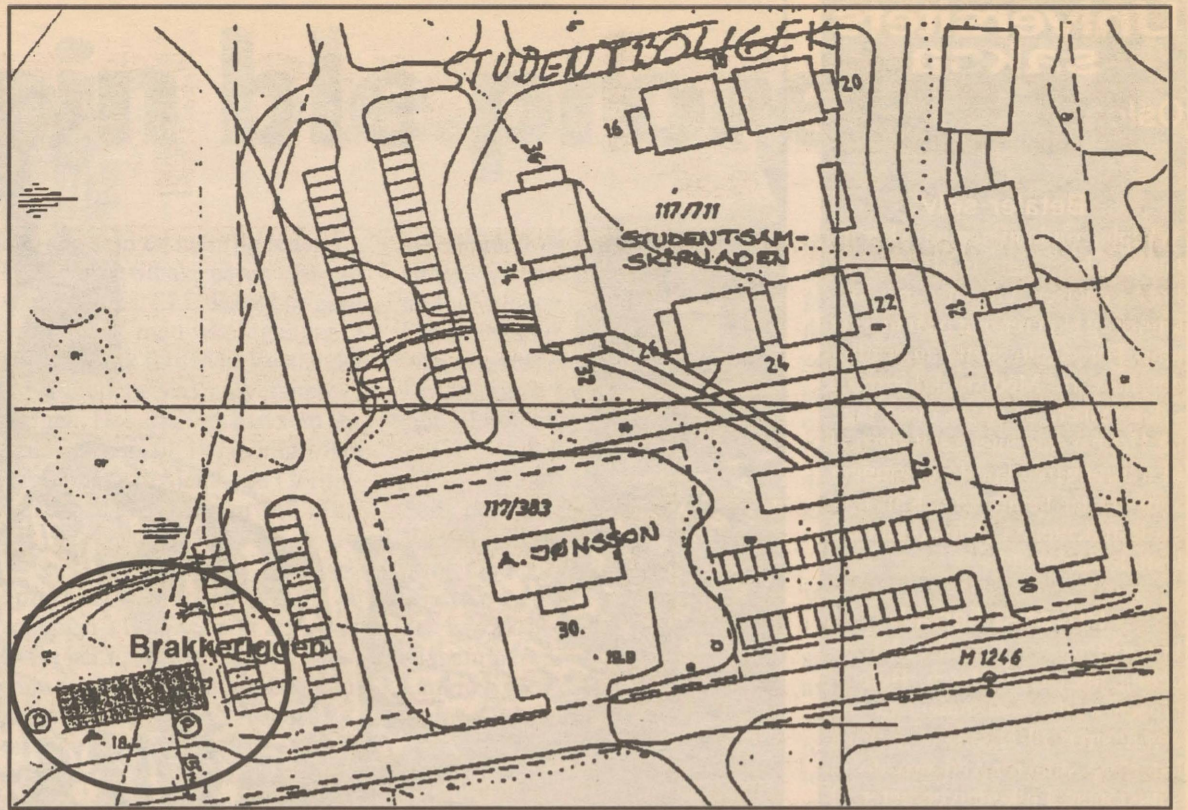
- Mediedekkingen hittil har gitt inntrykk av at det er borgervernlignende tilstander. Med studenter mot sosialt vanskeligstilte. Dette er et galt bilde som går på tvers av våres grunner til å protestere, fortsetter han.

Thomas Harris

Grunnen til at det ble satt i gang underskriftskampanje mot prosjektet, er fordi det er en dum lokalisering. Det er også fordi det kun er snakk om tak over hodet. Det er klart at også denne gruppen trenger en plass å bo, og at det er i første instans snakk om lagring og ikke behandling. Leieboerne og leieboerutvalget vil antakelig stilt seg helt anderledes til et behandlingstilbud. Tromsø kommune plasserer problemet i stedet for å gjøre noe

med det. Protestene går mot Tromsø kommune, ikke de tiltenkte beboerne. Vår holdning er at det er en dum løsning, og en dum lokalisering, avslutter Torodd Eriksen fra leieboerutvalget.

Unndratt offentligheten
Tromsø komunes avdeling for helsevern og sosial omsorg sine planer om å lokalisere en brakkerigg for midlertidig plassering av sosialt vanskeligstilte personer ved studentboligene på Mortensnes har utløst en del bekymringer hos beboerne, hovedsakelig barnefamilier. Det er stor bekymring for hva det vil medføre

Kartet viser hvor den nye Brakkeriggen skal plasseres.

av problemer å få en oppbevaringsplass for tunge rusmisbrukere i et så barnetett område. Sakspapirene fra konsulent som Tromsø kommune har leid inn for å utrede plasseringssaken er undratt offentligheten, og det har blitt uttalt fra flere hold at dette er helt nødvendig. Tromsø kommune har begrunnet utdragelsen fra offentligheten med at man ønsket ro rundt saksbehandlingen. Denne roen blir fra andre hold beskrevet som et forsøk på å få en kontroversiell sak

gjennom med et minimum av protester.

Usikkert

For øyeblikket ligger det en søknad til byggesaksseksjonen om å få dispensasjon fra reguleringsplanen. Området er fra før av regulert til trafikkområde. I brevet fra konsulent kan man lese følgende:

«Med henvisning til plan- og bygningsloven §7 søkes det om midlertidig dispensasjon fra vedtatte bestemmelser, på ubestemt tid. Det foreligger særlige grun-

ner til å la tomten nyttes til midlertidig bosted for sosialt vanskeligstilte da området er noe skjermet fra den øvrige bebyggelse samtidig med at området anses brukervennlig for denne delen av den kommunale sosialtjeneste[...]Da det er behov for å få etablert den midlertidige brakkebebyggelsen snarest mulig imøteser vi en hurtig byggesaksbehandling til beste for saken»

Vidar Bakken i Studentsamskipnaden er sterkt uenig i at beboelsen vil være avskjermet fra den øvrige bebyggelse.

Lite trivselsfremmende

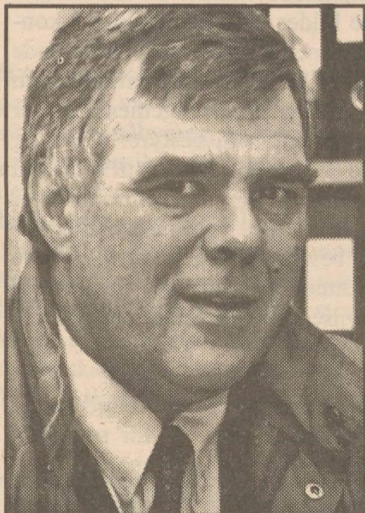
Vi ser det ikke som trivselsfremmende å ha en midlertidig oppbevaringsplass for tungt belastede sosialklienter. Den tiltenkte form byr til problemer, sier Vidar Bakken, direktør i Studentsamskipnaden.

Thomas Harris

Studentsamskipnaden i Tromsø har utformet sine innsigelser på plasseringen, og overlatt det til en komité som skal utforme den endelige planen som skal sendes til byggesaksseksjonen. Underskriftene fra beboerne på Mortensnes vil bli vedlagt, og drøye 70% av dem har skrevet under på disse, fortsetter han.

Familieboligfelt

Man har lagt ned en masse arbeidsressurser i å opprette et familieboligfelt på Mortensnes. Vi ser det som viktig å jobbe for trivsel, og dette prosjektet ser vi på som langt fra trivselsfremmende. Det er ikke snakk om en behandlingssituasjon, den tiltenkte form byr til problemer. Det har hittil vært problemer med den gruppen sosialklienter som bor i Ørindalen. Studentene i studentboligene på Ørindalen har vært plaget av innbrudd, biltyverier og annen

SiTØ-direktør, Vidar Bakken
FOTO: THOMAS HARRIS

kriminalitet. De beboerne som er tiltenkt i brakkeriggen er tungt belastede sosialklienter, og de problemene dette fører med seg er ikke noe vi ønsker i et familieboligfelt i etableringsfasen. Det vil bety store problemer.

Regulering

- For øyeblikket er det en sak om dispensasjon fra reguleringsplanen til behandling. Vi føler oss nokså sikre på at den ikke kommer gjennom. Det skal mye til for å gi dispensasjon fra en reguleringsplan, det ligger mye arbeid bak reguleringsplanene, og det er sjelden det blir gitt dispensasjon fra dem. Spesielt når det er såpass sterke protester som det er her, avslutter Vidar Bakken fra Studentsamskipnaden.

Edruskapskonsulent Sture Medby: - Protestene kommer uansett

Jeg skjønner at naboene i utgangspunktet er engstelige, men protestene ville ha kommet uansett hvor Tromsø kommune plasserer disse boligene. All erfaring tilsier at det blir en storm av protester i begyn-

nelsen, men dette vil fungere etter en stund. De som skal flytte inn i disse boligene er også mennesker, og de ønsker ikke konflikter med sine nærmeste naboer, sier edruskapskonsulent Sture Medby til Utopia.

U Rune Sævik

Det går ikke an å gi noen garantier for at dette vil gå smertefritt, men ut i fra en faglig vurdering er det forsvarlig å etablere midlertidige boliger for «sosialt vanskeligstilte» på Mortensnes. Klientene flyttes ikke til noen oppbevaringsplass, og de vil bli fulgt opp av en miljøarbeider. Denne vil ikke som noen har trodd bare jobbe på dagtid - besøkene vil foregå til alle døgnets tider. I tillegg vil noen av klientene være involvert i andre tilbud mens de bor i den såkalte «brakkeriggen», sier Medby. Han avviser at saken dreier seg om «lagring og ansvarsfraskrivelse».

Gode erfaringer

- Vi har gode erfaringer med lignende prosjekter tidligere, men jeg skjønner logikken i naboenes bekymring.

Det dreier seg om folks forestillinger om at alle rusmisbrukere er farlige, stjeler og kaster brukte sprøyter. All erfaring tilsier imidlertid at slike forhold sjelden forekommer i misbrukernes nærmiljø - det ønsker de nemlig ikke selv. Det blir alltid protester fra naboene når slike prosjekter etableres, men det pleier å fungere bra etter en stund, forteller Medby.

Hva da med «Isrenna-boligene» som i Nordlys har blitt nevnt som et skrekkesempel?

- Det konkrete tilfellet er i og for seg ikke sammenlignbart. Det var en rekke andre forhold som spilte inn, men av hensyn til taushetsplikten kan jeg ikke gå inn på hva det var.

Unndratt offentlighet

Hvorfor er saksbehandlingen unndratt offentlighet?

- Det kan jeg ikke svare på - det er teknisk avdeling som har ansvaret for det.

Ønsker dialog

Sture Medby forteller videre at flere alternative lokaliseringer av boligene har vært vurdert, men han tror de samme motforestillingene ville ha dukket opp. Det ser ut til å være en utbredt holdning at «kommunen må ta ansvar for rusmisbrukerne, men ikke gjør det så jeg ser det». Det er ennå ikke bestemt hvem som skal flytte inn i de midlertidige boligene på Mortensnes, men vi vil selvsagt ta hensyn til at de nærmeste naboene er småbarnsfamilier når den vurderingen taes. Jeg ønsker nå å få en dialog med naboene slik at vi kan informere bedre, forteller Sture Medby. Han avviser bestemt at det er lettere å lokalisere sosialetatens boligprosjekt i tilknytning til studentboliger, fremfor vanlige eneboliger.

Universitets saksa

Oslo:

Betaler selv

Sykepleierutdanninga på Aker har fått mindre å rutte med i år enn i fjor. Ledelsen vil satse på forskning, og skjærer ned på undervisning. For såkalte støttefag er tilbudet halvert. Medisinsk/kirurgisk sykdomslære er ett av disse fagene. Her har studentene sett seg nødt til å arrangere egne forelesninger, som de har betalt selv. Kan høyskolestudentene i Oslos organ Oslostudenten melde

Privatist flertall

Privatistene er i flertall ved 1. avdeling jus på Blinderen. Hele 57 prosent av de 1440 studentene som er registrert til eksamen er privatister, og studerer ved private institusjoner, Folkeuniversitetet eller andre universiteter. Resultatet av dette er at det har blitt innført en eksamensavgift på kr 450.- for å dekke de ekstra utgiftene. Det hører med til historien at denne avgiften først ble foreslått satt til kr 3000.- pr. student. Kan Universitetsmelde.

52.000 purringer

Det samfunnsvitenskapelige fakultetsbiblioteket ved Universitetet i Oslo lånte ut 80.000 titler i 1995, og sendte i samme periode ut 52.000 lånepurringer. Melder Universitas.

Medievaner

Statistisk Sentralbyrå har sammenlignet studenters medievaner med gjennomsnittet av den norske befolkning. Her er tallene du har hungrig etter.

Aviser:

Folk: 39min

Stud: 26min

Bøker:

Folk: 11min

Stud: 15min

Musikk:

Folk: 38min

Stud: 82min

TV:

Folk: 113min

Stud: 102min

Video:

Folk: 8min

Stud: 15min

Disse uunværlige fakta i hverdagen ble brakt av Studentforum.

Bergen:

UiBs miljøsynd

Universitetet bidrar til forurensningen av Store Lungegårdsvann og indre Puddefjorden. Amalgam ble sluppet urensset ut fra Det odontologiske fakultet helt til i fjor, tre år etter at en rapport påpekte faren for store miljøskader.

- Universitetet sitter på enorme kunnskaper og kompetanse i miljøvernspørsmål. Derfor burde de være i forkant av utviklingen i praktisk miljøvernarbeid. I stedet ser vi gang på gang at UiB er en miljøsinke som trenger pålegg ovenfra for å gjennomføre helt grunnleggende miljøtiltak, forteller studenter fra miljøgruppa på Nat.mat i Bergen til Studvest.

Røykeforvirring

Den utvidede røykeloven har skapt like mye forvirring ved UiB som ellers i landet. Studentsamskipnaden er ikke enig i Tobakkskaderådets vurdering av kantine som

- Dette er en umyndiggjøring av studentene. Vi blir behandlet som skoleelever i stedet for voksne mennesker, sier en tydelig irritert Kristian Wengen.

FOTO: JAN MARTIN BE

Umyndiggjøring av studenter

Universitetet i Tromsø er det eneste universitetet i Norge, og et av de eneste i verdenen, som ikke har en fast skjenkebevilling. Studentsamskipna-

den har søkt om skjenkebevilling til en planlagt konsert med deLillos i slutten av Mars. I følge avisa «Tromsø» har Rådmannen nå sagt nei.

U Thomas Harris

I følge avisa «Tromsø» begrunner sosialsjef Karina Kolflaath dette avslaget med et avsnitt i edruskapspolitisk handlingsplan. Det heter seg nemlig at: «Det skal som hovedregel ikke gis bevilling til etablissementer som er plassert i eller tett ved undervisningsbygg.» Sosialsjefen har innstilt til omsorgskomiteen om at søknaden om skjenkebevilling skal avslås, til tross for at politiet sin innstilling ikke har noen problemer med å gi bevilling til å servere øl og vin.

Umyndiggjøring

- UiTø er det eneste universitetet som ikke har skjenkebevilling i dette landet. Gjennomsnittsalderen ved universitetet er 27 år, og det er ingen studenter under 18 år. Dette er snakk om en søknad om å få skjenke øl. Den delen av edruskapspolitisk handlingsplan som sosialsjefen henviser til handler om alderssammensetninger, og de uheldige sider ved å blande

sammen skjenking med skoleelever under 18, forteller en tydelig irritert studentstyreleder Kristian Wengen.

- Dette er en umyndiggjøring av studentene, vi blir ikke behandlet som voksne, men som skoleelever, avslutter studentstyrelederen.

Skole?

- Den eneste grunnen til at vi ikke får skjenkebevilling er at vi blir definert som en skole. Dette er ikke en skole, men et universitet. Vi er alle voksne myndige mennesker her, fortsetter Kristian Wengen.

- Det blir veldig vanskelig å holde konserter eller arrangementer av noen form for størrelse uten skjenkebevilling. Det er både en økonomisk og et sosialt aspekt ved det å servere øl. Uten servering er det vanskelig å få mennesker til å komme, forteller Hilde Lange i Studentersamfundet, en av arrangørene bak de Lillos konserten.

Ambulerende og lukket

Studentsamskipnaden har tre skjenkebevillinger på UiTø. I følge kilder Utopia har vært i kontakt med er de av en ambulerende sort. Det vil si at man må søke om bevilling pr. arrangement. Det er kantine som bestyrer disse, og de er i hovedsak ment til bruk ved julebord- og jubileums arrangementer. En av premisene for disse bevillingene er at det skal være sluttede selskap, noe en deLillos konsert selvsagt ikke oppfyller.

Motor i nord

Tidsskriftet Næring i Nord hadde en artikkel som tok for seg UiTø sin betydning for Tromsø kommune sin økonomi. Konklusjonen av artikkelen er at UiTø er motoren som driver lokalsamfunnet Tromsø. Hvis man regner med at hver student har et forbruk på 55000 i løpet av et års studier og ganger det med 6000, antall studenter ved UiTø er på 6600. Får man 330 millioner kroner, i ren kjøpekraft. Universitetet og de ansatte ved universitetet

sørger også for en kraftig økonomisk innsprøyting i den lokale økonomi. Antall ansatte og størrelse på budsjettet til UiTø har en direkte sammenheng med antall studenter. Når man samtidig tar med beregningen at antall studenter Norge vil fortsette å synke kan man slutte seg frem til at kommunen burde satse på å gjøre UiTø til en attraktiv studieplass. Man har hatt en nedgang i antall studenter, dette skyldes i stor grad at det har blitt lettere å komme inn på de andre universitetene i Norge. UiTø har ikke noe studenthus, noe de andre universitetene har. UiTø har ikke skjenkebevilling, noe de andre universitetene har. Konkurransen om studentene kommer til bli hard i de kommende årene, så avhengig som Tromsø kommune er av studentene, og den økonomiske innsprøytingen som de får med seg, kan man spørre seg om ikke skjenking og mangelen sådan vil vise seg å være et viktig virkemiddel i konkurransen.

kantiner. De mener disse er spisesteder, kan Studvest fortelle.

Digitalmat

Studentsamskipnaden i Bergen har lagt ut kantine sine på internett. Så nå kan man sjekke hele ukas meny på nettet, og komme med forslag og kommentarer, skriver Studvest

Trondheim:

Total Undergang

- Vi trenger større seksuell åpenhet! Fortsatt tror mange at det er sykt å elske sammen iført regnfrakk og gassmaske. Gjør mot andre slik du vil at andre skal gjøre mot deg, kan Erode Thomsen utgi- ver av flere fetisjblader fortelle Under Dusken sin fast spalte Total Undergang.

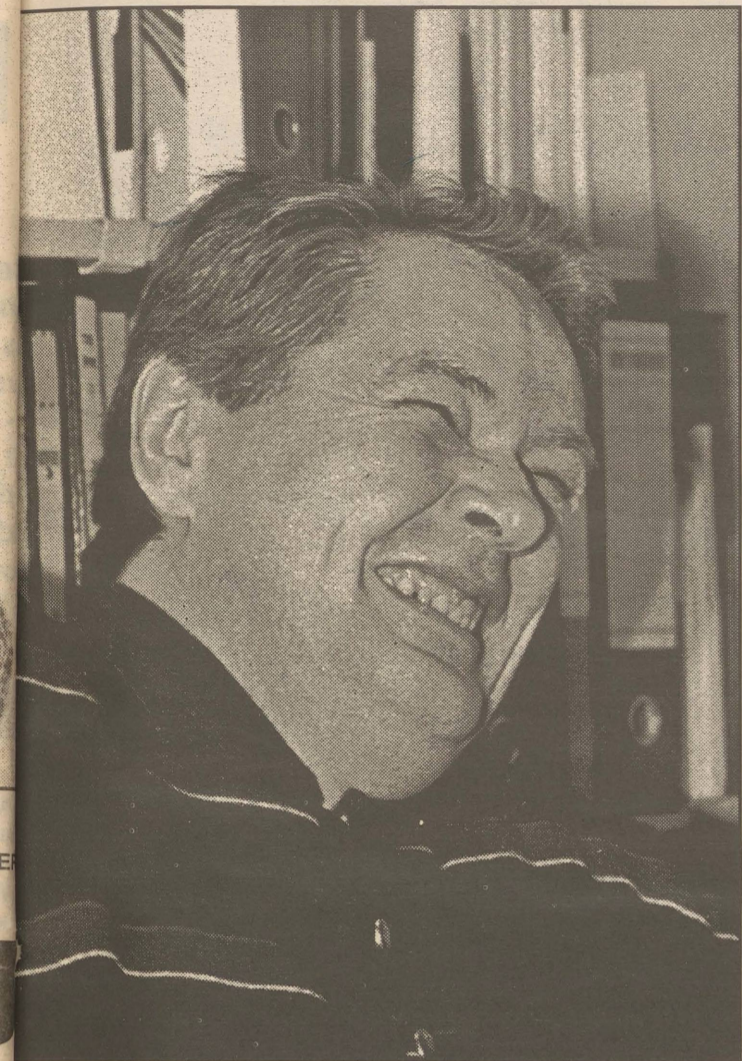
Gutteklubb

Det første dekanmøtet ble avholdt ved NTNU den 17. januar. Dekanmøtene har fått en uformell form, lukket for offentligheten og uten spesifikke referater. Rektor Karsten Jakobsen uttaler: «Vi har behov for et forum hvor man kan tenke høyt uten å bli sitert i avisene dagen etterpå.» Lars Salvesen uttrykker bekymring over at dette

kan bli en gutteklubb med makt som treffes «off the record». Det bekymrer også at det ikke noen kvinnelige medlemmer, at det ikke er snakk om noen kvinneligvotering ettersom det snakk om uformelle møter kan Under Dusken melde.

T.I.L. -kaptein ble prorektor

Den nye prorektor, Tore Vorren.

FOTO: GEIR KASTMO

Tore Vorren ønsker at styringen av universitetet kan være lik organiseringen av et fotballag - et kamppill som også gir gode muligheter for individuelle prestasjoner. Vi venter spent på kampresultatene.

Silje Solheim og Hilde Mjøs

UiTø har vi fra 1. januar fått nye ansikter i toppledelsen. Skuldu ha lyst til å snakke med prorektor må du nå helt opp i gjengangsbilbygget, Institutt for geologi og geologi.

Mange vil nok forbinde Tore Vorren med kampen for flyttinga av Norsk Polarinstittutt til Tromsø. For andre er hans forskning innen maringeologi i Barentshavet og Polhavet sentral. Hans kolleger på IBG glemmer nok heller aldri hans innsats som trommiser i bandet, og utallige kamper på fotballbanen. Etter en samtale med

Vorren kan vi med sikkerhet si at han gir et inntrykk av å være en aktiv lagspiller, og at det er tydelig at han ser store utfordringer for UiTø i framtida.

Bygutt

Han er oppvokst i Tromsø, og ifølge Vorren var det på den tida et sted med småbypreg, og med mange kjente ansikter i Storgata. Fritiden ble aktivt brukt til sport. Han har drevet med fotball, håndball og skøyter, men trivdes best med skøyter. Derfor ble de etterhvert lagt på hylla. Vorren kan forresten skryte av deltagelse i nordnorgesmesterskapet for juniorer i fotball i 1962. Allerede på den tiden viste

han seg som en naturlig leder, og kan i dag se tilbake på sin glanstid som kaptein i T.I.L. Etter å ha gjort seg ferdig med skolegangen i Tromsø gikk ferden til Vestlandet for å studere ved universitetet i Bergen. Her arbeidet han som stipendiat fram til 1972, inntil han kom tilbake til hjembyen i forbindelse med etableringen av UiTø.

Arktis

Forskning på arktisk havbunn, på sokkelen i Barentshavet og i Polhavet har i særlig grad stått i sentrum for Vorren. Han snakker om istidens utvikling og fortidens klima, noe som vi må ha kjennskap til for å kunne si noe om effekten av menneskeskapte klimagasser. Videre forteller han om samarbeid med ulike oljeselskaper når det gjelder spørsmål omkring utvinning av olje. Vorren påpeker at forskningen ikke på oppdrag for selskapene, men at dette samarbeidet har betydning for forskning på dette feltet. Mange som har studert under Vorren er derfor nå å finne i oljebransjen.

Svalbard

Vorren forteller også om utvikling av forskning på Svalbard. I denne sammenhengen nevner han UNIS (Universitetsstudiene på Svalbard), en stiftelse dannet av alle universitetene i Norge, som ønsker å gi studenter en mulighet til studieopphold på Svalbard. Her har naturligvis UiTø en viktig rolle.

Aktiv

Etter som Vorren har vært ansatt ved UiTø i over 20 år er det ingen tvil om at han har satt sitt preg på universitetet og IBG.

- Etableringen av universitetet var en stor opplevelse med mye jobbing, men vi var og er entusiastiske, sier Vorren.

Han har hatt flere nasjonale og internasjonale verv i universitetssammenheng. Når det gjelder UiTø har han vært instituttleder ved IBG og styreleder ved Roald Amundsen-senteret for arktisk forskning, en paraplyorganisasjon for all polarforskning ved UiTø. Dessuten har han blant annet vært medlem i Universitetstinget, Universitetsstyret og Universitetsrådet. I 1993 ble Vorren innvalgt som medlem i Det Norske Vitenskaps-

sakademi. I dag er Vorren blant annet styremedlem i Områdestyret for Miljø og Utvikling i Norges Forskningsråd, og deltaker i en internasjonal planleggingsgruppe for en større forskningsekspedisjon til Polhavet.

Mannen i isen

Som den eneste ved UiTø kan Vorren skilte med å ha spilt fotball på Nordpolen. Dette ble gjort i forbindelse med en ekspedisjon med den tyske isbryteren «Polarstern» sensommeren og høsten 1991. Sammen med den svenske isbryteren «Oden» var disse de første konvensjonelt drevne skip som maktet å trengse seg frem til Nordpolen.

«To menn i isen»

Vorren tilhører også gruppa av universitetsansatte som ikke bare har skrevet artikler. På polarekspedisjonen skrev han deler av boka «To menn i isen». Her forteller han om nordnorske fangstmenns innsats i utforskningen av Arktis i forrige århundre. Boka handler om opplevelsene til to fangstmenn fra Tromsø, og bygger derfor i hovedsak på faktiske hendelser.

Norsk Polarinstittutt

Vorren smilte fornøyd da vi brakte polarinstittuttssaken på banen. -Ingen tvil om at dette var tusekronersspørsmålet. For Vorren og hans medspillere handlet dette om 3-4 års intens jobbing, stadige og intense diskusjoner koblet sammen med et ønske om flere institusjoner i landsdelen hvor det var mulighet for samarbeid. Hvorfor skulle et polarinstittutt ligge i Oslo når man har et universitet i Nord-Norge? Også i denne saken trekker Vorren paralleller til fotballbanen.

-Gjennom hele kampen hadde vi et publikum, vi hadde Nord-Norge i ryggen. Dessuten var vi et svært godt team-som ved hjelp av ulike posisjoner realiserte en drøm, sier han.

Sentrum og periferi

Polarinstittuttet er opptatt av forvaltning av polarområdene. Derfor har UiTø gjennom flyttinga av instituttet fra Oslo til Tromsø fått nærmere tilgang på nyttig ekspertise. I denne forbindelse nevner

Vorren forholdene mellom sentrum og periferi. Han er opptatt av at faglig spesialkompetanse også tilføres periferien, og mener at Tromsø med sitt nære forhold til Arktis, sammen med stor kunnskap på området absolutt skulle kunne framstå som et viktig senter for denne type forvaltning og forskning.

Visjoner

Vorren ser store utfordringer for UiTø i framtiden, og fremhever spesielt to områder; rekruttering av studenter og vitenskapelige ansatte. Han ønsker målbevisst jobbing for å holde studentantallet oppe, og et større innslag av studenter fra andre deler av Norge og utlandet fordi dette virker berikende på universitetsmiljøet. Samtidig er han opptatt av at mobiliteten blant studentene burde øke. Likevel ønsker han at studenter som har studert ved UiTø blir en ressurs både for UiTø og landsdelen generelt etter endte studier. Vorren påpeker at UiTø er mer utsatt for at den faglige kompetansen «vender nesen sør-øst», enn andre universiteter er. I tillegg finner en «eldretopp» ved både universitetet i Bergen og i Oslo, slik at disse universitetene på et tidligere stadium enn UiTø har behov for utskiftning av lære- og forskningskrefter. Vorren ønsker å fremheve viktigheten av å være oppmerksom på dette.

Lagspill

Med sin store interesse innenfor arktisk forskning mener Vorren at UiTø har forutsetninger for å bli et internasjonalt ledende universitet på nordområdeforskning. Han påpeker videre at alle instituttene ved universitetet egentlig driver en type nordområdeforskning.

Det er tydelig at vår nye prorektor er en aktiv herremann med et ønske om et godt lagspill både med studenter og ansatte. Så får vi se hva framtida vil bringe. Det blir spennende å følge med på hvordan vårt nye nordnorske rektorpar vil takle lagspill og kamp for et enda bedre universitet i Tromsø.

-Og skulle du se en kar som kanskje kunne ligne en smule på Elvis, har du «spottet» vår nye prorektor, Tore Vorren.

Åpningstider på PC-stua

Mange studenter ved ISV lurer på hvorfor PC-stua ikke holder åpent til klokka 20.00 slik som praksisen var i fjor høst. Behovet for å kunne benytte maskinene der er stort, og på grunn av mye kursing på dagtid er det dårlig tilgang til datamaskinene.

Geir Kastmo

Grunnen til at PC-stua ikke lenger holder åpent til klokka 20.00 er at det ennå ikke er klarlagt hvem som skal stå for vaktholdet der. Dette er nødvendig da det tidligere har forsvunnet ma-

teriell og tilbehør til datautstyr for betydelige summer. For å komme tyveriene til livs ble det opprettet en ordning med vakthold. Fagutvalgene ved ISV har tidligere hatt vaktholdet mot at de mottok en symbolsk sum for dette av instituttet, ca. tusen kroner i uka. Nå

er det imidlertid uenighet i hvem som har ansvaret for vaktholdet. Instituttet har meddelt at dersom ikke fagutvalget besørger vaktholdet vil tilbudet om kvelds åpning opphøre. Fagutvalgene på sin side mener at det er instituttet som bør besørge dette, da det tross alt er instituttet som står for driften av PC-stua og som står for tilbudet til studentene. Og her står saken nå stille. -I alle fall til partene blir enige, noe de forhåpentligvis blir i løpet av kort tid.

Bo i Tromsø

Det kan ikke benektes at boligmarkedet i Tromsø er et av landets absolutt mest problematiske. Utopia vil begynne med en artikkelserie, fra og med neste nummer, med det formål å belyse boligsituasjonene i Tromsø. I den anledning er vi svært interessert i å komme i kontakt med studenter som har opplevelser fra boligmarkedet i Tromsø. Du kan kontakte oss på telefon 77 64 42 83 eller komme en tur innom glassburet i ISV-kjelleren. Vi er interessert i både positive og negative opplevelser.

Sulten?

Sulten på kunnskap? Sulten på fremtiden, på jobb og karriere? Sulten på makt og penger? Sulten på å finne den enkleste veien til målet? Sulten på ny teknologi, multimedia og Internett? Sulten på en datamaskin som ikke er et studie i seg selv? Macintosh kan alt en PC kan - pluss mye mer. Derfor kaller vi den ikke for PC, men for Mac. Sulten på gode tilbud og på å bruke inntil 20.000 på datamaskin og utstyr du trenger NÅ!

– men ikke har cash til?

Sulten på gunstig finansiering? Sulten på alt som er gratis og uforpliktende? Nå har vi laget en egen studentklubb:

StudMac - for alle studenter

som har, eller misunner en som har en Mac. Sulten på særbehandling? Fed-up av dårlige tilbud og tomme løfter?

Ring 800 30 788

og meld deg inn i

StudMac!

Macintosh fra Apple

<http://www.apple.no>

Macintosh Performa 6200 med PowerPC

Kampanjepris 14.990,- minus 10%

StudMac pris 13.491,-
Inkl. mva.

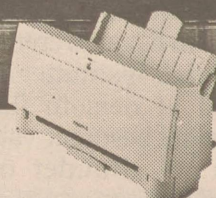
Macintosh Powerbook 190

Kampanjepris 12.990,- minus 10%

StudMac pris 11.691,-
Inkl. mva.

Macintosh Stylewriter 1200

Kampanjepris 2.700,- minus 20%

StudMac pris 2.160,-
Inkl. mva.

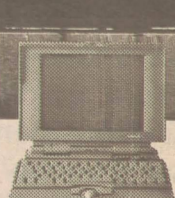
Macintosh Performa 630

Kampanjepris 12.990,- minus 10%

StudMac pris 11.691,-
Inkl. mva.

Macintosh Powerbook 150

Kampanjepris 9.990,- minus 10%

StudMac pris 8.991,-
Inkl. mva.

Inntil 20% studentrabatt kun hos din StudMac-forhandler (t.o.m. 30. mars)

iFRONT

Tlf. 77 60 70 00

office line as

HøyskoleData a.s.

Tlf. 77 61 04 00

Skal det være en gylden fallskjerm?

Hvert år loppes studentene for store verdier gjennom tyverier. Er man riktig uheldig brenner hybelen din ned. Da er det godt å ha en forsikring i baklommen slik at man ikke blir stående på bak bakke. Spørsmålet er hvilket forsikringselskap det lønner seg å benytte.

U Ola Bratlie

Et nytt semester er i gang, pengepungen er (forhåpentligvis) velfylt, og andlemanien er over oss. Nye klær skal kjøpes, vi vil ha den siste skiva til Springsteen, sykkel fra i fjor er rusten og utskiftbar og så videre. Det har aldri vært noe problem å bruke penger. Men hva sitter vi igjen med hvis dette blir stjålet, eller at kåken brenner ned? Uørlig lite dessverre, hvis man ikke har brukt noen camillaer på å forsikre seg på stasjonen da.

Forsikre verdisakene mine, og sponse topplederlønningene til forsikringsgigantene? Ikke snakk om, vil mange leve. Men det kan være lurt å bruke

Studenter uten tidligere jobbinntekt vil bli sittende igjen med minstepensjon hvis de blir arbeidsufør.

En liten brøkdel av studielånet på å forsikre sine eiendeler. Du slipper mange problemer hvis uhellet skulle ramme nettopp deg.

Valgets kvaler

Hvilket forsikringselskap skal man benytte seg av? Det finnes ikke noe godt svar på dette spørsmålet, for alt avhenger av hva du har tenkt til å forsikre, og hvilket selskap man eventuelt har erfaringer med før. Det nytter for eksempel ikke å gå til Vital for å be om innboforsikring, for der tar de i hovedsak av seg alders- og ulykkesforsikringer. Man står i hovedsak igjen med tre brukbare alternativer. Disse er Gjensidige, UNI Storebrand og Vesta.

Gjensidige

Førsteinntrykket av Gjensidige i Tromsø var meget bra. Kontorlokalene var store og lyse, og servicen var på topp i et forholdsvis ungt og dynamisk miljø. En stor fordel med Gjensidige er at de har en samarbeidsavtale med Akademikerne Fellesorganisasjon (AF) innen forsikring og finansiering.

- Som medlem i AF har studenter muligheten til å kjøpe en rekke forsikringer til reduserte priser, sier Børge Rydningen som er assurandør ved Gjensidige.

- En innboforsikring hos oss vil dekke personlige eiendeler, innbo og løsøre, mot brann, innbrudd og vannledningskade inntil kr. 100.000. For å få dette tilbudet må du betale 270 kroner per år. Egenandelen ved denne forsikringen er på 1500 kroner.

En bakdel ved denne forsikringstypen er at den ikke dekker sykkeltyveri, noe som er ønskelig for mange studenter.

- Vi har også en meget gunstig dødsrisiko- og uføreforsikring for studenter som er medlem av AF. Det er nemlig viktig for studenter å forsikre seg mot blant annet uførhet. Studenter uten tidligere jobbinntekt vil bli sittende

igjen med minstepensjon hvis de blir arbeidsufør. Gjennom Gjensidiges forsikringsavtale med AF vil man få over 800.000 kroner på toppen av pensjonsutbetalingen.

UNI Storebrand

UNI Storebrand befinner seg også i lyse og trivelige lokaler, men man har på følelsen av at alle hører det man sier fordi kontorcellene kun er adskilt med lave skillevegger. Et annet minus er at de ikke har noen avtale med noen typisk «akademikerorganisasjon» som samtidig representerer studentene.

Tom Salvesen, som er forsikringsrådgiver ved UNI Storebrand, poengterer at studentene med fordel kan bruke hans organisasjon til innboforsikring på grunn av deres samarbeid med Falken.

- Dette innebærer at studentene ved å registrere sykkel sin i Falken sykkelregister sparer en tusenlapp i egenandel hvis den blir stjålet, fortsetter Salvesen.

Ved å betale 300 kroner i året i forsikringspremie er du forsikret for inntil 100.000 kroner, og gjennom Falkens sykkelregister følger også den gamle tohjulingen med. Slik sett er dette tilbudet bedre enn det Gjensidige kommer med. Men det er også viktig å vite at man ved å slenge på noen kroner til Gjensidiges forsikring også kan få sykkel forsikret. Fordelen med UNI Sto

Nye klær skal kjøpes, vi vil ha den siste skiva til Springsteen, sykkel fra i fjor er rusten og utskiftbar og så videre.

rebrand er at sykkel vil være registrert gjennom rammenummeret, og at den således lettere finner veien tilbake til sin rettmessige eier.

Vesta

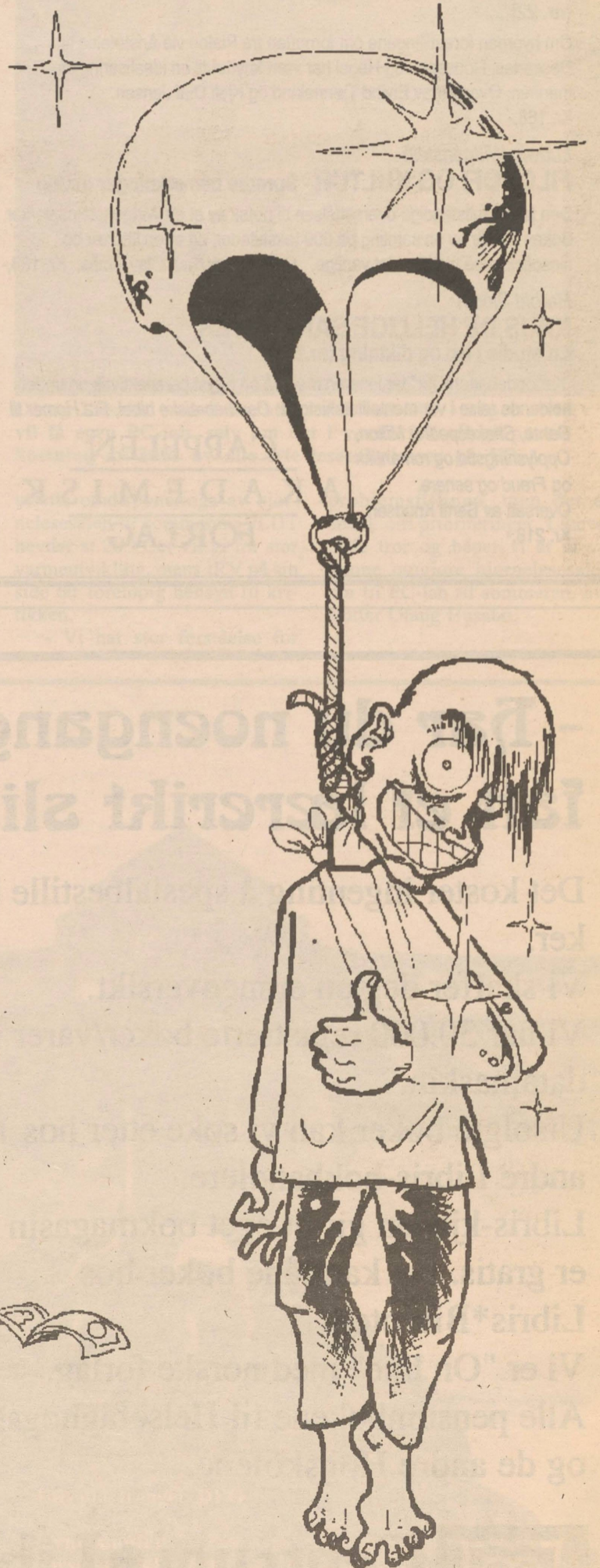
Forsikringselskapet Vesta hadde sørgelig lite å stille opp med i forhold til de to førstnevnte forsikringselskapene.

- Vi har veldig lite med studentene å gjøre. For oss er det viktig med et kundeforhold på forhånd. Våre kunders forsikringer knyttes gjerne opp mot andre typer forsikringer. Individuelle forsikringer blir knyttet opp mot et totalkundeforhold, sier avdelingsleder Synnøve Edøy.

- Vi hadde en rimelig god avtale med studentene for cirka 10 år siden, men den ordningen har gått bort for mange år siden.

Resultat

Det er Gjensidige og UNI Storebrand som kommer best ut av testen. Hvilken av selskapene man velger å bruke er selvfølgelig knyttet til ens egne ønsker og behov. De to selskapene følger hverandre tett inn til målstreken, men med Gjensidige som en knapp vinner på grunn av deres fordelaktige avtale med AF.

Cappelens upopulære skrifter

var fra 1948 og til langt ut på 70-tallet en prestisjeserie med et enormt ry. Redigert med internasjonalt perspektiv plasserte serien seg i samtidens debatt på en måte som har gjort et stort antall av titlene til klassiske kulturdokumenter.

I 1991 ble serien revitalisert - nå med Trond Berg Eriksen, Håkon Harket og Eivind Tjønneland i redaksjonen. Hovedvekten ligger på nye titler, men også med enkelte innslag av gamle sentrale klassikere. Til nå har det utkommet 26 titler i den nye rekken.

Litteratur for alle som studerer filosofi, idéhistorie, litteraturvitenskap, sosiologi og sosialantropologi.

Utkommet i 1995:

Egil Børre Johnsen

DEN ANDRE LITTERATUREN - Hva sakprosa er (nr.21)

For første gang på norsk om sakprosaen slik den arter seg i kunsten og samfunnet. En bok for alle som bruker og skriver sakprosa.

Kr. 168,-

Genevieve Lloyd

MANNLIG OG KVINNELIG I VESTENS FILOSOFI (nr. 22)

Om hvordan forestillingene om fornuften fra Platon via Aristoteles til Descartes, Rousseau og Hegel har vært knyttet til en idealisering av mannen. Oversatt av Eivind Tjønneland og Kjell Olaf Jensen.

Kr. 168,-

Ludwig Wittgenstein

FILOSOFI OG KULTUR - Spredte bemerkninger (nr.23)

Den første fullstendige oversettelsen til norsk av et av Wittgensteins verker. Boken består av en samling på 600 tekststeder, og er en litterær og filosofisk reise utenom det vanlige. Oversatt av Knut Olav Åmås. Kr. 168,-

Harold Bloom

KNUS DE HELLEGE SANNHETER

En studie i tro og diktning (nr.24)

"Kanondebattens far" tar leseren med på en høyst perspektivrik og underholdende reise i vår mentalitetshistorie: *Den hebraiske bibel, Fra Homer til Dante, Shakespeare, Milton, Opplysningstid og romantikk og Freud og senere.*

Oversatt av Bertil Knudsen.

Kr. 218,-

CAPPELEN
AKADEMISK
FORLAG

*Cappelens
upopulære
skrifter*

VONWRIGHT
BAUDRILLARD
BORGES
SARTRE
CAMUS
CALVINO
FREUD
SONTAG
STAROBINSKI
FINKIELKRAUT
HABERMAS
LLOYD
WITTGENSTEIN
BLOOM
MAUSS
EGIL BØRRE JOHNSEN
TROND BERG ERIKSEN

Trond Berg Eriksen

NORDMENNENS NISTEPAKKE

En kritikk av den norske kanon (nr. 25)

Vår fremste idéhistoriker viderefører debatten om den litterære kanon med fokus på "den norske kanon", og viser hvilken betydning sakprosaen har i denne sammenheng.

Kr. 168,-

Året 1996 åpner med en virkelig godbit:

Marcel Mauss

GAVEN

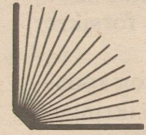
Utvexlingens form og årsak i arkaiske samfunn (nr.26)

En klassiker innen sosial - og kulturalantropologien som har relevans også langt utover antropologisk tenkning som akademisk disiplin - nettopp slik Mauss selv i boka bidrar både til komparativ filologi, sosialfilosofi, politisk tenkning og generell sosiologi. Oversettelse og etterord ved Thomas Hylland Eriksen

Kr. 218,-

I løpet av året vil det komme ytterligere 4-5 titler i serien.

Alle bøkene i *Cappelens upopulære skrifter* får du kjøpt hos:

AKADEMISK KVARTER
B O K H A N D L E R I

Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9005 Tromsø
Tlf.: 77 64 49 20 Fax.: 77 64 49 19

- Har du noengang fått et lærerrikt slips

Det koster ingenting å spesialbestille bøker.

Vi skaffer deg en emneoversikt.

Vi har 30.000 registrerte bøker/varer i vår datamaskin.

Utsolgte bøker kan vi søke etter hos 130 andre Libris-bokhandlere.

Libris-kjeden gir ut eget bokmagasin som er gratis. Du kan låne bøker hos

Libris*Biblotek

Vi er "On line" med norske forlag.

Alle pensumbøkene til Helsefaghøgskolene og de andre Høgskolene.

Centrum * Libris

Bok og Papirhandelen i Sjøgata

OBS!

Telefonnr.: 77 68 35 40
Telefaxnr.: 77 68 53 01

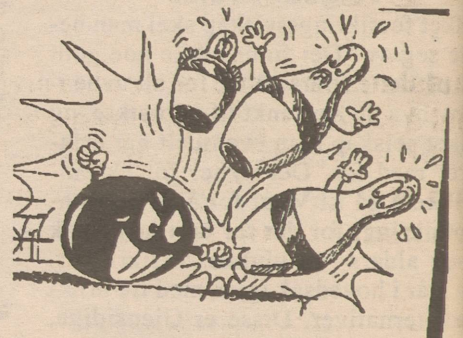
Treffstedet

Åpningstider:

Mand-torsd 10-24

Fred-lørd 10-02

Søndag 13-23

Telefon 77 61 97 70

Velkommen til Bowling & Squash PÅ STAKKEVOLLVEIEN 49/51

Bowling: Kun kr. 13 per serie før 17 alle hverdager

Squash: Kun kr. 30 per ½ time per bane før 16 alle hverdager
Kr. 40 per ½ time 16-18 og 22-24 alle hverdager og hele lørdag og søndag

Husk studentpriser hverdager fra 10-18 og 22-24 og hele lørdag og søndag

BILJARD - FLIPPER - AIR-HOCKEY

Omdisponering

Et reageres kraftig fra mange hold Institutt for rettsvitenskap (IRV) ble flytte 42 jusstudenter til UB fra V's hjørnelesesal - for dermed å kunne omgjøre deres hjørnelesesal til PC-lab. I så fall ville dette føre et enda større press på de frie

lesesalsplassene på UB; 42 av omtrent 250 lesesalsplasser for laveregradsstudenter ville blitt omgjort til faste lesesalsplasser for 4. avdelingsstudenter juss. Nå vil IRV avvente omdisponeringa til sommeren.

Per Steinar Moen

slutten av forrige budsjettår fikk IRV midler til å kjøpe inn 20 PCer til studentretta tiltak. På grunn av plassmangel, så ønsket IRV å omgjøre hjørnelesesalen deres på UB om til PC-lab. Lesesalsplassene som ville vært på hjørnelesesalen ønsket IRV å få overført til andre plasser på UB - noe som ville føre til mange frie lesesalsplasser for laveregradsstudenter på ISV, ISL og V ville gå tapt.

Ingen kontaktet

En av de berørte partene i den saken, ISV og ISL, UB eller de andre instituttene, har blitt kontaktet av IRV eller Plan- og driftsavdelingen ved universitetet (PLUT) - men har ansvaret for utdeling og omdisponering av lokaler ved seg. Etter de opplysningene Utia sitter inne med, så hadde IRV en avtale med PLUT om å

beholde hjørnelesesalen på UB selv etter at IRV fikk lesehuset sitt i mai i fjor. Men hvis IRV ikke ville benytte arealene til lesesal, skulle hjørnelesesalen overføres til UB. Likevel tyder alt på at PLUT har gått vekk fra denne avtalen, og vil gi IRV tillatelse til å benytte hjørnelesesalen til PC-lab.

Tar seg til rette

- Universitetssystemet kan ikke fungere slik at folk tar seg til rette. Plassmangel er ikke et problem som er spesielt for IRV, påpeker studentstyreleder Kristian Wengen.

- Det er viktig at systemet er rettferdig, at man ser på de helhetlige behovet for hver enkelt fag. Hvis dette er måten ting har blitt gjort til nå, så synes jeg det er rimelig med en gjennomgang av hele systemet, hevder han videre.

Olaug Husabø - administrativ leder ved IRV - mener at IRV

ikke har prøvd å gå bak ryggen på resten av universitetet.

- Vi hadde et oppslag på døra til UB før jul som forklarte hva vi skulle gjøre. Det er feil å tro at vi har prøvd å skjule noe, forteller hun.

Videre sier hun at hverken UB eller de andre instituttene har krav på innsyn i hvordan romfordelinga foregår.

- Det er PLUT som har ansvaret for denne jobben. ISV spør jo ikke de andre instituttene når de vil gjøre forandringer, så hvorfor skulle vi gjøre det?

Utsettes

IRV er også takknemlig for at de fikk lesehuset sitt etter mange års kamp.

- Da lesehuset ble tatt i bruk i fjor, ble presset på UB lettet betraktelig. Når vi tar i bruk PC-labene vil nettoen av leseplasser bli omtrent den samme som før vi fikk lesehuset, sier hun.

Likevel vil både PLUT og IRV

FOTO: GEIR KASTMO

Olaug Husabø - administrativ leder ved IRV - håper at IRV vil få egen PC-lab, selv om det i verste fall vil gå på bekostning av 20% av alle frie lesesalsplasser på UB.

utsette omdisponeringa av hjørnelesesalen til sommeren. PLUT hevder at 20 PCer vil gi for stor varmeutvikling, mens IRV på sin side tar foreløpig hensyn til kritikken.

- Vi har stor forståelse for

problemstillinga, men det er snakk om prioriteringer. Likevel både tror og håper vi at vi vil kunne omgjøre hjørnelesesalen om til PC-lab til sommeren, avslutter Olaug Husabø.

Russlandsseminaret

Russlandsseminaret er et tverrfaglig forum som har som mål å styrke og utvikle interessen for forskning og studier omkring russiske forhold. Seminaret skal bidra til å bygge opp et miljø der fagfolk, studenter og andre interesserte kan møtes og utveksle kunnskap.

Stine Eidissen Bya

Ideen om et Russlandsseminar ved universitetet ble unngått etter et møte i Historisk Forening, avd. Tromsø, våren 1994, hvor temaet var Russland og russisk historie. Møtet samlet cirka 100 personer fra ulike fagmiljø i Tromsø. Det store oppmøtet ble tolket som et tegn på at Universitetet i Tromsø trenger et forum som kunne følge opp tilsvarende problemstillinger. Resultatet ble en arbeidsgruppe, som satte opp et program for høst- og vårsemesteret.

Seminaret holder til i rom B-1004, i ISV-fløya, og vårsemesteret kan by på følgende program:

- 14. februar Olga Komarova, Russiskseksjonen, ISL «Kvinnelige ledere i russisk politikk»
- 28. februar Knut Helskog, Arkeologi, Tromsø Museum «Bosetning på nordkysten av Kolahalvøya. Resultater og problemer i et samarbeidsprosjekt i relasjon til politikk og fagtradisjoner.»
- 13. mars Ivar Bjørklund, Samisk-etnografisk avd. Tromsø Museum «Rettighetsutvikling og minoritetspolitikk blant nenetserne i nord vest-Russland.»
- 27. mars Peter Normann Waage (ikke avklart)
- 17. april Juha Pentikainen, Religionsvitenskap, ISV «Sibirsk shamanisme» (et filmseminar i samarbeid med Religionsvitenskapelig Forum)
- 24. april Gunnar Opeide, Russiskseksjonen, ISL «Fra landsby til metropol: Storsamfunnet som russisk problem»
- 29.-30. april Universitetets vårkonferanse. Tema: Forskningsetikk.

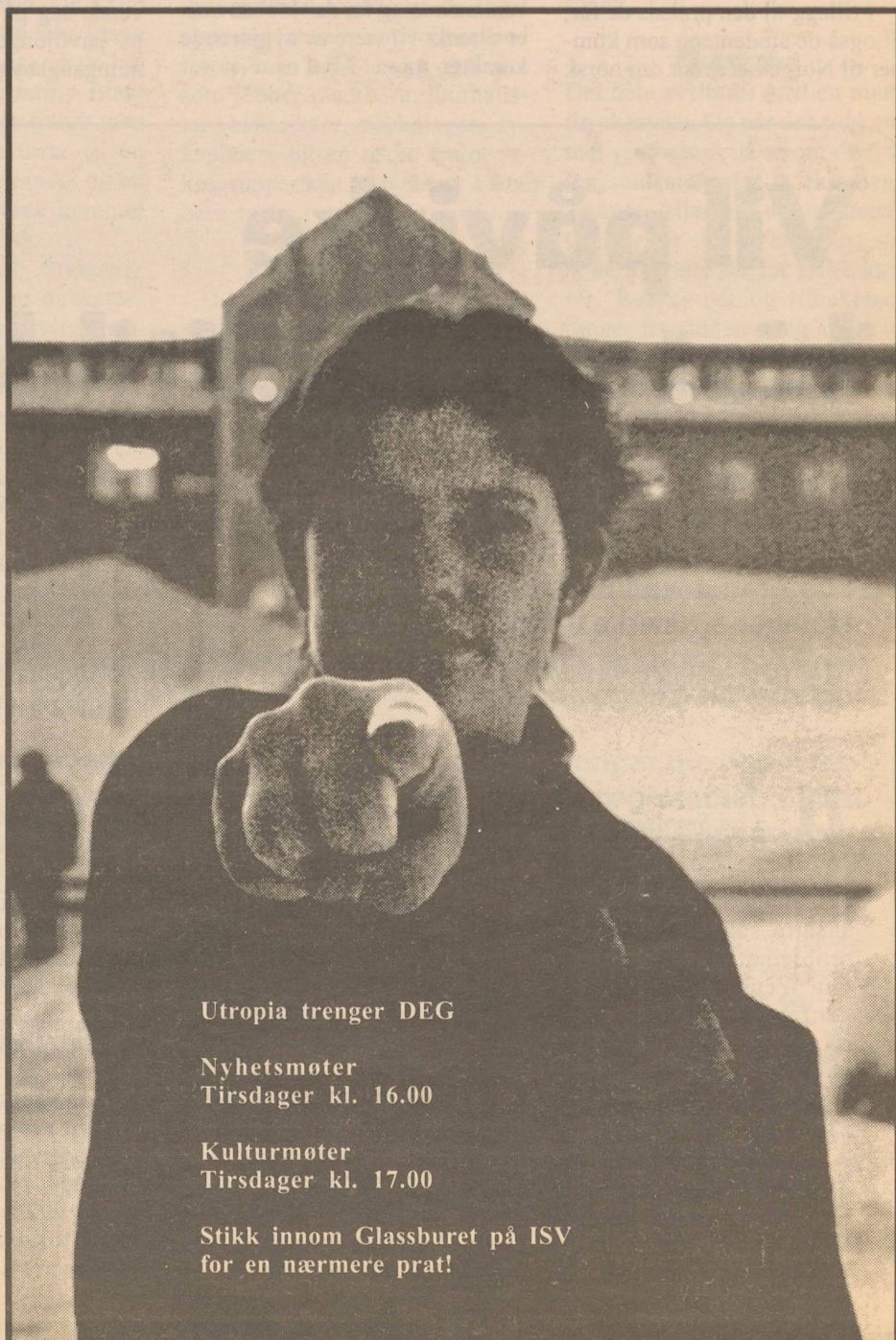
Tidspunktet for seminarene er kl. 18.15-20.00

For interesserte er det opprettet en informasjonsliste på elektronisk post.

Der kan du melde deg på og få automatiske innkallinger til seminaret, informasjon om Øst-Europa og Russland. Listen er planlagt å bli et nasjonalt møtepunkt for personer med interesse for øststatsstudier.

Følgende e-post adresser kan benyttes:

johnnyl@stud.isv.uit.no
russlandsseminaret@list.uit.no

Utopia trenger DEG

Nyhetsmøter
Tirsdager kl. 16.00

Kultur møter
Tirsdager kl. 17.00

Stikk innom Glassburet på ISV
for en nærmere prat!

Hvis du har lyst på en sommerjobb i utlandet, og samtidig studerer en eller annen form for realfag, vil du gjennom The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience (IAESTE) få muligheten til å realisere dine ønsker.

Vegar Næss og Oddny Svendsen minner om at søknadsfristen til IAESTE går ut 9. februar. FOTO: GEIR KASTNES

Sommerjobb i utlandet

U Ola Bratlie

Gjennom snart 2 år i Tromsø har IAESTE, som er en uavhengig og ideell organisasjon for realfaglige studenter, drevet med utveksling og formidling av sommerjobber mellom 65 andre medlemsland. Den 9. februar er det søknadsfrist for studenter som gjennom IAESTE vil skaffe seg sommerjobb i utlandet.

- Vi vil ta inn 8 søkere og distribuere de til en av de mange landene der vår organisasjon er representert, sier Oddny Svendsen som jobber for IAESTE i Tromsø.

- Til gjengjeld har vi skaffet til sammen 8 arbeidsplasser i Tromsø og i Finnmark for de utenlandsstudentene som kommer hit. Det vil i sommer være 7 stykker i Tromsø, og veldig mange skal få jobbe innen sitt fagområde ved en av institusjonene som er knyttet opp mot universitetet, tilføyer Svendsen.

I tillegg til den praksis de får, vil også de studentene som kommer til Norge lære mer om norsk

kultur. Det vil også bli satt opp turer til de naturskjønne omgivelsene rundt om i Nord-Norge, slik at de besøkende til Tromsø og Finnmark skal få se noe annet enn bare arbeidsplassen sin. De vil også få muligheten til å treffe andre studenter fra andre land som er utvekslet gjennom IAESTE.

Skaper forståelse

- Vi i IAESTE sørger for slike ting som boplass, oppholdstillatelse, at de får den avtalte lønnen fra arbeidsgiveren og så videre. Målet er å skape en positiv utveksling mellom andre land i verden, slik at vi lettere skal kunne forstå hverandres kultur og skikker. Dette vil kunne være en matnyttig erfaring senere i arbeidslivet for de som er så heldige å bli plukket ut, sier Svendsen.

Det som avgjør hvem som får tilbud til å dra til utlandet er et helhetsinntrykk. Slike ting som karakterer, språkforståelse, relevant utdanning for den jobben man er tiltenkt vil være av avgjørende karakter.

- Det er slått opp plakater rundt omkring på universitetet, der de som er interesserte kan lese mer om søknadsvilkår- og frister. Det vil bli en utrolig fin opplevelse for de som blir valgt, hevder Svendsen.

Var i Østerrike

Forrige sommer var Vegar Næss en av de heldige som fikk jobb i utlandet gjennom IAESTE. Han er til vanlig sivilingeniørstudent i informatikk ved IMR, og jobbet med data i en bank i Østerrike.

- Det var en veldig fin opplevelse å være i Østerrike sammen med mange andre studenter fra utlandet. Vi hadde alle en fast jobb å gå til, men vi fant på mye gøy om kveldene. Vi fikk blant annet se en del av Østerrike gjennom sightseeing, forteller Næss.

Han råder alle realfagsstudenter som vil jobbe i utlandet til sommeren til å søke. Søknadsskjema får man ved å henvende seg på IAESTE's kontor på paviljongen på IBG (Gjennomgangsbygget).

Universitetet åpnes

I et brev fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF), har UiTø fått beskjed om at de ikke har lov til å holde en del fag lukket i løpet av denne våren. Dette er på grunn av et vedtak gjort i Stortinget om åpning av universitetene i Norge.

U Vegard Bønes

Det eneste faget dette vil ha noen praktisk betydning for i Tromsø er religionsvitenskap, sier Ingrid Bergslid Salvesen, som er studiedirektør på Universitetet. Dette vil medføre at studenter som er avvist ved dette faget vil få informasjon om at det likevel er åpnet.

Dette er imidlertid viktig i denne sammenhengen å merke seg at vedtaket kun gjelder for dette semestret. I følge Universitetsloven er det Stortinget som avgjør slike spørsmål, og da bare for et studieår om gangen. Det er derfor usikkert hva som vil skje i framtida.

I brevet fra KUF heter det

at de historisk-filosofiske, samfunnsvitenskapelige og matematisk-naturvitenskapelige fakultetene skal åpnes i hele Norge. Oversatt til Tromsø-termer vil dette si ISL, ISV og IMR. Det heter i brevet at det gir unntak om regelen om åpning dersom faget innebærer obligatorisk undervisning, som «består av laboratorieforsøk, feltarbeid eller praksis med begrensede plasser.» Dette betyr at enkelte fag som f.eks. fatterstudiet muligens kommer utenfor påbudet om åpning. Men det blir presisert at det ikke gies dispensasjon for regelen i de tilfellene der det bare er snakk om auditoriekapasitet eller tiltak for å forbedre studiekvaliteten.

Internett-kafe

Det er viktig å ha et avslappet forhold til data.

FOTO: JAN MARTIN B

- Datafrykt er farlig, spesielt for akademikere. I dag kommer man ikke utenom at data er en stor del av den akademiske hverdagen. Media fokuserer alt for mye på de negative sider ved internett, som for eksempel barneporno. Internett er som alt annet, det finnes gode og dårlige sider, sier Kim Saxvik fra Studentstyrets Arbeidsutvalg.

U Thomas Harris

- Tanken bak å opprette en internett-kafe er den at man skal avmystifisere internett, og skape en fortrolighet blant studenter for informasjonsteknologi. Stortinget har vedtatt at alle studenter skal få tilgang til e-post og internett, og bevilget 33 millioner til oppfølging av IT-planen for utdanningsseksjonen, fortsetter han.

Trangt

- Jeg har sendt en søknad til KUF om støtte til oppretting av en internett-kafe. Den er til behandling, men responsen har vært positiv. Det finnes midler, og det finnes vilje til satsning hos departementet. Det største skjæret vi har støtt på er rommangelen på UiTø. Det er trangt om rommene, og selv om arbeidet med å skaffe flere pc-laber er høyt prioritert, kommer en internett-kafe i annen hånd. Det er derfor en

tanke om å få til et prøveprosjekt med å sette ut noen PCer med internett oppkobling rundt om i landene. Så kan folk lese den elektroniske posten sin, og surfe rundt. Det er viktig at dette ikke skaper noen negative konsekvenser for andre sosiale aspektene ved kafeene.

Nødvendig

- Det er nærmest livsfarlig for akademikere å ikke være fortløpende med data og internett. Det er viktig verktøy for å finne og behandle informasjon. Dette prosjektet er i grad nødvendig, mange studenter datavegning, og en internett-kafe vil være en myk måte å begynne å gå seg fortrolig med informasjonsteknologien. Samtidig som det er tenkt å være sosialt og uformelt. Internett er gøy og viktig, og nå det er åpnet for at alle studenter skal få e-post tilgang ligger presene til grunn for dette prosjektet avslutter Kim Saxvik.

Vil påvirke bistandspolitikken

I forbindelse med at stortingsmelding nr.19 om norsk bistandspolitikk snart skal opp i Stortinget, blir det arrangert en bistandskonferanse ved universitetet i Tromsø. Målet er å påvirke utfallet av behandlingen. Arrangementet er åpent for alle studenter og vitenskapelige ansatte.

U Lise Swensen

- Vi har merket bra interesse blant studentene og de ansatte som arbeider med problematikken, sier Kristian Wengen. Arrangør for konferansen er Studentstyret, Semut (Senter for miljø og utvikling) og Universitetet i Tromsø.

Tre faser

Konferansen er delt opp i tre faser. 5. februar går først del av konferansen av stabelen.

Da vil det bli holdt en rekke forelesninger angående temaet. Senere vil det bli mulig å melde seg på arbeidsgrupper med utgangspunkt i eget fagområde.

Her vil det bli arbeidet med stortingsmeldingen og gitt mulighet til å kommentere den.

Utenrikskomiteen

I den tredje fasen skal arbeidet i gruppene sammenfattes og overleveres utenrikskomiteen.

- Komitemedlemmene har sagt seg villige til å

komme opp til Tromsø, sier Kristian Wengen som likevel legger til at det kommer an på hvor vellykket fase 2 har vært.

- Kommer ikke de til oss, så reiser vi nedover med kommentarene fra arbeidsgruppene.

Akademikerne må høres

Wengen mener det er viktig at akademikere blir hørt.

Han forteller at mange som arbeider med nord-sør problematikken ikke en gang har stortingsmelding nr.19.

- Hvis forskningen skal ha noen verdi må den påvirke samfunnet.

Bistandsproblematikken interesserer mange studenter. Nå har de mulighet til å engasjere seg og samtidig ha faglig utbytte av arbeidet.

Ar vi teatervitenskap ved Universitetet i Tromsø?

FOTO: RUNE SÆVIK

Teatervitenskap ved UiTø?

Fjorten studenter er for tiden igang med å ta de-
entralisert grunnfag teatervitenskap her i Tromsø. Målet er å få faget inn som et tradisjonelt 20-
ekttallsfag ved universitetet, etter denne prøve-
perioden, og etterhvert også å kunne tilby hoved-
fag.

Elin Sæterøy

Steinsvik i Dukkoppteatret
en av de fjorten studentene
m i høst startet på grunnfags-
die i teatervitenskap i Tromsø.

- Faget er foreløpig et prøve-
osjekt, men man håper på å et-
hvert få det inn som et vanlig
unnfag ved universitetet, for-
ller hun. For tiden foregår un-
ervisninga i regelmessige sam-

linger, og studentene kan bruke
to år på de tjue vektallene.

Alle andre steder

- Alle de andre universitetene i
landet tilbyr studier i teaterviten-
skap, så det er på tide at vi får det
her i Tromsø også, sier Steins-
vik, og legger til at studiet her vil
bli lagt opp etter en litt annen
modell enn ved de andre univer-
sitetene. Målet er å kunne tilby
hovedfag teatervitenskap ved Uni-
versitetet i Tromsø om noen år.

Mange muligheter

Man kan kombinere dette faget
med veldig mye annet. De fleste
som tar faget er i jobb eller igang
med annen utdanning, og de har
gjærne lang arbeidserfaring. Blant
de fjorten studentene finner man
alt fra teaterinstruktører til en
journalist, en ergoterapeut og en
sykepleier. Foreleserne kommer
fra universitetet i Oslo.

Selv jobber Brit Steinsvik
med dukkemakeri og dukketea-
ter, og synes det er veldig spen-
nende også å lære om teater på
en litt mer vitenskapelig måte. -
En ulempe er at studentene selv
må betale studieavgift på 9000
kroner, men det forteller også
litt om hvor interesserte vi er i
dette faget, sier hun. Hun tror
også det er behov for et fag som

teatervitenskap blant de mange
samfunns- og språkfagene ved
universitetet. Selvsagt er faget
ypperlig for folk som jobber med
teater, men også lærere og andre
som jobber med barn, journalis-
ter, historikere, psykologer, sy-
kepleiere og en rekke andre yr-
kesgrupper kan ha nytte av å stu-
dere teater..

Et teoretisk fag

- Det er viktig å få med seg at
teatervitenskap er et rent teore-
tisk fag, fortsetter Steinsvik. Det
inngår hverken teaterinstruksjon
eller obligatoriske oppsetninger
i undervisninga. Vi studerer blant
annet teaterhistorie og ulike tea-
terformer. Studentene må levere
tre skriftlige oppgaver i løpet av
grunnfaget, og selv om disse kan

velges noenlunde fritt stilles det
krav til vitenskapelige arbeidsme-
toder.

Eksamen

Det hele avsluttes med en munt-
lig eksamen. Og når den tid kom-
mer gjenstår det å se om de fjor-
ten studentene får ta eksamen i
Tromsø, eller om universitetet i
Oslo setter seg på bakbeina slik
at de må reise dit for å få senso-
rer. Reaksjoner og tilbakemel-
ding fra studenter og andre in-
volve vil være med å avgjøre
om Universitetet i Tromsø kan
tilby sine studenter teaterviten-
skap helt opp til hovedfagsnivå i
fremtiden.

Roger Jørgensen - ansvarlig for IS. FOTO: JAN MARTIN NERG

Internasjonalt Seminar

Selv om programmet til Interna-
sjonalt Seminar ikke er så tettpak-
ket som i høst, er det likevel mye
som skjer. Du vil ganske sikkert

finne noe som fanger din oppmerk-
somhet i dette programmet, enten
du velger å gå en eller flere ganger.

U Pernille Ødegaard

Annenhver tirsdag fremover
klokka 18.00 kan du møte opp i
enten Bodegaen eller Aud Max
for å lære noe nytt om hva som
skjer i verden, eller kanskje om
deg selv. Internasjonalt Seminar
arrangerer for tredje semester
spennende seminarer om blant
annet dødsstraff, klimaendringer,
norsk bistand, rasisme, Tromsø
som internasjonalt universitet og
hva som skjedde under kvinne-
konferansen i Beijing. Program-

met begynner tirsdag 06.02 med
tidligere rektor Ole D. Mjøs som
vil holde foredrag om Tromsø
som internasjonalt universitet, og
om hvordan vi kan skape et godt
miljø for engasjement over lan-
degrensene.

Fjorten dager senere, 20.02
fortsetter det med Jon Peder
Egenæs, pressetalsmann i Am-
nesty Internasjonal, som skal prate
om dødsstraff. 05.03 blir temaet
norsk bistand tatt opp i Aud
Max. Gerd Fleischer vil holde en
innledning om kvinners situasjon
i norsk innvandrings-politikk 19.

mars i Bodegaen. Så tre tirsdag-
er på rad: 16.04, 23.04 og
30.04 kan vi benke oss ned i
Bodegaen for å høre om Tor
Obrestad som er forfatter for-
telle om ordet som brobygger
og politisk pressmiddel, Steinar
Lem fortelle om klimaend-
ringer og til slutt Karin Stol-
tenberg som vil fortelle om
kvinnekonferansen i Beijing.

Så da er det bare å vise ver-
den at man bryr seg, og møte
opp på interessante foredrag og
debatter i en lun atmosfære.

En dose radioaktivitet

God morgen, klokken er blitt halv åtte og du hører på Studentradioen. Vi skal underholde deg frem til klokken ti, men først litt musikk...

Omtrent slik starter denne regnfulle mandags morgenen i Studentradioen. Sivilarbeider Christian Gulbrandsen er dagens morgenvert. Han springer ut og inn av studio for å ta telefonen. Ikke det at det ringer så mange denne morgenen. Det ble bare med den ene telefonen. Christian er alene i studio og fungerer både som programleder og tekniker. Nymotens teknikk har gjort «selvkjør» til en obligatorisk greie i de fleste radiomiljø. Med seg i studio har Christian noen ferdige innslag, ferske aviser, en bunke plater og noen reklamesnutter. Dette skal til sammen fylle tiden frem til klokken ti, bare avbrutt av Riksnytt hver hele og halve time. Tiden går, Christian spiller plater, leser høyt fra avisen og spiller plater igjen. Ingenting stort har skjedd i løpet av helgen, skal vi tro Studentradioen denne morgenen. *Morrakvitter. Det er det man hører på før, under og etterpå.* Med hes stemme og seksuelle undertoner spres denne jingelen utover eteren. Christian spiller den om igjen og om igjen.

Morrakvitter. Det er det man hører på før, under og etterpå. Morrakvitter. Det er det man hører på før, under og etterpå....

Når redaktør Endre Daniloff ankommer i halv ni-tiden med melk og landgang blir det litt mer fart i sakene. Han beveger seg som en propell rundt i rommet og snakker i et kjøp om hvordan sendingen har vært så langt denne morgenen. -Det kan du sitere meg på. Det kan du ikke sitere meg på, sier han innimellom hver av setningene. Totalt unødvendig. Jeg har ikke tenkt å sitere han på noe som helst allikevel. Plutselig går det opp for Endre at sivilarbeider Jørn Mikael Hagen mangler. Han skulle definitivt ha vært her nå. En

William gjør seg klar til Aktuelt 15.

femten sekunders lang telefonsamtale og Jørn står klar til oppstilling tyve minutter senere. Endre samler styrkene. Christian kommer ut av studio etter å ha satt på et elleve minutters langt innslag fra Nordlysfestivalen.

Du hører på Studentradioen. Klokken er nå ni akkurat. Vi får Riksnytt.

Dagens gjøremål gjennomgås og Jørn blir sendt for å hente posten på postkontoret. Han returnerer med en bærepåse post, Cola og Frutopia. Jørn setter seg godt til rette før han oppdager at det finnes mer der dette kom fra og må avlegge postkontoret enda et besøk. Vel tilbake igjen med mer post gjøres det klart til dagens høydepunkt; all post

tømmes utover bordet og sortert etter beste evne. Midt oppi alt dette dukker det også opp en fersk lyttersundersøkelse. Den viser at Studentradioen er i ferd med å ta igjen Radio 1 i lytteroppslutning. Den viser også det sensasjonelle at i aldersgruppen 9-19 år har de faktisk gått forbi Radio 1 i lytteroppslutning.

-Det må ha noe med meg å gjøre, påpeker Jørn. Ikke umulig det. Fremstegangen i lytteroppslutningen har faktisk kommet etter at Jørn begynte. Blar man videre i dagens post ser man tydelig at Studentradioen ikke bare er populær hos barn og ungdommen også hos endel plateselskaper. De sender dem nye plater over et lavsko-i fem eksemplarer. I bunken av nye plater ligger også den siste skiva til Bjørk. Den finner veien umiddelbart bort til CD-spilleren og det digges intenst noen minutter før den finner veien videre bort til arkivet.

Studentradioen. For deg og din partner.

Det er fremdeles morgen og lite eller ingenting skjer. På fyren, som har kontor på andre siden av gangen, stikker hodet innom for å hente posten sin og mimrer litt om hvordan tingenes tilstand var i Studentradioen i de gode gamle dager. Christian er ferdig med sin sending og Endre går ut av studio for å spille inn et program om ukens nye plater som skal gå senere. Redaksjonssjef William Hansen ankommer radioen sammen med reklameselgeren. William har ansvar for aktualitetssendingen Aktuelt 15 til nevnte tidspunkt. Han går på ivrig nyhetsjakt gjennom dagens aviser uten å finne noe særlig å ta opp på bånd.

Jørn leter videre ned i postbunken og der dukker det opp

Studentradioen. For deg og din partner.

ALLE FOTO: JØRGEN FLINT

en liten sølvfarget pose med noe mykt i. Den er blitt sendt til Studentradioen av et plateselskap i forbindelse med lanseringen av en ny CD. Skiva følger også med, men den kommer totalt i skyggen av denne posen med det rare i.

-Vi åpner den, kommer det fra Jørn. Og det gjør de. Til sludders store forbauselse inneholder posen et mystisk pulver av farge hvit. Hva kan dette være? Jørn smaker på det. Ingen smak. Hmmm. De villeste forslag kommer frem for Christian.

-Logisk ikke sant, fyren kaller seg jo stappe, forklarer han med et helet med. Vel, hva de gjorde med stappen; jeg tror de hadde den ut til en heldig lytter.

Det er tid for lunsj, og Jørn og Christian sendes i butikken med handleliste. De returnerer med kylling, spaghetti og Cola. P4-fyren forteller noen gode historier om hva han tidligere har funnet i spaghetti. Lunsjen er over og arbeidet begynner.

-Vi har en intervjuavtale med Jørn Hoel klokken kvart på ett, hvem tar det? spør Kristian. Det blir stille en lang stund.

Studentradioen først ute. NRK må vente i bakgrunnen.

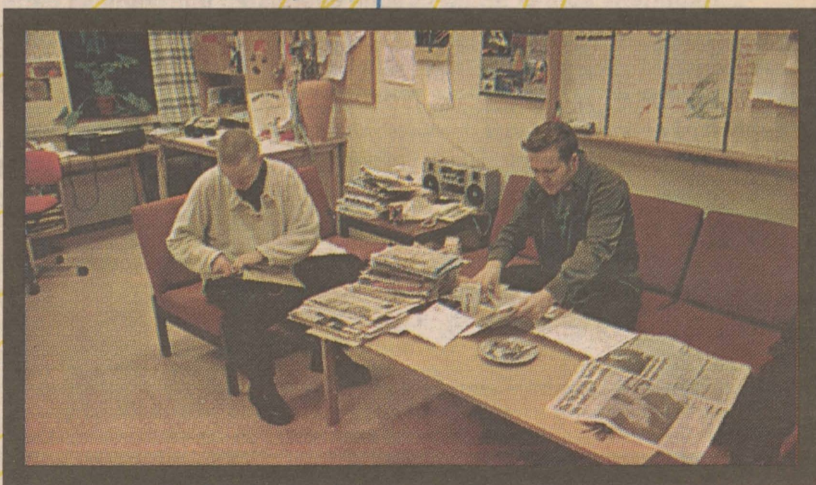
Det virker som ingen har noe umiddelbart lyst til å intervju rockestjernen og bybarneret Jørn Hoel denne regnfulle mandagsformiddagen. Kan det skyldes det dårlige været? Det blir litt frem og tilbake og et par uoffisielle historier om Jørn Hoel verserer i lokalet, før Christian trekker det korteste strået og blir sittende igjen med Jørn Hoel.

Studentradioen. For deg og din partner.

Sivilarbeider Jørn har for sin egen del booket inn en pressekonferanse hos Telenor klokken tolv. Det skal handle om deres nye informasjonsteknologi, og det skal visstnok være ganske så spennende greier. P4-fyren slår følge og vi går en gang rundt bygningen før vi finner ut at pressekonferansen er vegg i vegg med Studentradioen sine lokaler. Vi ønskes velkommen med rundstykker, kaffe og brus. Jørn er så mett etter å ha spist en halv kylling til lunsj at han står galant over. Sulten på en god sak tar heller Jørn plass bak et av bordene på pressekonferansen. Vi er ikke alene. Kaffe og rundstykker har tydeligvis også tiltrukket seg endel andre av byens journalister. Det hele begynner og vi ønskes velkommen av fire grå menn i enda gråere dress. De tegner og forteller i en times tid. P4-fyren forsvant i det øyeblikket han sjønte at dette ble for komplisert for sine lyttere. Så er det klart for spørsmål fra pressefolkene i Oslo. De dukker opp på en TV-skjerm som er satt opp for anledningen. Etter dette og en halvtimes snakk til er det endelig klart for intervjuer. Jørn er raskt på pletten og sikrer seg en statssekretær fra departementet. Intervjuet starter og nøyaktig tre minutter senere forlater vi Telenor og rundstykkene deres.

Vi skal nå spille et kutt fra den siste skiva til Jørn Hoel. Du hører på Studentradioen.

Vel tilbake i Studentradioen begynner ting å skje. De

Dagens høydepunkt i Studentradioen; åpning av dagens post.

som før satt stille og rolig har nå begynt å springe frem og tilbake. Redaksjonssjef William jobber med å få en voldsdebatt i studio, men det hele ender opp som et slag i trynet for han; ingen vil stille opp. Liten tid, mikrofonskrekk; unnskyldningene er mange og varierte hos politikere og embetsmenn i Tromsø. Dette er tydeligvis en dårlig dag for nyheter. Temperatur og værvarsling ringes opp. Det sjekkes om Hurtigruten er i rute. Det er den ikke. Den går ikke i dag. Jørn redigerer Telenor saken og Jørn Hoel er allerede i boks. William har også et par andre saker på bånd. Sendingen går derfor som vanlig. De har nok stoff, men mangler de helt store overskriftene. William gjør seg klar til å gå i studio og kjøre Aktuelt 15. Endre drar opp på Universitetet for å intervju en professor om kannibalisme til morgensendingen dagen etter. Jørn og Christian drar på Mirage.

Du hører på Studentradioen. Temperaturen ute er for øyeblikket 2,3 grader.

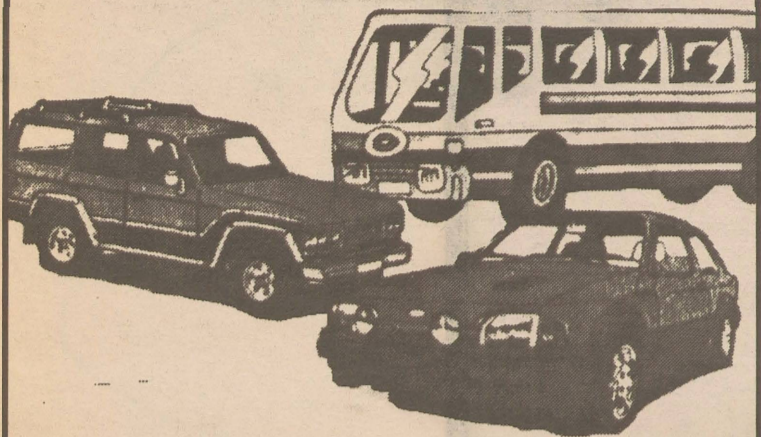
U Jørgen Flint

v/ Lærfabrikken i Stakkevollvegen

Bilbørsen A.S

Ring 77 66 66 11

Utleie av personbil - varebil og minibuss
- til byens beste priser !

NB!

LEGAT HÅNDBOKEN 96

med nærmere 2.000 stipend og legater for utdanning, videreutvikling etc. Boken er fullstendig oppdatert og revidert: Uaktuelle legater er fjernet, mange nye er kommet til, søknadsfrister og beløps-størrelser er korrigert osv. Totalt 550 sider, kr 148.

Til salg hos bokhandlerne.

Nytt fag på universitetet:

Dokumentasjonsvitenskap

Den 15. januar ble det startet et nytt studium i dokumentasjonsvitenskap ved UiTø. Dette faget er ment å være det første leddet i en

U Ola Bratlie

Det nye studiet er det første i sitt slag i Norge. Dokumentasjonsvitenskap dreier seg om hvordan menneskers kunnskaper «fastholdes» i mange typer dokumenter, hvordan de blir til, brukes og formidles som ledd i samfunnslivet.

Arbeidsmuligheter

Dokumentasjonsvitenskap er et selvstendig planlagt studium, og det ligger i planene at

det skal bygges ut til et hovedfag.

Kompetanse

Faget skal gi kompetanse til arbeid i bibliotek, arkiv og museer. Faget kan gå inn i kombinasjon med andre fag og danne en cand.mag.-grad på linje med andre universitetsfag. Senere vil det også være mulig å bygge på denne graden til også å omfatte et hovedfag. Niels Windfeld Lund, førstekonsulent ved ISL, uttrykker

at dokumentasjonsvitenskap grunnfag er det første skritt på veien til en ny - og ikke minst Nord-Norge - lenge ønsket bibliotekfaglig utdanning. Dette grunnfaget vil senere kunne kombineres med et kommende grunnfag i bibliotekskunnskap, som er under planlegging ved Høgskolen i Tromsø.

"Lær å lære"

16 timers kurs i studieteknikk

For elever, studenter og lærere

Tromsø

10. og 11. februar

kl. 9.00-17.00

Kurset tar opp temaer som bl.a. notater (mind-mapping) fra bøker og forelesninger, leseteknikk, repetisjonssystem, tidsplanlegging og eksamen.

Kursinstruktør

Tove Bråthen

Påmelding til:

RINGOM-INSTITUTTET AS

OPPLÆRING OG VEILEDNING I MOTIVASJON, LÆRING, POSITIV TENKNING OG LEDERUTVIKLING

Annonser i UTROPIA

77 64 42 83

77 64 51 99 (faks)

STUDENTRABATT I TROMSØ

Disse forretningene og bedriftene innrømmer studenter rabatt mot at man viser studentbevis sammen med kvittering for betalt semesteravgift.

For å unngå misforståelser bør man opplyse om at man er student og vise studentbeviset uoppfordret.

Rabattene som er angitt i denne oversikten innrømmes i perioden 15.8.95. til 15.8.96. Merk deg at rabattene som regel kun gjelder varer til ordinær pris.

Bladet Tromsø

30% rabatt på abonnement mot kontant betaling og visning av studentbevis.

Telefon: 77 65 66 00

Kvellos Barnemagasin

10% på varer til ordinær pris
Adr. Fr. Langesgt. 18
tlf: 77 68 53 29

Babykos

10% på varer til ordinær pris. Og spes. pakkeløsn. for studenter. barneutstyr, vogner, senger og bilsikring.

Adresse: Håpet (Vis-a-vis OBS og Normotor) tlf. 77 67 22 44

Bilbørsen

15% rabatt på leie av personbil, varebil, minibuss
tlf: 77 66 66 11

Neumann Bygg A/S

Fra 5 til 25% rabatt.
Stakkevollveien 15.
tlf. 77 65 72 33

Domuskafeen

40,- kroner for dagens middag, kr 5,- for kaffe/te minus 5,- kroner på stor og liten langang. (Ikke vanlig kantine)

Nordix Data A/S

4% rabatt på Hyundai datautstyr.
Stakkevollveien 27 (77610106)

J.M.Hansen

10% på butikkvarer untatt tilbudsvarer og hvitevarer der gir vi 5%.
Leie: Bindingstid 10 mnd. 10% rabatt på leiepris. 1 mnd gratis ved tilleggsleie.
Adr. Storgt 56 tlf: 77 66 55 00

Chr. Hansen A/S

Fotoforretning
10% rabatt på film, kamera etc.
15% på fremkalling og kopiering, 10% på forstørrelser o.l
Adr. Fredrik Langesgt. 22
tlf. 77 68 56 56

Chr. Hansen A/S

Ekspressbilder
Samme rabatt som overnevnte.
Adr. Veitasenteret tlf. 77 65 87 20

Gjensidige

Studentforsikring.
Adresse: Storgt. 92 tlf. 77 62 34 00

Heklekroken A/S

10% på garn til ordinær pris
Adr. Skippergt. 6 tlf. 77 68 17 87

Britts Boutique

15% på varer til ordinær pris
Adr. Storgt. 89 tlf. 77 68 41 00

Hotel Nord

20% på overnatting
enkeltrum 296.-/dobbeltrum 384.-
Adr. Parkgt. 4 tlf. 77 68 31 59

Austad

10% på varer til ordinær pris.
Adr. Sjøgt. 13 tlf. 77 68 45 51

Supergirl A/S

15% på varer til ordinær pris.
Adr. Kirkegt. 10 tlf. 77 68 32 11

Prelaten

Studentpris på mat og drikke: - 50,- kroner for dagens rett, 5,- kroner for kaffe m.m.
Utlån av møte/selskapslokale, ring for bestilling.
Adr. Sjøgt 12 tlf. 7768 20 85

Platebaren A/S

15% på VG-lista, 10% på øvrige varer til ordinærpris med bonuskort.
Adr. Storgt. 92 tlf. 77 65 53 56

Alberts Musikk A/S

15% på varer til ordinær pris.

Adr. Vestregt. 18 tlf. 77 65 51 11

Brillehuset A/S

10% ved kjøp av nye komplettebriller, kontaktlinser og solbriller.
20% på linsepleiemidler.
Adr. Storgt. 92 tlf. 77 68

Vigdis parfymeri og hudpleie

10% på varer til ordinær pris. (ikke hudpleie)
Adr. Storgt. 58 tlf. 77 68 67 83

Pizzeria Giovanni

20% rabatt på pizza og retter fra menyen. 10% rabatt ved utkjøring mandag til torsdag.
Adr. Storgt. 132 tlf. 77 61 11 22

Jensens Skotøimagasin

Eurosko. 20% på tilbehør, 10% på sko til ordinær pris.
Adr. Storgt. 79 tlf. 77 68 15 63

Skinmester'n

15% på varer til ordinær pris.
Stort utvalg i skinnklær.
Adr. Veitasenteret
tlf. 77 61 25 01

Sportshuset A/S

10% på varer til ordinær pris.
Adr. Storgt. 92 tlf. 77 68 36 68

og Sjøgt. 13

Intersport Tromsø A/S

10% på varer til ordinær pris.
Adresse POLARSENTERET

Poulsen Interiørtekstil

10% på varer til ordinær pris.
Adr. Veitasenteret
tlf. 77 68 04 33

Studio 7

15% på trening, sol og aerobics
Adr. Søndre Tollbugt. 7 tlf. 77 68 82 88

Urmester N. Andersen

10% på varer til ordinær pris.
Adr. Stortorgt 3 (vis-a-vis Domus) tlf. 77 68 26 25

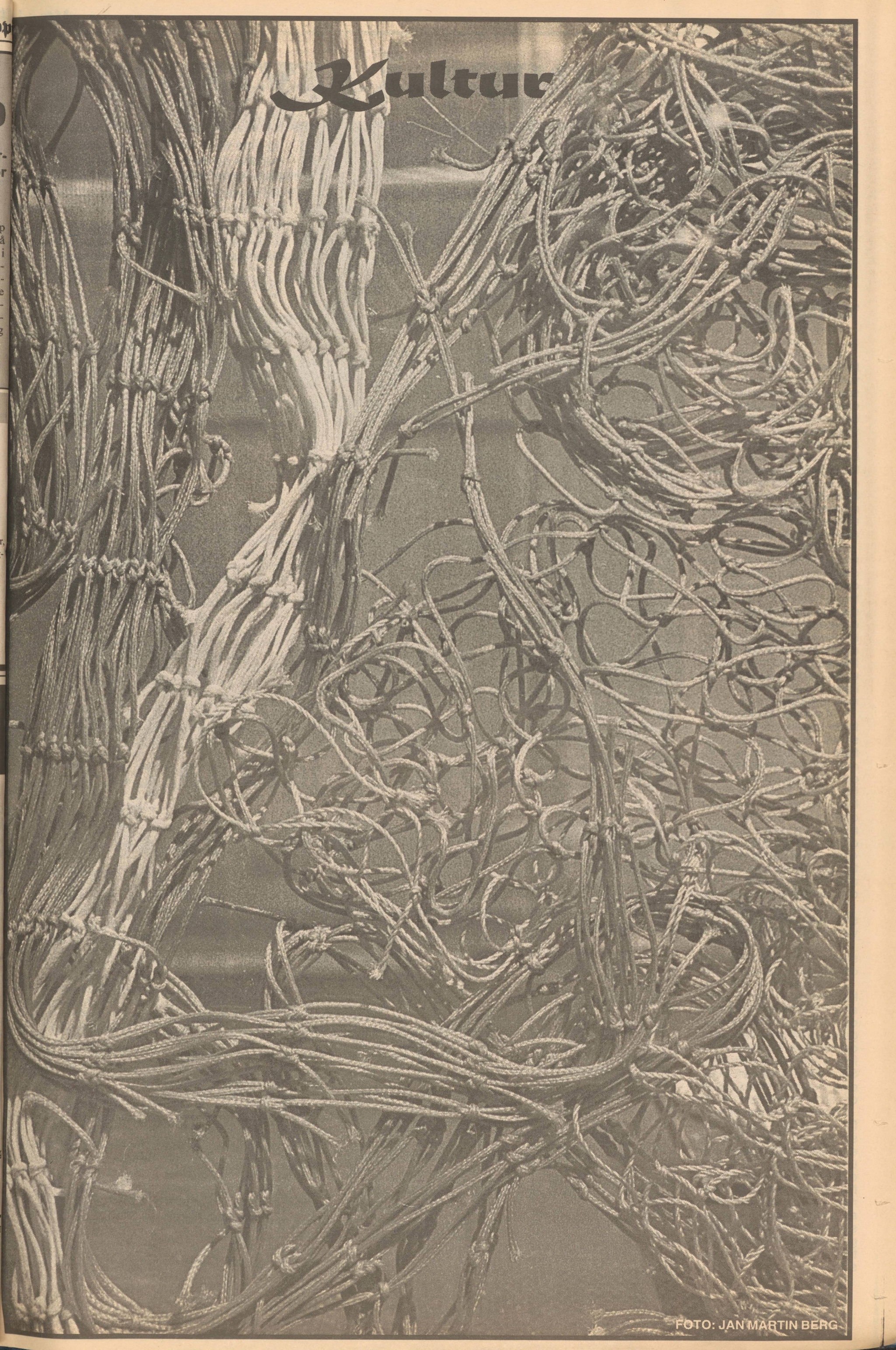
Nye vinleggeren A/S

Alt av tilbehør for legging av øl og vin. 15% på varer til ordinær pris.
Adr. Strandgt. 34 tlf. 77 65 68 70

ANSVARLIG FOR AKSJON STUDENTRABATT I TROMSØ er Tromsøstudentenes idrettslag (TSI) kontoradresse: Universitetet i Tromsø Hovedgården Tlf. 77 64 45 79

Kultur

KULTUR
KOMMENTAR

Fanget i uvissheit

Et slag for de uengasjerte

Hvorfor må vi på død og liv være så engasjerte alle sammen. Som stakkars studenter skal vi trekkes med i det ene etter det andre. Vi skal verves her og sitte i arbeidsutvalget der. Hvorfor kan vi ikke bare få være i fred. Vi vil ikke han noe med disse semi-aktive menneskene å gjøre. Disse personene som tilsynelatende ser ut til at de sanker vektball i aktivisering av andre.

Det triste er imidlertid at noen lar seg lure. Dette skjer gang på gang. Som regel er det nye og uerfarne studenter som går på limpinnen deres. Du blir forespeilet gull og grønne skoger bare du blir med i dette utvalget her, og slik fortsetter det videre. De nye blir skolert og sendt ut for verve nye studenter igjen. Slik danner de en ond, men engasjert sirkel.

Vi som er gamle og erfarne lar oss imidlertid ikke så lett lure. Vi går bestemt forbi, med blikket rettet framover, alle disse foreningene og organisasjonene som har stand i Hovedgården hvert semester. Vi kobler også ut hver gang en av våre bekjente trekker oss til side og spør om ikke akkurat «det» vervet hadde vært noe for oss. Og de som ikke får noe verv, ja de skal utgjøre det engasjerte gemene hop.

-Mitt mål er å få engasjert alle studentene, sier viktige studentpolitikere.

-Engasjementet blant studentene må opp, sier mindre viktige studentpolitikere.

Engasjementet kan forkle seg med mange ulike ansikt. Det kan fremstå som den vanlige forenings og organisasjonsvarianten, eller det kan appellere til vår dårlige sosiale samvittighet. Som oftest er det en blanding, kombinert med ønske om en bedre verden.

Som så mange ganger før settes også her premisset av den sterke part; de engasjerte. De styrer oss uengasjerte dit de vil, og som oftest er det ned i dritten. Nå er imidlertid tiden kommet og det er på tide å si i fra en gang for alle; vi uengasjerte vil ha fred. Fred til å gå på forelesning, sitte i kantine og kose oss på lese-salen.

Jørgen Flåt

FOTO: OLA RØE

Når mennesket stoler på sin egen forstand og sine egne sanseinntrykk, og neglisjerer gudene og deres varsler, må det gå galt! Dette skjer med Kong Kreon i teaterstykket «Antigone» som Hålogaland Teater har satt opp nå.

Stykket «Antigone» er skrevet av den store tragediedikteren Sofokles i ca 443 f. Kr. Han konsentrerer seg mye om den enkelte skikkelse. Et dominerende tema hos Sofokles er mennesket som er fanget i uvissheit, og derfor må sø-

ke sannhet gjennom en smertefull prosess. Utfallet blir helt annerledes enn den søkende hadde forestilt seg.

Kong Kreon

Stykket handler hovedsakelig om Antigone (Ødipus sin datter) som vil gi sin bror et verdig dødsrituale til tross for Kong Kreon sitt forbud. Kreon finner ut hva Antigone holder på med og dømmer henne til døden. Mange er uenige med ham, for det er gudenes oppgave å bestemme over død og liv, og med dette opphøyer Kreon seg til gud. Han får mange advarsler både fra Antigone, sin egen sønn og den vise mannen Teiresias. Det ender til slutt med at alle i Krons familie dør og Kreon selv går til grunne. Alle spådommer har gått i oppfyllelse.

Flott oppsetning

Med lys som langsomt øker i intensitet så og bli svakere igjen, en svak røykdis og musikk laget av Marianne Boine får stykket en sugende kraft og trekker deg inn i handlingen. Hålogaland Teater har tolket dette stykket veldig bra. Kulissene er flotte og på, men samsvarer ikke med den greske tragedien; bilvrak, gumidekk, gamle bamevogner, og trillebærer, det hele gir uttrykk for at det skal være urban. Hvorfor prater de da hele tiden om landsbyen og vaktene ute for den, blotning av dyr (som ikke finnes i mer urbane strøk) og gammeldagse begravelsesritualer. Og hvorfor bærer alle rundt på staur hele tiden? Ellers var det jeg som ikke skjønner noe.

Dyktige folk

«Antigone» er oversatt på norsk av Synnøve des Bouvrie og gjendiktet av Ragnar Olsson. Thea Stabell har gjort en god jobb som instruktør. Alle som er med på dette stykket er dyktige folk, så hvis du har tenkt på å være litt kulturell, anbefales det å se skuespillet.

U Pernille Ødegaard

Gutta Boys og jakten på det mystiske G-punktet

De ble voksne. Ja... i hverfall ferdige med puberteten. Sannsynligvis ble de ferdige med

KULTURKASERI

et langt mac-hoår i Porsanger eller i det innerste og kaldeste Bardu, der de endelig fikk utfolde seg i den krigen de bare fikk leke i smug, som barn på 70-tallet. De kom (forhåpentligvis) over den perioden med kollektiv hygge på ekte guttevorspiel; «Hei, gutta, vi ser hvem som kan sprute lengst!» Horisonten ble utvida etterhvert. De hadde plutselig oppdaga vesenet med to x-kromosomer.

Mødrene gikk i 8. marstog. Mødrene demonstrerte hjemme på kjøkkenet. Ut av kjøkkenet og inn i stua. Det var krig i Vietnam. Den vakre Irene gikk på marihuana, forkynnte om blomster og kjærlighet. Det ble fred. Nakne spratt de ut av sine mødre, den ene etter den andre. Rett i armene på sine myke fedre (for det

var her fedrene begynte å klippe metervis med navlestrenger). Kjærlighetsbarn. Riktignok før abortloven endelig kom, men alle var elsket. Mødrene kastet alle plastsoldatene, lærte dem å strikke, og gav dem dukker til jul. Vibeke Sæter var på Barne-TV. De lekte med jentene i gata. Hadde det gøy, lærte, utforska, eksperimenterte.

Så var patriarkitet tilbake. Det var billige lån i banken, flere kanaler på TV. Man fikk akutte behov for all verdens nye oppfinnelser, og spruta ut av Nordsjøen. Det ville ingen ende ta. Kvisen droppet ut på nesa. Samantha Fox hang på veggen. Mødrene gremtes, men sa ingenting. Silikon og blonder var det nye. De samme jentene i gata, som i noen år var teite, begynte etterhvert å bli interessante. Selvsagt ikke alle...Noen var megaschtøgge, og de som fløy ut sammen med Moped-og-kanskjebil-gutta, var i hvertfall noen skikkelige luddere, som kalte dem smågutter og snørhvalper, enda de gikk i samme klasse.

«Tilbake til naturen» - tida henta oss alle inn. Alt skulle være grønt og økologisk, alt skulle være etnisk. Gud Fader jaga atter en gang

Eva og Adam ut av hagen fordi de hadde vært på epleslang, og forgifta Gud Faders biodynamiske frukter. Her var det ikke lenger snakk om utovertiss eller innvertiss. Eva var et komplisert vesen.

Det var her den store jakten begynte. Eva var ikke bare vanskelig å sjekke opp. Hun kunne være utrolig kresen, da hun også var et produkt av sin tid. Hun ble jo også født under mødrenes store kamp for likestilling. Hennes mor lærte henne å stille krav om respekt og likhet. Hennes far lærte henne å like fine biler og penger. Eva var den store maneater på sine egne premisser. Noe stemte ikke. Hun ble aldri mett, aldri trett - aldri fornøyd.

Aha! Espen i «Vi Menn» visste råd. G-punktet! En oppdagelse av en mann (eller var det en kvinne?) med navnet Grafenberg. Espen forklarte nøye, han hadde nok levd og lært, lest Freud og visste om kvinners fire måter å få orgasme på, selv om de manglet penis.

Gutta Boys lette, de lette og de lette. De bretta ut permene på mang en anatomibok. Intet G-

punkt. De bretta ut sidene i blader med damer som bretta ut lårene enda mer. Heller ikke her var noe G-punkt å skue. Kanskje gav de opp? Drømte om tiden da bestefar var ung. Ting var så mye lettere da. Bestemor vaska alltid koppene og smilte så lykkelig. Neppe noe G-punkt der i gården. Bestemor var takknemlig for det hun hadde. Bestefar hadde det garantert topp han også. Aldri skilsmisser på den tida. Bare glede. Eller...? Tja, fasisvaret får man aldri. Dette var til og med før ordet «tabu» ble formet av noen sine lepper.

Gutta boys jakter nok videre. Fra perm til perm i bøker og blader. Prøver seg fram og fortviler. Og jentene blir liksom aldri fornøyd...

PS! Gutta Boys, G-punktet ligger som regel rett innenfor og litt opp (Fra pålitelige kilder i Pax forlag) Det sees ikke, men let, og dere vil kanskje høre det... (Eller var det kanskje ikke det kåseriet egentlig handla om?)

Av: Marte Holmemo

Folketoneroock

Et er fredags ettermiddag. Vi sitter i øvingslokalet hos bandet «Copper Blue». Om få minutter kommer til å skifte navn til «Swim», og om få minutter skal de ombestemme seg, og skifte navn enda en gang. Denne gangen til «blend». De har nemlig nettopp skifta vokalist, som syns «Copper Blue» er et håpløst navn.

En av sangene til «blend» handler om ei ung jente som blir forført og sveket av en omreisende felespiller. For det er nettopp det som er konseptet til bandet; normal, litt støyende rock inspirert av folketonar. Sangen ender med at jenta finner og dreper mannen.

Når bandmedlemmene er ferdige med øvinga setter vi oss ned i en sofa, og håper på å starte et intervju. Men i stedet begynner de å diskutere navnebytte.

Fem heftige minutter senere er de mer eller mindre enige. De skal hete «Swim».

- «Swim» er et bra navn... Vi

holder oss jo flytende, prøver nyvokalist, Hege Hov, seg. Men det holder ikke. Etter en lang debatt kommer de til at de skal hete «blend» i stedet.

Skandaler

Hege, som var vokalist i Blomsterbarnebarne, sukker og forteller oss at sanglæreren hennes ikke er «helt happy» på bandprosjektet. Det går ut over utviklinga hennes på musikkonservatoriet.

- Vi må finne opp en skandale, så vi får oppmerksomhet, bryter Thomas, gitaristen, inn, og får straks tilslutning fra de andre. Problemet er bare at de ikke kommer på noe brukbart. Hasjmisbruk og orgier forkastes på grunn av at det ikke er sensasjonelt nok, og til slutt må de gi opp forsøket, og blir mer seriøse igjen.

Når vi spør om inspirasjonskilder, vil bandet helst ikke oppgi noen bestemte. Dette er fordi de ikke vil bli sammenligna ut fra andre band, og bli stempla som «Wannabes». I samme åndedrag forteller de oss at de selv føler at blandingen av forskjellige musikalske elementer er helt annerledes enn all annen musikk i Tromsø, og muligens i Norge.

Så langt har bare bandet hatt et par konserter på Kjelleren og under UKA. Dessuten har de deltatt i NM i rock i Narvik. Men det vil forøvrig bli en ny konsert med bandet den åttende februar, som

Copper Blue i hektisk øving før de bestemmer seg for å skifte navn. Nå heter de «Blend».

FOTO: ÅSGEIR JOHANSEN

u Merete Aase og Vegard Bønes

Terapi for søringer

Nå er det gått tre uker siden jeg lo meg igjennom *Jubel* (1995) uten at det har satt seg fotspor i hjernebarken av samme varighet som gutteboka *Beatles* (1984) eller store lille *Herman* (1988). Ikke for det, men boka står støtt nok alene. For få år siden sa Lars at han da ikke følte seg stødig nok som

forfatter til å skildre andre miljø enn oppveksten på Oslos beste vestkant, på tross av at han flyttet til Sortland for vel 10 år siden. Nå vil gutten sørfra være en av gutta som skriver fra Nord-Norge.

rapi for en skallet forfatter. Lignende følelser (og fantasi) av denne typen kan svært sjelden en film hente fram i en seer.

Sjarm oppveier svindel?

Jubels hovedperson er den strebende og sjarmerende pianisten Jonatan Grep, en mammagutt som ikke helt har grepet og virker litt sosial utilpass dog om han er snill og velmenende. I mangel på andre muligheter har han fått seg sommerjobb som dansemusiker ved et lite besøkt hotell på et ditto sted i den evige regnsommers rike. Bortsett fra blick inn i Jonatans sarte og såre minne, står dette stedet som scene for handlingen, og kulissene blir lik som typisk beskrevet av en Nord-Norsk kritisk søring. Med asfalt-sviende råner på torget i lyse somnervnatta, store fiskebollebokser, store broer over sund, brautende bannskap, rett-fra-levra og inneslutta mennesker.

Som dansemusiker bidrar hverken Jonatan eller musikken til å fosome innbyggerne som sjelden ser hverandre pga av noe som har hendt. Musikken er forøvrig nok en av bokas røde tråder, uten at musikken fungerer som en stor åpenbaring.

Hamsunsk ordelag?

I noe som til tider minner om Hamsunsk ordelag serveres den sagnfylte nordlandsnatta med mye lys, regn og søvnløshet for Jonatan. Også som Hamsun har Christensen brukt et eksotisk stedsnavn når han mener adjektivene mangler til å skildre en vakker kvinne, jamfør Louise; organistinnen som er «egyptisk». Mulig det er farlig å si, men *Jubel* har ikke som mål å trekke opp store livsbejende linjer eller handlingsutfall. Målet synes å være å skildre Jonatans virke i en skjebnesvanger tid og menneskene på det unormale Nord-Norske stedet.

Her skærer Christensen høyt

som tragikomiker. For *Jubel* er et velkomponert verk med humor som taktfast dirigent. Hver og en av personene i romanen er som et rart instrument i orkesteret. Ta f.eks. presten Neste, ekspeditør Frikvarter Olsen, den mutte dirigent og grav-graver Elmer Kav, golfreak (bruker et torskehode som hull) og hotelleier Alfons Abelsen. Derav fungerer *Jubel* som en sammensatt roman krydret med absurde spissfindigheter, der mange merkelige menneskeskjebner bekjennes i en tragikomisk og sikker penn. Hvem eier sparken som står låst til en lysstolpe året rundt? Og Jonatan sier seg enig i at det er feil at satanister skal få fritak fra skolekjøkken, selv om det er imot deres overbesining å kle seg i hvitt.

Konsekvensenes blick

Vel og bra spilt, men etterklagen avtar fort. Sammensetningen i romanen har ikke like mye for seg som

i *Beatles* og spesielt *Herman*. Personene er ikke på vei på samme måte som Herman. «Herman går videre, hvorhen vet han ikke. Derfor fortsetter han å gå.» Jonatan vet det, men lar det stå til, og venter for lenge med se konsekvensene i hvitøyet. - Og stedets innbyggere prøver å seile, mens «bygdas sosiale skip» bygges; liksom et prosjekt som må mislykkes og havarere.

Alt i alt, *Jubel* er ei noe trass, men veldig koselig og lattermild bok. La meg ikke konkludere med at leserne vil finne kompasset for sitt videre liv her, for å si det med Hamsun. Så kan ihvertfall søringer nyttiggjøre seg av bokens terapeutiske trekk.

u Jostein Rørtveit

Forblåste øysamfunn og tapt identitet

Nok en gang hadde Tromsø Internasjonale Filmfestival viet to hele timer til nord norsk kortfilm. Spørsmålet man da kan stille seg etter årets visning er; var det verdt det?

Det hele begynte med kortfilmen *Trist mann, og dukke*. En liten, svart/hvitt film som ikke akkurat tok oss til de store høyder, men det var det vel heller ingen som på forhånd hadde trodd. Bedre lykke neste gang, er det bare å si til denne debutanten av en regissør.

Kunstnerportrett

Spor av tid av Karl E. Rikhardsen var en fornøylig affære. Filmen forteller historien om billedkunstneren Kurt Edvin B. Hansen fra Nordland. Han vender tilbake til hjemstedet sitt og maler en 80 meter høy stripe i den stup-

bratte fjellveien ute i Beiarnefjorden. Dette skaper tydeligvis harme i enkelte deler av lokalbefolkningen. Filmen klipper elegant mellom reaksjonene til lokalbefolkningen, kommunebyråkrater og kunstneren selv. Dette gjør nok at det faller endel ufrivillig morsomme kommentarer. Likevel var nok filmen med sine 34 minutter litt i lengste laget. Animasjonsfilmen *Kevin redder verden* var en annen av programets høydepunkter. Den var kort, poengtert og morsom. Artig var også filmen "Byen rundt solen". Den var noe så enkelt som et oversiktsbilde over Tromsø by, tatt fra regissørens eget vindu. Ved å ta et og et bilde over en periode på et år fikk vi et litt spesielt bilde av Tromsø gjennom de ulike årstidene. "Byen rundt solen" fikk æren av å åpne festivalen, og det ikke uten grunn.

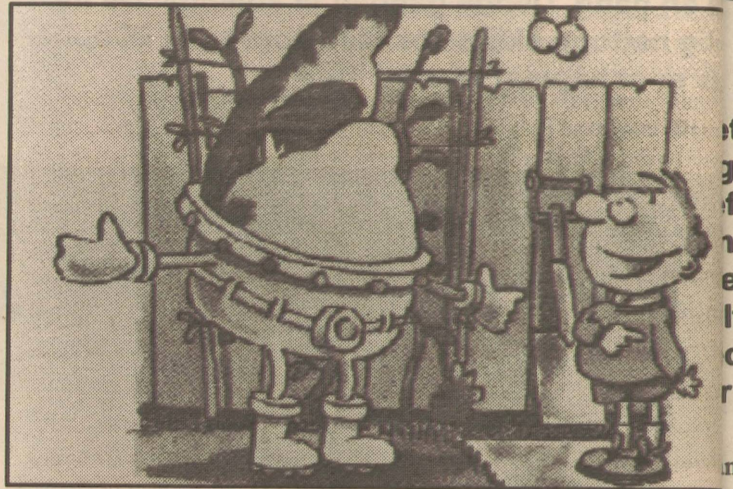
Skuffende

På forhånd hadde jeg sett frem til å se «Tusen år under jorden» av

Morten Skallerud. Filmen behandler skjebnen til folket på Slettnes, et fraflyttet forblåst småsted på Sørøya utenfor Hammerfest. Sakens kjerne er det at det visstnok engang skulle ha vært noen planer om å bygge et naturgassanlegg på stedet. Filmen er av den typen som ikke helt klarer å bestemme seg for hva den handler om og ender opp med å handle om ingen verdens ting. Filmen vant visstnok Gullstolen på Kortfilmfestivalen i Grimstad uten at jeg helt kan skjønne hvorfor.

Tapt identitet

Erklært samefrie er nok en film i rekken av filmer om jakten på den tapte identitet. Her får vi i syv minutter ta del i konflikten det norske opp mot det samiske. Det hele illustrert ved klipp fra gamle norske spillefilmer. Det hele endte opp som gammelt nytt, med ny vri. Foruten dette var det endel skolefilmer fra filmskoler rundt om i Europa. Disse var selvsagt fremdeles i den poetiske og søkende fasen.

"Kevin redder verden" reddet også årets kortfilmprogram.

Ikke kvalitet

I følge festivalledelsen er ikke kortfilmprogrammet valgt ut på bakgrunn av kvalitet. Bare de som av tekniske årsaker ikke var god nok ble utelatt. Vel, da er det kanskje på tide at man etterhvert setter kvalitet som et kriterium. Det er jo kvalitet det hele dreier seg om på resten av festivalen. «Kvali-

tetsfilm i mørketid» og alt det V En positiv ting i år var imidlertid kortfilmprogrammet ble vist i kiosk og ikke på Verdensteateret som tidligere. På denne måten kunne flere få se kortfilmen - især det da hadde vært noe å se.

U Jørgen Flint

Berre to tilfeldige

Ragnhild Solvi Berg (20) og Maiken Håvarstøl (23) såg 23 filmer på fem dager. FOTO: SIGRI SANDBERG

Eg traff dei tilfeldigvis gong etter gong i filmfestivalens travle dagar. Ragnhild og Maiken. Dei skulka Kulturarbeidstudiet i Bø og reiste hundrevis av mil for å sjå filmar og sjå filmar og sjå filmar.

Då eg treff dei første gong har dei sett fire filmar og skal sjå 10-11 til. Men då dei reiser har dei sett 23 filmar kvar og tilsaman 4924 minutt med film, film, film. 4,6 filmar per dag, fem dagar på rad. No skal dei heim å kvile ut - og ikkje sjå kino på lange tider. Trur

eg, men det er - heilt feil. Eg skal på Filmdagar i Oslo neste veke. Har eg pengar att då, så vert det kino, kino, kino, smiler Maiken (23). Og drøymmer i all stille om filmskoler i utlandet og om eingong å lage eigen film.

-Det er Maiken som er den store entusiastten, eg er berre ei lita ei, seier Ragnhild (20). Dei lukkar augo når dei betaler med dei magnetiske korta sine. For pengane flaksar avgarde. Nett som dei sjølv. Frå film til film. Frå Fokus til Verdsteateret til Kulturhuset og opp att. Og ned att og tilbake. Innimellom et dei litt brød og leverpostei som dei har stole på hotellet. Når siste film er ferdig går dei ut. Ser litt på nattehimmelen og treff

folk, kanhende kjøper dei seg nytt godt og flytande og pratar litt Jan Eggum.

-«Antonios verden» var berre og så «Akkumulator 1» og «Gode komedie». Sistnemnde var ein sissjonalistisk avskyeleg film, seier Maiken og veit sikkert godt, ho meiner med det sjølv. -«Byen av vinden» var verst, og «Tobrytelse», men den fekk vi ikkje sett ferdig, for vi skulle på annan film, seier dei to. Og sulka litt. For no er det heilt slutt. I tillegg som magnetkortet glei igjenn på flyplassen og sa GODKJENNER dei nok vel heime i Bø i dei dagar. Dei søv sikkert.

U Sigri Sandberg

Suksessrik filmfestival

Tromsø Internasjonale Filmfestival hadde nå sin beste festival noensinne. Nærmere 23 000 billetter og 4000 festivalbevis ble solgt i løpet av de fem dagene festivalen stod på.

I forhold til i fjor er dette en økning på 18% på billettsalget og 24% på festivalbevisene. De to dagene det ble solgt flest billetter var fredagen og lørdagen

under festivalen. De i overkant av fire tusen menneskene som hadde kjøpt festivalbevis, så i gjennomsnitt fem filmer hver i løpet av de fem dagene festivalen varte.

Dyrere billetter

Til tross for at billettene i år har steget til 35 kroner, virket det ikke som det la noen demper på filmlysten til publikummet i Tromsø. Heller tvert i mot. Publikum så film som aldri før. Den Tsjekiske filmen *Akkumulator 1* stakk av med publikumsprisen i år foran *Antonias verden* som også var en stor publikumsfavoritt.

Festivalens offisielle program hadde ingen franske filmer på programmet. Festival-sjef Hans Henrik Berg forklarer dette med at han ikke var i humør til franske filmer. Likevel kunne man nyte fransk film i kritikerprogrammet. Her hadde filmredaktør Kalle Løchen valgt ut den franske filmen *Bye, bye*. Filmen trakk fulle hus under festivalen og var blant de beste under hele festivalen.

U Jørgen Flint

Fiksjon-, film- og fantasifråttseri

et heile byrja eigentleg eit par dagar før det egentleg byrja. Nemleg då det vesle filmfestival-offet titta fram frå postkassa. - Tittit, her er eg, vilte det og baud seg lokkande fram. Og eg reidde ikkje ta augo frå det. Der var framtida. Iffall den neste veka. Der låg dei skjult. Alle desse edunderlege forteljingane som skulle syne seg for oss på eit gedigent lerret i ein filmfestklår by.

anleggjinga var igang. Eg kryss-av. Hmmm,ja - den såg jo interessant ut, eller kan hende den? Al vi sjå, 1 time og 40min., då kkk eg å tisse før eg spurtar ned Verdsteatret og så opp att i kulturhuset så eg rekk den siste i fokus. Kryss, kryss.

Faklane brenn

onsdag kjem og faklane brenn. øane byrjar å slange seg fram-er billettjøpeluka. Ein mann i ud uniform riv eine biten av. Vi slar inn. Og når nokon sløkkjer set, er Tromsø Internasjonale filmfestival i gang for sjette gang. Fiksjonsflyet har letta. Og er ombord. Men før det byrjar leve på lerretet er det nokon m kremtar og hostar litt. No-øn held kvarandre i handa og niler til kvarandre. Slik byrja en første filmen. Og slik berre rtsette det.

Flytur etter flytur

flytur etter flytur. I fiksjon eller dokumentar. Til fjerne land. Til nd vi sjeldan ser anna enn ulyk-ber og krig. Til vårt eige land. Til dre Troms. Annleis film. Langt på viddene, langt inn i deg sjølv. okon gonger var fiksjonsflyet kroeleg og tamt - og greidde vidt å nødlande då «The End» illa over lerretet. Men etter litt te luft i lungane på passasjer-er skjerpa ofte flygaren seg. Han k oss høgare og høgare - vi ste då vi merka dybda. Vi klap- lukkeleg då også landinga var rfekt. Andre gonger var turen orosam. Då runгла låtten, og eile flyet rista. Andre gonger att k flyet ein liten svipp under vatn, vi sat blaute av tårer og sjangla

oss ut. Vi såg hastig rundt oss om nokon andre hadde raude ringar i andletet.

Ute snakka vi

Vi fekk helst ikkje snakke, men etterpå gjorde vi det. Mellom flyturane, då vi registrerte at det snødde, eller regna, eller var det mørkt eller lyst att. Ute i den verkelege verda. Då snakka vi, då. - Nei, men hei! Kor mange har du sett? Kan du anbefale nokka? Åå, den var nydelig, skjønn...Tåran berre spruta. Nei, æsj, den syns no æ var grusom. Vi snakka om Kinaturen og stille øyar i Atlanterhavet. Om den perverse iskremlagaren Portugal og frekke Bigas Luna. Vi snakka om typiske Helge Jordal og om det triste museumet til Margareth. Om Neto i Guatemala med speil på skoene og hemmeleg hytte. Vi snakka om viktige filmar og uviktige, og morosame og teite. Om alle dei vi hadde sett og skulle sjå og aldri fekk sjå og ikkje hadde lyst til å sjå.

Ein bunke med folk

Vi var ein heil bunke med rare folk. Ja, vi var mange. Massevis av rekordar på den siden visst. Nesten alltid var flyet fullt. Det gjaldt å kome raskt så du fekk god utsikt. Då kunne du studere medpassasjerane dine lenge, før lyset slokka. Ein heil bunke av rare folk. Sjå på den hatten. Og det håret. Og den nasen. Tenk så mange morosame filmar ein kunne laga berre av oss. Du kunne telje kjende og vite at du måtte reise deg opp og veive med armene om du ville ha kontakt. Nokon profesjonelle prata om vink-

lar og populære postiturar. Vi vanlege tykte filmen var god eller dårleg, eller sånn passeleg. Vi var ikkje alltid einige, men prata likevel. Og kjøpte fleire billetter. Og sjokolade.

Dersom du ikkje fløy

Men dersom vi ikkje fløy, og dersom det ikkje var onsdag (og Dampen-konsert med Jan Eggum og vitsar frå i sommar), kva gjorde vi då? Jau, då gjekk vi rundt i sentrum, sette oss på ein kafe, tok kanhende ein øl. Og kanhende dukka det opp ein B-kjendis frå Sjå og Høyr (og spy) - eller ein vi hadde sett i Nordlys dagen før. - Vakje det han derre.... ? For det var jo faktisk Verdspremiere på ein ny, norsk film, og litt sånn juksepremiere på nokre andre, og faktisk var det ein del

kjende namn og regissørar som tusla rundt i gatene utan å seie til deg at dei faktisk var det.

Dersom du var lur, gjekk du heim og sov litt, så du kunne greie seks filmar og fire kafear og ein del doturar og masse sjokolade dagen etter også. Ein gong gjorde eg det. Eg drøymde om stripa- ne i Fokus. Eg sto tidleg opp neste morgon for å sjå meir. Då traff eg ein som allereide hadde sett to den dagen. Han lo då eg sa eg hadde sove. Han lukta det øl av.

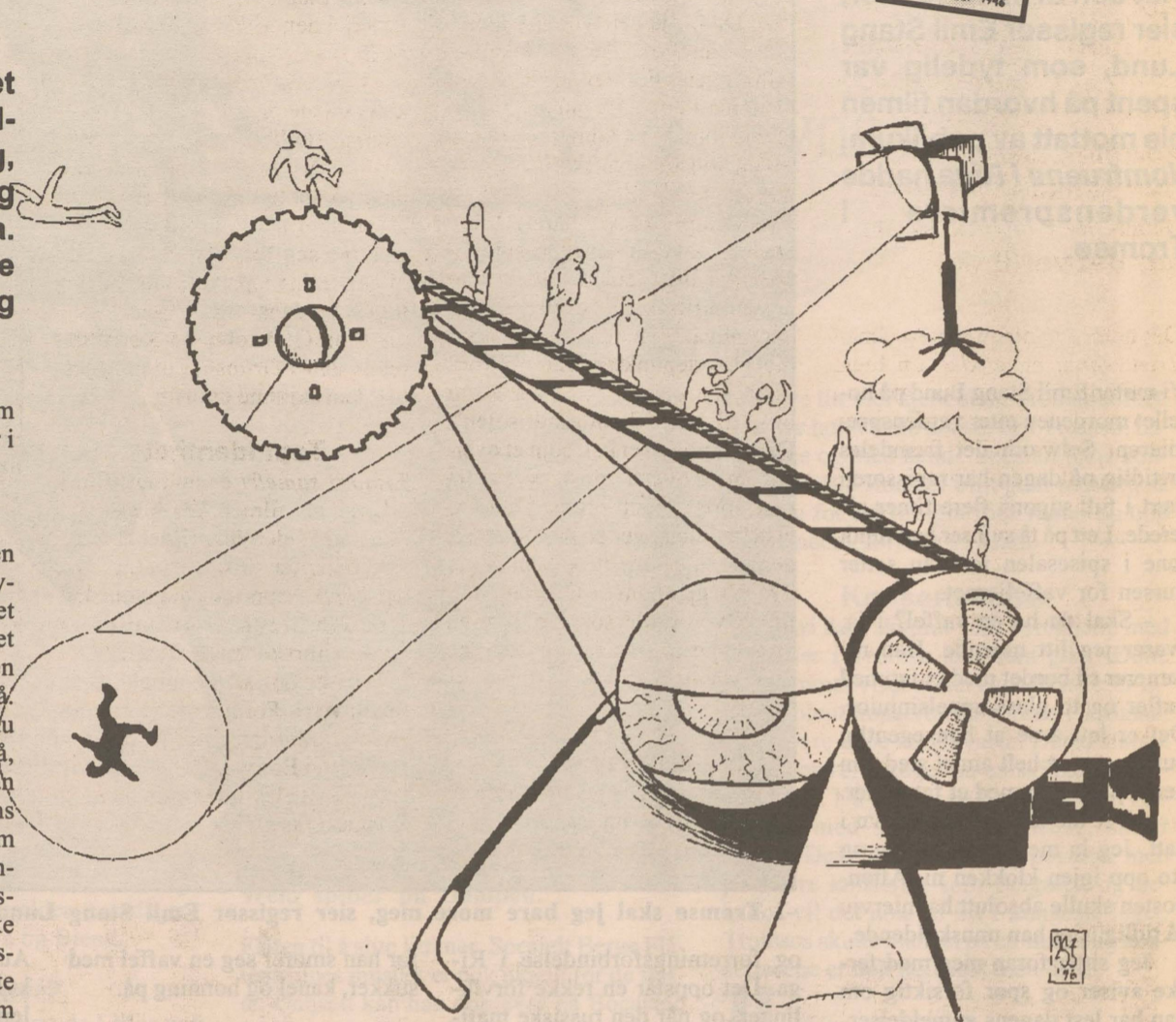
Ikkje vær lei deg

Sjølvsagt var det nokon som ikkje flaug så mykje. Dessutan var det nokon som ikkje flaug i det heile. Verken på filmar eller kafe. Kanhende har dei flyskrekk. Dei sat sannsynlegvis fastsperra på

Lesepulten, og får kanhende ikkje eingong lov å lese aviser av seg sjølv. Det kan vere litt synd i dei, for kanhende har dei ingen venner, og kanhende veit dei ikkje eingong at det har vore filmfest. Men les dei dette, veit dei det iallfall no. Er du ein av dei, treng du ikkje vere lei deg for det, det kjem ein ny ein neste år, veit du.

Dette var ikkje ei nyhendear-tikkel. Det er over ei veke sidan viktige folk reiste heim. Flyet har landa. Du har kanhende greidd å kome deg inn i rytmen att. Kanhende skal du faktisk på kino i dag. God tur. Eg trur eg sit heime nokre dagar til. Berre for å konsumere ferdig, liksom.

U Sigri Sandberg

ILLUSTRASJON: KRISTOFFER JØRGENSEN

Hun derre på TV2

ilmfestivalen er nett-pp kommet i gang og kjersti har noen ledige minutter hvor hun først rækker røyk inn i munnen og så blåser den ut igjen. Kjersti Bergersen, fra Bergen.

u vet jo hun derre i Filmguiden på TV2 som får intervjuer alle de store, deilige (?). Robert Redford, Julia Roberts, Hugh Grant. Hun respekterer dem, men dri-

ver ikke stjernerdyrking, og er heller ikke blitt særlig stor av jobben (rundt 1,58). Hun liker filmfestivaler, og dette er superekstotisk med hennes egne ord. Det er ikke ofte hun får bruke den grønne boblejakken sin - ellers travler hun jo bare rundt langt nede i Europa (London, Paris, Cannes, Venezia) uten noe særlig med klær på og det er jo sikkert mye mer ubehagelig. - Alle som vil ha litt «in-put i knotten» burde komme på festival og se en sånn 5-6 filmer på en dag. Det er en interessant opplevelse, sier jenten som

ikke bare har sminke på under TV-opptakene, og som overnatter på hotell 60 ganger i året i følge hennes egen selvangivelse. Familien liker det ikke helt. - De burde no være glad til at eg ikkje er heme og kjefter og smeller hele tiden, mener hun og smiler såvidt og gjør noen avtaler med noen pressekoordinatorer før hun er ferdig med å blåse røyk ut og inn og må gå.

U Sigri Sandberg

Kjersti Bergersen med boblejakke.

FOTO: JØRGEN FLINT

Jomfrumøte

- Jeg hadde ikke engang vist den til mine venner, sier regissør Emil Stang Lund, som tydelig var spent på hvordan filmen ble mottatt av publikum. *Jomfruene i Riga* hadde verdenspremiere i Tromsø.

Vi møter Emil Stang Lund på hotellet morgenen etter verdenspremiere. Selv om det fremdeles er tidlig på dagen har regissøren vært i full vigør i flere timer allerede. Lett på tå svinser han rundt inne i spisesalen før han setter kursen for vaffeljernet.

- Skal du ha en vaffel? Nja, svarer jeg litt nølende. Han returnerer til bordet med et fat med vaffer og to glass appelsinjuice. Det er lett å se at han egentlig burde vært et helt annet sted enn her i spisesalen med et fat vaffer.

- Det ble ikke så mye søvn i natt. Jeg la meg klokken syv og sto opp igjen klokken ni. Aftenposten skulle absolutt ha intervju så tidlig, sier han unnskyldende.

Jeg sitter foran meg med ferske aviser og spør forsiktig om han har lest dagens anmeldelser.

- Jeg gidder ikke lese kritikken nå. Jeg venter til jeg er tilbake i Oslo før jeg begynner å saumfare avisene. Her i Tromsø skal jeg bare kose meg.

Om han ikke har lest avisens anmeldelser, så har han ivertfall fått med seg publikums reaksjoner på filmen.

- Det virket som publikum var med på historien. Det var artig å se at publikum lo på de riktige stedene.

Rusiske mafia

Jomfruene i Riga handler om en fallert forretningsmann som søker tilflukt hos sin norske venn

-I Tromsø skal jeg bare more meg, sier regissør Emil Stang Lund.

FOTO: JØRGEN FLINT

og forretningsforbindelse i Riga. Det oppstår en rekke forviklinger, og når den russiske mafiaen kommer på banen er det ikke lett å si hvem som er ute etter å lure hvem. Det hele utvikler seg etterhvert til den reneste farse.

-Det er en komedie blott til lyst med mye slapstick humor. Det er blitt en slik film jeg selv gjerne vil se på kino.

Vises i Riga

Filmene skal også etterhvert settes opp på kino i Riga.

-Det blir spennende å se om menneskene der borte ler av de samme tingene som det norske publikum, eller om de blir fornærmet over at jeg harselerer litt med dem, funderer regissøren,

før han smører seg en vaffel med sukker, kanel og honning på.

Jordal og Eikemo

I de to mest fremtrede norske rollene finner vi radarparet Helge Jordal og Jon Eikemo. Ellers er filmen besatt med endel russiske skuespillere. Staben bestod også av en blanding av norske, latviske og russiske filmarbeidere.

-Det var veldig givende å jobbe med de russiske og latviske filmarbeiderne, men også veldig slitsomt. Mye tid gikk vekk på grunn av språkproblemer og kulturforskjeller.

Aurelia Anuzite som hadde den kvinnelige hovedrollen var imidlertid nødt til å lære seg norsk for å beherske rollen sin. Ellers er mange av de skuespillerne vi brukte i filmen veldig kjente og høyt respekterte skuespillere der borte. Han som spiller «the bad

guy» gjør det for første gang. Han tidligere bare spilt rollen som førsteleiker. Jeg tror denne filmen var en ny opplevelse for han.

- Jeg gidder ikke lese kritikken.

Kinosjefer

Som en gimmick er det også mulig å få med seg knippe norske kinosjefer i statistroller.

- Det hadde seg slik at kinosjefenes mannskor var på turne der borte. Så det var egentlig en ren tilfeldighet som gjorde at de ble med i filmen. Jeg må imidlertid gi dem honnør for deres innsats. De sto på fra morgen til kveld og holdt humøret oppe. Det virket faktisk som de hadde det veldig gøy på settet, sier regissøren, som nådeløst klippet vekk sekvensen der de synger for full hals.

Thriller neste

Emil Stang Lund begynte sin filmatiske løpebane i 1982 som ølkassebærer. Siden da har han jobbet innenfor de fleste områder på film. I en periode var han et fast innslag som rekvisitør på rulleteksten til de norske spillefilmene som ble laget. *Jomfruene i Riga* er hans andre spillefilm. Hans første spillefilm var *Flaggermusvinger* fra 1992. Det var en mer klassisk norsk film fra et bondeaktig miljø langt oppe i den norske fjellheimen, med en historie lagt til en gang i det forrige århundre.

- Jeg tror det er viktig å lage forskjellige filmer, slik at man ikke låser seg fast i en type filmer. Derfor har jeg nå lyst til å lage en lavbudsjett thriller med handlingen lagt til Bergen. Jeg tror Bergen er en spennende bakkgrunn for å legge en slik film til, med et særegne miljøet den har å by på.

Kostymedrama

Appelsinjuicen er forlenget drømmet opp, og vaflene begynner å slutt. Regissøren har seget en et hakk lenger ned i stolen. - driver også å planlegger en dramatisering av en novelle av Trine Andersen som jeg håper kan få begynne på våren 97. Han skal bli et kostymedrama med handlingen lagt til 1812. Det blir sjø, seilskuter og en masse sørover, avslutter Emil Stang Lund, før han tusler opp på tellrommet for å få seg noen terlengtede og sårt trengte tårter på øyet.

U Jørgen Flint

Vellykket solfest

Solfesten Studentsamfunnet arrangerte den i anledning solens tilbakekomst ble også år en suksess. Tromsøs «beste» band Yez Mayonez spilte til stor begeistring hos de drøyt 300 fremmøtte studentene. Tidligere rektor Ole D. Mjøs var også tilstede på festen og kastet glans, samtids som han ble tildelt Studentsamfunnets ærespris.

Helge Jordal i et romanisk møte med Aurelia Anuzite. Fra filmen "Jomfruene i Riga".

Rocka Vår

- Weld
- Motorpsycho
- deLillos
- Steve Wynn
- Seigmen

blev Motorpsycho på Bocaccio scene fredag 29. februar.

gynner du å bli restituert er Polar Music Festival, og for nye konsertopplevelser? Da har du en del å glede deg til fremover mot eksamenstresset tar til. Weld, Seigmen og Motorpsycho er bare litt av hva Bocaccio har og Dampen Levanes er på programmet.

disse er kanskje Motopsychos konsert på Bocaccio, fredag 29. februar mest aktuelt. De kommer i disse dager med sitt nye album «blissard». Et album Motorpsycho sier de har tatt et skritt videre med. «Timothy's Monster» og «De-lan Box» var «all over the place», tror vi «blissard» - lyd og stilmessig - gir en mer behagelig følelse, den er mer et album, ikke

bare en samling låter» uttaler de.

Sikre kort

Bocaccio, hvor de fleste konsertene arrangeres, kan også by på Seigmen 23. februar, deLillos 20. mars og Jørn Hoel allerede 19. februar. Disse skulle vel være kjent for de fleste. Spesielt deLillos, som av mange regnes som Norges beste live-band. Hvis noen skal kunne frarøve dem denne tittelen må det være nettopp Seigmen, som under sin siste konsert i Tromsø (Polar Music Festival) spilte for et stappfullt lokale. På Dampen har man satset på blant annet Weld 28. Februar, Divin' Ducks 19. Mars og Lynni Treekrem/Kjetil Bjørnstad 28 Mars. I tillegg arrangerer de konsert på et par av sine studentkvelder (torsdager), her spiller Minus Maya og Blend.

Alternativt?

Mens band som Seigmen og de Lillos nok

ikke trenger gjøre så mye for å trekke folk til sine konserter, kommer nok Steve Wynn, Vamp (Dampen 18. Juni) og Berge

Weld spiller på Dampen.

Flåten til å slite litt mer. Spesielt Berge Flåtens blues musikk er nok ukjent for de fleste. Uansett kan han oppleves på Bocaccio 14. Februar. Steve Wynn, derimot, skulle

vel være litt mer kjent blant Tromsø folket. Han har holdt flere konserter i Tromsø, både alene og med band. Spesielt hans konserter på Blå Rock er blitt godt mottatt, så føler du for litt straight rock møter du opp på Bocaccio. torsdag 7. Mars.

Konsertscener

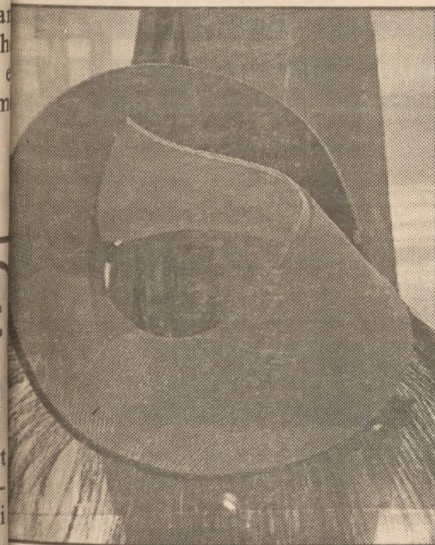
Nå har vi ikke akkurat blitt bortskjemt med konserter i Tromsø året som gikk. Dette programmet viser at det enda eksisterer initiativ blant konsertarrangørene i Tromsø, vi får bare håpe at det varer. Deres største hinder er vel mangel på en skikkelig konsertscene. Nå ser det riktignok ut som Bocaccio, med sin utvidede scene, satser sterkt. Dette er selvfølgelig positivt, men på større konserter som Seigmen og deLillos vil det nok bli litt i trangeste laget. Tromsøs akutte mangel på en skikkelig konsertscene er nok ikke løst med dette.

U Magnus Clough

Bare plast

hordan hadde egentlig hverdagen vært uten plastposer, kontaktlinser, billig-lightere, fuktstøvler - og annen gumi?

ist. Fortsatt assosieres ordet med noe billig og uekte av dårligere kvalitet enn originale. Men litt motvillig må man

likevel innse at en stor del av omgivelsene består nettopp av plast. Med dette som utgangspunkt er det for tiden en plastutstilling på Tromsø Museum. Alt består utstillingen av åtte velfylte romhusliknende montre. De inneholder mesteparten fra gamle telefoner og reisedioer til glorete fjærboær, lekebiler

og moderne fiskegarn. For ikke å glemme de hendige Tupperware-varene. Alt i plast, i en eller annen form.

Wet-look

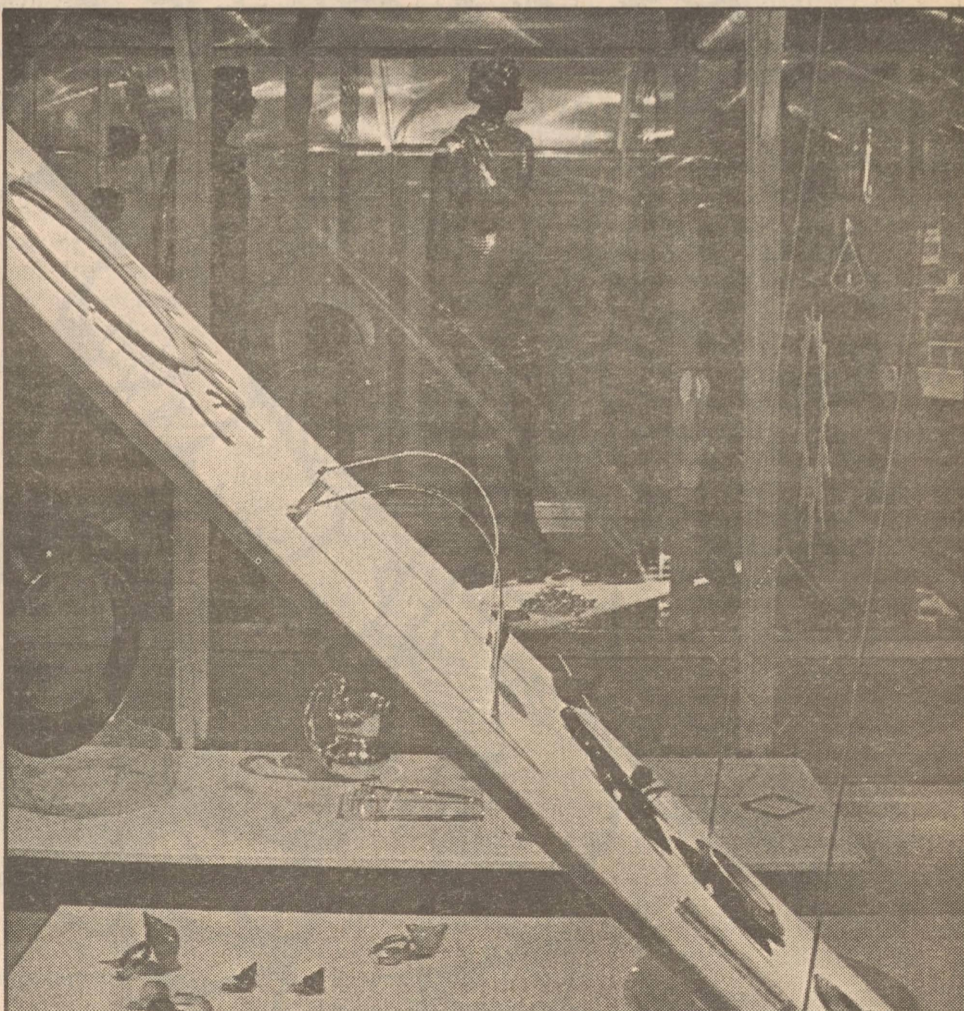
To av utstillingens små, innholdsrike drivhus er viet smykker og bekledning. De første klærne i skikkelig plast kom på 1960-tallet. (Nylonstrømper kom allerede rundt 1940). Kolleksjonene var i stor grad inspirert av romfarten, og mange av plaggene ser ikke ut til å ha noe som helst med denne verden å gjøre. Den glinsende «wet-look»-overflaten på plastklærne tiltrakk de sadomasochistisk tilbøyelige, og denne blanke typen plastklær mistet gradvis sitt gode rykte. Om ikke annet så for en stund. 1960-årene var også tiden da den franske gruppen De Nye Realistene startet sitt virke som nyskapende smykkekunstnere. Utstillingen viser et utvalg av mer eller mindre smakfulle smykker fra denne og senere plast-smykketradisjoner.

Trekk-opp-biler

Vi entret Tromsø Museums Plastutstilling med forventninger om gule plastkopper og trekkopp-biler. Disse forventningene ble for en stor del innfridd. Utstillingen manglet de store «WOW - er det i plast»-opplevelsene, men viser et rimelig bredt spekter av plastens mangfoldige verden.

Bakelitt og karbamid

De mange informasjonsplakatene var til

Plast har ett fellestrekk med poteten - det kan brukes til det meste. ALLE FOTO: JAN MARTIN BERG

stor nytte, selv om de færreste vel har noe særlig fortrolig forhold til begreper som bakelitt, kaseinplast, fiberoptikk, karbamid og ureaplast.

Vi måtte på ingen måte kjempe oss frem blant de «plastomane», dem finnes det tydeligvis ikke så mange av. Ta på deg regnjakka og avlegg et besøk.

Tromsø Museum har også andre utstillinger du kan få med deg i samme slengen. Etterpå kan du gå på kafé og spille back-gammon, med plasbrikker og ditto terninger.

U Elin Førund og Åse Linn Berntsen

Ord

Vi greier oss ikkje utan. Dei er simpelthen absolutt naudsynte. Ord, ord, ord. Små ord og lange ord og viktige ord og vanskelege ord og lånord. No driv dei meiningsterke og kranglar om lånord da att.

For Norsk språkråd har bestemt at du snart kan få skrive *ketsjup* og *sjampagne* og *sørvis* og *matsj*. Men berre viss du vil altså. Du treng ikkje. Det er valfritt. Som så mange andre ordformer. - Vulgarisering av språket, seier nokon. - Tilfeldig og for lite gjennomtenkt, seier nokon andre. - Viktig, og i

tråd med språkhistoriske retningslinjer, seier fleirtalet i Språkrådet og ristar litt forundra på hovudet av all merksemda dei har fått etter sitt siste årsmøte. Men Noreg (ja, det er framleis hovudforma på nynorsk) liker jo å krangle om ord. Og no er det jo ei tid sidan vi har hatt den heilt store *faiten*. I 1981

slutta vi sånn nokonlunde språkfred med kvarandre. Språkrådet innførte riksmålsformer i bokmålet att, og dei fleste var vel nøgd. Alt stod liksom sånn nokonlunde stille, til det altså braka laus att no. På ein litt annan måte eigentleg, men det kjem eg attende til.

Språket la ut på forandringsveg

Tradisjonane våre for å brake saman i intense verbale stridar er lange og gode. Heilt sidan vi sa takk og farvel til Danmark i 1814, har språkstriden irritert og forundra og splitta oss nordmenn. Nei, då var det både lettare og betre i svært gamle, gamle gode dagar. Ja, sånn for ein 3-4000 år tilbake. Då snakka vi indoeuropeisk, då.

Nordmenn, indarar, spanjolar, rusarar, franskmenn og nokre til. Dette var det språkforskarar på 1700-talet som fann ut, og den historisk-komparative språkvitenskapen var fødd. I dag er dette urspråket splitta opp i 41 sprell levande språk. Korleis i alle dagar kunne vi finne på å splitte oss opp slik? Flyttetrang og behov for å skilje seg ut var nok sikkert like aktuelt den gongen som i dag. I tillegg endrar samfunnet seg og ulike lydlover trer i kraft på ulike stader til ulik tid. Her kunne eg sjølvsagt lagt til grunn språkvitenskaplege fagtermar som fonemisering, assimilasjon, dissimilasjon, ulike omlydar, analogi osv. Eg vel likevel å la oss på språkfaga få kose oss med dei termane sjølve, så kan du få sleppe unna med å vite at indre og ytre faktorar gjorde sitt til at språket tok systemskreppa si og la ut på forandringsveg. Nokre gonger sulla det i veg-

kanten og somla sakte, sakte no etter. Andre gonger raste seie av garde og endra seg drast eit par hundre år. Frå indoeur laga urgermanarane sitt eiod germansk (450 f. Kr. - 200 årst som dei urnordiske innbygd, ne endra til urnordisk (200 årst Synkopetida (500-700) skilg vordisk frå austnordisk, derar kingar i vest snakka norrønt (1250). I mellomnorsk tid (de 1500) endra språket seg såp vi i dag sit att med moderne

Men det var altså taleek Skriftspråket har ei parallell. A likevel litt anna historie. Dsk ste runeinnskriftene er datør ca 200 e. Kr. Det latinske alfret tet fekk vi servert saman med kj tendomen. Ein del av Bibelekt faktisk på norrønt før det nta ne skriftspråket visna vekk osk sketida. På 1800-talet kom rik nalromantikken stormande na oss vår rette identitet. Mål og riksmann tærna saman i lan ge, verbale strider. Resultat to likestilte skriftspråk. Bokm

MIK FYNSIR *

*MIK FYSIR (norrønt), = eg har lyst FYSIR har forsvunne i moderne norsk, me vi sit att med adjektivet UFYSELEG

Tema: Om ord og ord og opphav og strid-framkallande lånord.

r g i e

teynorsk. Unikt i verda. Flotte spreier. Moderne norsk.

Arvorda er dei eldste
Eldst moderne norsk, ja. Moderne norsk inneheld meir enn 150 000 ord, og vi har krangla om dei eldste. Men kor mange er egentleg våre egne? Språket vårt berer på det grunnleggjande ordforrådet vårt.

Arvorda er dei eldste. Dei er brukt som materiale når språkforskarar skal forske på samskapen mellom språka våre. Altså slektskap mellom russisk og indisk og spansk og norsk og sånn. Litt av ein jobb. Arvorda har jo forandra seg, men ikkje alltid så mykje. *Nase* heitte faktisk *nas i indoeuropeisk. Ei lita stjerne tyder at vi ikkje er absolutt sikker på at orda var slik, men nesten.

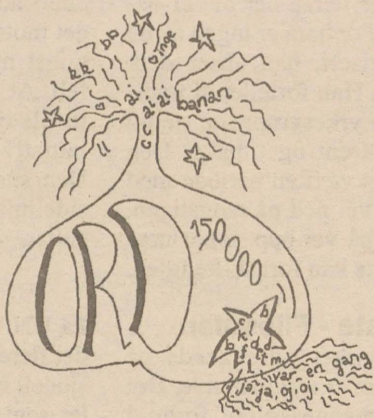
Arvorda liker vi godt, for dei kan vi jo. Dei har eksistert lenge og vi treng ikkje stride så mykje om dei lenger. Men kan vi alltid forklare strukturen i orda våre? Kan du til dømes forklare s-en i «til fjells» og «til sjas» og «til fards». I nyare uttrykk har den nemleg fordufta. Vi seier «til syn» og ikkje «til byns» no forida. S-en er ei lita luring. Ho heng att frå norrønt, nemleg. Norrønt var eit kasusspråk, med viktige trekk som nominativ, akkusativ, genitiv og dativ. Funksjon i setninga og ulike preposisjonar styrte kva for kasus vi skulle bruke. Etter preposisjonen «til» fekk vi genitiv, som altså førte med seg ein -s. Ikkje verst, kva?

Ivar Aasen og heile sulamitten
Ein ting er å forklare nokre kasusendingar her og der, det er kanskje ikkje det du ivrar mest for kvardagen. Men kva med forståinga di. Forstår du orda dine? Forstår du uttrykka? La oss seie at du sov over alle forelesingane du skal ha neste fredag. Nokon dunkar deg i ryggen og kallar deg *syvsover*. Men kvifor gjer dei det? Sagnet om *syvsovarane* stammår frå kristenforfølgjingane i Epheus der sju menneske i 251 e. Kr. gøymde seg i ei berghole og sov der til år 447. Dei sov altså i 196 år. Då vart berghola opna ved eit tilfelle. Dei sju vakna opp og sa kva dei trudde på. Like etter døydde dei. Dramatisk nok. Enn om nokon ser på deg med *argusøyne* då. Veit du at Argos var ein kjempe i den greske mytologiverda,

med mange, mange auge, opp mot hundre faktisk? Sjølv om Argos vart drepen, forsvann ikkje auge. Argos vart forvandla til ein påfugl, og auge vart sett på halen hans. Ja, ja, ja, ja- kva forresten med «heile sulamitten», «å ha svin på skogen», «å vere i den sjuande himmel», «å ha ugler i mosen»...? Nei, eg berre spør eg. Svare finst nok ein stad. Alt har ei forklaring om ein berre gidd lese seg dypt ned i all bokleg lærdom som finst. Eller tek sjansen - stupar inn i cyberspace og freistar fange noko av den kunnskapen som svirrar rundt inni der. «Eit Upphav må allting hava» har Ivar Aasen ein gong skrivne ned. Ivar Aasen ja, han burde jo eigentleg hatt ei eiga side han. For det er hundre år sidan han vart lagt i grava, og tenk kor mykje han har strida og slost og kjempa for orda våre!

Vi treng nye ord

Etter å ha vore ein tur på vidda kjem eg no over til neste gruppe av ord i språket vårt. Nemleg lånorda. Ei gedigen gruppe. Av ulike årsaker har vi alltid hatt behov for å låne ord av kvarandre. Gamle ord visna vekk og vart nytteause då nye oppfinningar sneik seg inn i kvardagen og nye samfunnsstrukturar luska seg på oss. Somme hundreår var det og nokre språk som var mykje meir populære og tøffe enn våre egne, tykte vi - og lånte i veg. Flittig og trutt. Ord etter ord.

Frå 1000-1300 lånte vi mengdevis frå gresk og latin, via gamalengelsk. Og vi fortsette å låne etter desse hundreåra også. Vi fekk *demonstrere* og *termometer* og *biologi* osv. Slår du opp i ei etymologisk bok, om «ordas sanne tyding», finn du mange, mange med slike røter. Frå 1300-1600 kom hanseatane seglande i skip fullasta med *an-*, *be-*, *-het*, *-else*-ord. Og vi sa takk og bukka pent og sat att med populære ord som *betale* og *anmelde*. Frå 1600-1750

var det franskmenna som var heltane og lasta på oss *damer* og *tanter*. Seinare og heilt fram til Norsk språkråds årsmøte 19 januar er det tydeleg at det er engelsk som dominerer med sin *hippe overhedd* og *fansy sjampanje*.

Merksnodige ord

Vi har dessutan mange merksnodige ord som er frakta langvegsfrå og frå nære naboland. *Tobakk* kjem frå Haiti og *matros* frå nederlandsk. Theodore Roosevelt som hadde kjælenamnet Teddy gav namnet til *teddybjørnen*. Og i 1952 fann den svenske redaktøren Harald Nielsen opp ordet *moped* (frå motor og pedal) som straks slo gjennom. *Balle* kjem frå danske Bøllemyra der ungdom på 1800-talet reiste ut for å drikke og kose seg. Mange klaga på fyll og bråk, og ungdomane vart kalla *bøller*. *Junta* kjem frå spansk og *kiosk* frå fransk som har fått ordet frå tyrkisk som har fått det frå persisk.

Det er tydeleg at importen har vore overvettas stor i høve til eksporten i denne bransjen her. Gløym likevel ikkje at vi har eksportert *Quisling* ut i den store verda. For ikkje å snakke om *troll* og *ryggsekker* og *fjord* og *slalom* og *ombudsmann*. Dessutan lagar vi jo nokre norske nyord sjølv av og til. Som til dømes *fjernsyn* og *matpakkekøyrar*. Men vi er ikkje like flinke som islendarane. Dei lagar sine egne ord av alle aktuelle nyord. Dei snakkar nesten ei dialekt av norrønt framleis. Nesten altså. Frå norrønt lånte forresten engendarane *baggi*, som dei forma til *bag* som vi no har lånt attende. Og då er vel alle einige i at det bør skrivast *bagg*?

Stride, stride, stride

Hmmm, ja. Det var desse stridfrankallande engelske lånord. Ein lavmålsdebatt for språksiden, eigentleg. Før var det viktigare ting å kjempe om. Då hadde vi peiling på språk og historie, og kampene om landsmål og riksmål og samnorsk og bokmål og nynorsk etterlot seg intelligente og kunnskapsrike protokollar i Stortinget. Språkdebatten og språkkunnskapen blant oss nordmenn låg både langt og høgt over nivået i Europa generelt. Vi strida og strida. Men så kom krigen, og etter den strida vi meir, men vart etter kvart lei av å stride.

Språkrådet

I 1972 vart Norsk språkråd oppretta. Alle dei ivrigaste samla seg i det rådet, som fekk ein drøss

med medlemmar. Universiteta, forfattarane, fagforfattarane, lærarane, norsklærarane, journalistane, skodespelarane, NRK, Riksmålsforbundet, Noregs mållag, Språklig samling, Norsk akademi for språk og litt, og Norsk mål- dyrkingslag vart representerte. Kunnskapsnivået sank. Prosedyrane forandra. Og etter dei fleste la våpna ned, avskaffa samnorsk- tanken og kom med 1981-reformen, har det vore ganske stille rundt Språkrådet. Når vi no har ein liten oppblussing att, er det eigentleg ikkje så mykje å skråle (eller skåle) for. Dagens språkdebatt fører oss nemleg ned på nivå med resten av dei europeiske landa. Problemstillinga er lik. For alle låner jo ord. Og kva skal vi gjere med dei?

I dag er dei fleste einige om å innføre norske alternativ der det er mogleg, eller å godkjenne lånord evt. fornorske skrivemåten der norske alternativ ikkje finst. Striden har ulike arenaer. Skal vi skrive orda slik vi uttalar dei, eller slik dei vart skrivne i originalspråket? Skal Språkrådet gå føre talemålsutviklinga, eller berre registrere endringar som er innarbeidd i det eksisterande talemålet, og normalisere skriftspråket etter dette? Heile Europa strir litt med dette. I Danmark krangla dei på 80-talet om korleis dei skulle skrive *majones*. Denne krangelen vart til «majonesdebatten», ei lang og intens strid.

Bai-bai, bejbi

Det verste med dei nye orda (heile 0,042 % av ordforrådet vårt) er nok den gamle skrekken vi nordmenn har for endringar som vi ser med våre egne auge. (Jamfør EU og andre stygge dyr.) Vi vil helst ha det slik vi hadde det før. Difor er det litt skummelt. Difor protesterer vi litt. Vi har allereide gløymt *sjokolade* og *sjalu* som glei inn for *chocolate* og *jaloux* i språket vårt lenge før krigen. Ilag med dei store rettskrivingsendringane. Vi gløymer lett. Og verner oss fort til godtekne ord. Mange av avisene som klaga på dei nye orda, har allereide byrja nytte seg av dei. Stå berre på, folkens. Betre godta *gaid* med *kaps* og *snaksy taksi* utan *sørvis* med det same. Det finst større urettferd i verda å ofre ergringa si på - enn suppekokinga til Språkrådet. Bai-bai, bejbi (ikkje god-tatt) og takk for meg.

U Sigri Sandberg

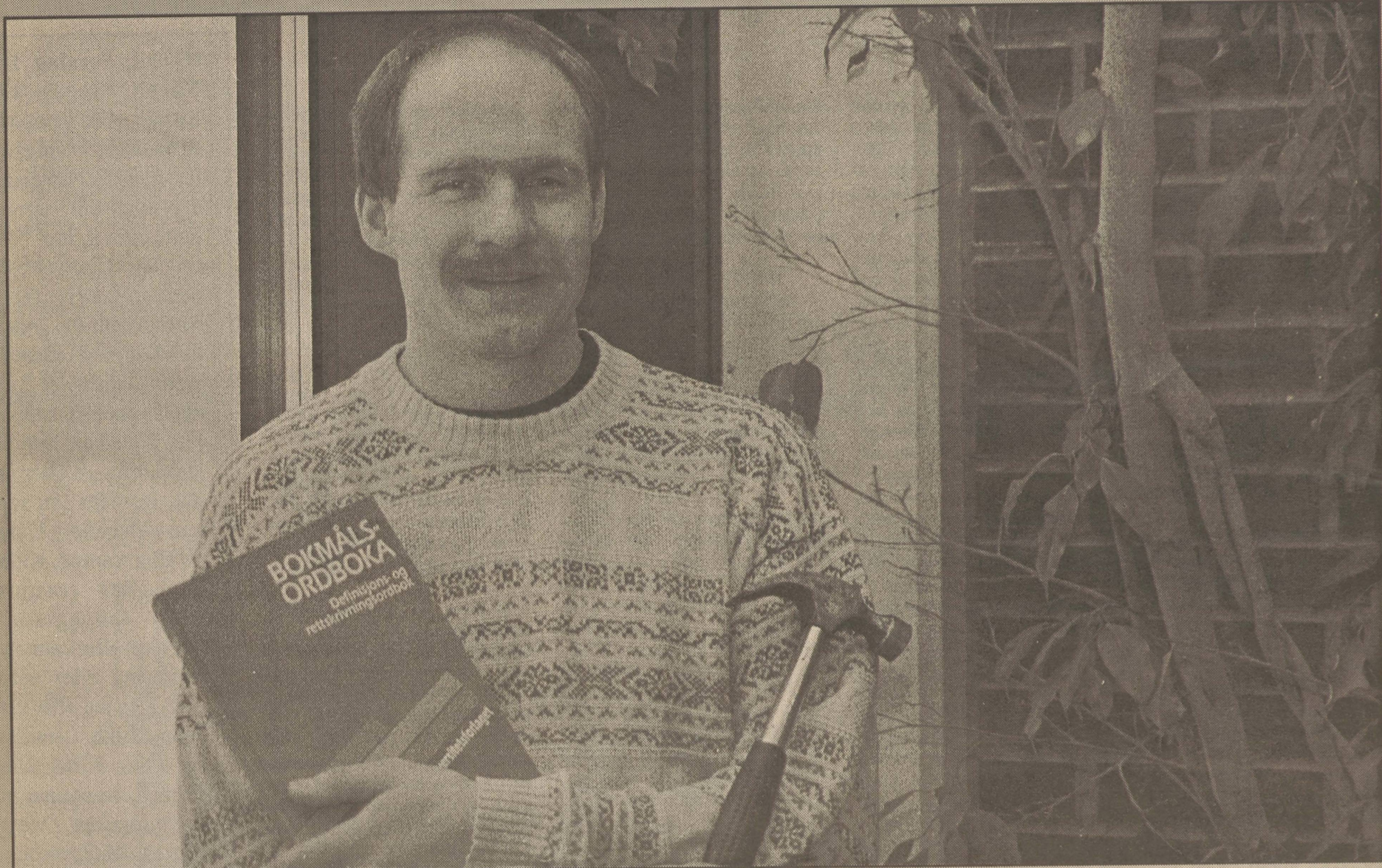
Nyord, forslag frå Norsk språkråd:

Boke eller booke, Breikdans, Displei eller display, Enterteiner eller entertainer, Faite eller fighte, Fansy eller fancy, Feedbacker (ikkje feedbacks), Feide (ikkje fade), Finisj eller finish, Gaid eller guide, Gopher, Harddisk, Hedde eller heade, Hipp, Innputt eller input, Insider (en som innsidehandler), Kampe eller campe, Kampus eller campus, Kaps (skyggelue), Karavan eller caravan, Keitering eller catering, Ketsjup eller ketchup, Kikk (istadenfor kick), Klinsj eller chlinch, Konteiner eller container, Matsj eller match, Overhedd eller overhead, Paperbacker, Pes (men pagemaker), En pinspinner, Paperbacken, Polisj eller polish, Promosjon (markedsføring), Puck, Pønkar, Rafte-raftet, Ransj eller ranch, Rapp (musikk), Resette (nullstille), Røsj eller rush, Seif eller safe, Sjabby eller shabby, Sjampanje eller champagne, Sjarter eller charter, Sjak eller choke (i bil), Skript eller script (i TV), Skup eller scoop, Skvåsj eller squash, Snakkbar (ikkje snackbar), Snaksy, Sprei eller spray, Streit (ikkje straight), Sørvis eller service, Taime eller time, Taksi eller taxi, Teit, Tilte, Tøtsj (ikkje touch), Utputt eller output, Utsider, Web.

STUDENTEN

Han er tidligere snekker. Etter studier i nordisk og filosofi tar han nå lærerutdannelse. Ønsket er å hjelpe elever med atferdsvansker tilrette gjennom praktiske innslag.

Håndverker og akademiker - Jimmy har en fot i hver leir

FOTO: JAN MARTIN BERG

Med tommestokk og Aristoteles

Navn: Jimmy Madsen

Alder: 35 år

Studerer: Ped. sem.

Nede på forskningsparken, blant farmasi-studenter, 1. amanuenser, NORUT-forskere, vaktmestre og lærerspirer rusler Jimmy rundt, et positivt og avstresset menneske. Mens medstudenter på noen-og-tyve panisk leser listene som viser at dette semesterets praksisutplassering er i klasser for maskin og mek., tar han det meste med ro. Han frykter ikke i samme grad som sine medstudenter lærerlingenes negative ytringer om språkundervisningens forventede kjedsommelighet. I alle fall har han mindre grunn til det. Han har nemlig en ballast flere lærerkandidater og andre akademikere kunne hatt nytte av: Erfaring fra «det virkelige liv». I 10 år jobbet Jimmy som snekker.

Snekkeren

Jimmy vokste opp på Mortensnes i Tromsø mens universitetet enda var i planleggings- og etableringsfasen. Han forteller om overveiende negative holdninger til denne etableringen, både i familien hans og blant store deler av byens befolkning. «Det røde universitetet» ga folk assosiasjoner til kommunismen, og i den kalde krigens tid var dette ikke

noen tiltrekkende faktor. Ellers var ikke de teoretiske fagene høyt verdsatt hjemme hos ham, og Jimmy gikk ettårig kokkeskole etter ungdomsskolen. Deretter fulgte halvannet år som blikkenslager før han tok et snekkerkurs og begynte på sine 10 år i snekkerfaget.

Etter en yrkesskade skiftet han kurs og begynte å studere. Han har tatt mellomfag i både filosofi og nordisk på universitetet i Tromsø.

Akademikeren

Ex. phil.- oppgaven sin skrev han om forholdet mellom håndverkere og akademikere, deres syn på hverandre. Siden en lærer engang i sjette klasse provoserte fram en diskusjon om dette temaet, har han samlet stoff for seg selv. Både i aviser og annen media har han funnet eksempler på dette tidvis anstrengte forholdet, og han har kjennskap til holdninger fra begge parter etter årene i byggebransjen. Arkitekter som viser seg som suverene på det teoretiske plan, men ofte er lite villige til å konferere og rådføre seg med snekkerne som skal bygge hus etter de ambisiøse tegningene deres. Håndverkere som frustreres over mangelen på kommunikasjon med arkitekten, og som føler seg sett ned på av den akademisk utdannede. Dette er et interessant, men ømtålig tema.

Selv synes Jimmy det er spennende å

ha en fot i begge leire, sier det er balansert og trygt. For ham er ingen av de to leirene favorisert, han anser dem som likeverdige. Han forteller at tradisjonelt har de to yrkesgruppene stadig skiftet i status, frem og tilbake. Den senere tid har det vært en periode med akademikere på vei ned på rangstigen, og håndverkere på vei opp, lønnsmessig sett. Men dette kan fort skifte igjen.

Den private - Filosofen

Filosofien har virket tiltrekkende på ham, det mystiske er fascinerende. Det gjelder mellommenneskelige forhold såvel som universets mysterier. Språkfilosofen Ludvig Wittgenstein har uttalt at det er gjennom språk vi møter verden, og det er nettopp i språkfilosofien Jimmy finner det nærmeste han kommer svar innen filosofien. Og det er vel filosofen i ham som gjør opp status med jevne mellomrom, og har kunnet konstatere at den kulturelle interessen har vært og er økende.

Samtidig karakteriserer han seg selv som et friluftsmenneske, med stor sans for jakt og fiske. Sammen med kone og tre barn på 13, 10 og syv år bor han på Kvaløysletta. Når det gjelder eventuelle råd til barna sine angående fremtidig yrkesvalg, vil han se det an etter interesser og anlegg. Men uansett retning, om de velger et yrke som håndverker

eller akademiker, vil han stimulere til det motsatte også. Det er viktig og ikke minst nyttig å kunne litt innen begge felt. At dette har lyktes ham å formidle, ble tydelig da datteren på 13 på eget initiativ monterte den nye senga si sjøl. Den snekkerkyndige pappa kunne fra sidelinja bivåne et høyst vellykket resultat.

Læreren

På UNIKOM, der han tar ped. sem., er det flere enn ham som har en litt utradisjonell bakgrunn. Blant det store flertallet som har gått på skolen nesten hele livet, finnes det også en jurist, en helse-søster, en typograf, en blikkenslager og en fisker. De to første skal undervise i sine fag, men de tre siste har byttet tvert, slik som snekkeren Jimmy. Om noen måneder er han norsklærer.

Han er interessert i å arbeide med ungdom med atferdsvansker og teoretisk svake elever, og ser det som en utfordring å kunne hjelpe disse i skolehverdagen. Spesielt gjennom praktiske innslag kan disse elevene finne seg bedre til rette. Han utelukker ikke tanken på en videre utdanning innen spesialpedagogikk, men det blir ikke på en god stund enda.

U Ase Linn Berntsen

Nettpreik

Herr potet hode

Avn: Mr. visual spud head
 Adresse: http://
 bal.westnet.com/cgi-bin/
 ywalt/pothead.pl
 Kategori: Selvrealisering

Surfere er ganske passive mennesker noen ganger, vi sitter bare der og glaner kommt inn i skjermen. trykker apatisk på «Back» og «Next».

Er du på tide å bryte av normen, eksponere dine inderlige kvaliteter på en helt ny måte? Er Mr. Virtual Spud Head et alternativ.

er utfordret så vel som fantasi om koordinasjon og estetiske ans. Tilrådgivning har et stk. potet og diverse rekvisita, som ører, neser, lunner og hatter. Utfordringen er å plassere disse på poteten, og deretter danne et ansikt. Eller kanskje noe litt mer Dalisk? Her begrenser kun i din egen fantasi.

Shockwave

Har tidligere nevnt hva i denne spalten, programmet som gjør det mulig å lage animasjoner på nettsider. Nå er enda et animasjonsprogram lagt ut på nettet, nemlig Shockwave.

va som er best av disse to er vel mest en smakssak, de leverer begge varene. Skal man helgardere har man begge to. Siden med animasjoner støtter som vanligvis bare av de. Java ligger innebygd i nyeste Netscape versjonene (N4), så den trenger man ikke se så mye initiativ for å få taster trykkes på. Shockwave derimot må du hente ned selv (http://www.macromedia.com/Tools/shockwave/index.html) selv og installere på maskinen din. Installeringen er forholdsvis kjent, men ettersom den tilgjengelige versjonen er ganske fersk, er det enda en del bugs i den. Så må nok regne med litt fikling når det fungerer. Men det er det godt. Bare på Macromedias (Shockwave) egen hjemmeside ligger det mange stilige animasjoner.

Shockwave er et program som gjør det mulig å lage animasjoner på nettsider. Nå er enda et animasjonsprogram lagt ut på nettet, nemlig Shockwave. Shockwave er et program som gjør det mulig å lage animasjoner på nettsider. Nå er enda et animasjonsprogram lagt ut på nettet, nemlig Shockwave.

Magnus Clough

Surf this way:

Utopia på nettet:
 http://www.isv.uit.no/student/utopia
 Post: utopia@stud.isv.uit.no

English summary

By: Magnus Clough

Too few patients

UiTø wants to make room for twenty new students at the medicine department. The funding for this is already guaranteed in the National budget of 1995. However, the students are not too pleased. Rina Sævik, local leader of the Norwegian Medical Students Federation (NMF), claims the capacity of the University clinic is not sufficient for this. The amount of students has already exceeded the planned limit. The large number of students restrains the quality of the practical training with patient. There is often far too many students present at the clinic when working with patients. Not only do the patients often find it uncomfortable, having 8-10 students examining them, but the students themselves do not get enough practice. Sometimes they do not even get a try, and this inflicts on the quality of our education, concludes Rina Sævik.

Many concerts

Are you beginning to recuperate from the

Polar Music Festival, you can look forward to several concerts this spring, featuring some of the elite in Norwegian rock and pop. The most interesting being maybe Motorpsycho, with their brand new album "blissard". An album they claim shows they have matured from their earlier albums. The new record is more consistent. Where "Demon box" and "Timothy's Monster" is "all over the place", "blissard" is, both soundwise and in style, more an album, not just a collection of songs. Apart from Motorpsycho, Seigmen are playing at Bocaccio the 23rd of February, Weld at Dampen the 28th of February and deLillos the 20th of March.

Strong reactions

The new project concerning implementation of drug addicts in student residential areas has caused student reactions. The main argument is all the children situated in the area. Torodd Eriksen in the lodgers union at Mortensnes, describes the situation as unfortunate. The media has misinterpreted our reactions as civil defence. This is not the case, we are merely reacting to how Tromsø county has treated the matter.

Filmklubben framover

Nå som gnagsårene fra filmfestivalen har forsvunnet, finnes det ingen unnskyldning til å holde seg borte fra den magiske skjermen. Godt inn i vårsemesteret fortsetter filmklubben sine to temaer *Me-*

diavold og *Slemme Damer*. Lørdag 10. februar vises *Farewell My Lovely*, en klassisk film noir i regi av Edward Dmytryk (USA 1944). Filmen handler om den hardkokte privatdektektiven Philip Marlowe som havner utført en giftig forførselske, Velma Grayle. I sin tid var dette en revolusjonerende film; for første gang ble det gjennomført skitne miljøet i pulp-litteraturen klistret til lerretet.

Fredag 16. februar er det saftig mediavold på programmet med *S.F.W.* (so fucking what), en film av Jeffrey Levy (USA 1994). En kveld stikker to kompis ut for å kjøpe øl og junkfood, intetanende om at de snart skal bli trukket inn i et gisseldrama om primetime TV-

tid. *So fucking what* er hovedpersonen og gissel Spab's faste uttrykk i livet. Mediafolket elsker frasen som straks begynner å leve sitt eget liv blant millioner av letpåvirkelige ungdommer...

Lørdag 17. februar er det tid for en ny slem dame. *Out of the Past* (USA 1947) er regissert av Jaques Tourneur (Cat People) og er nok en skyggefull film i noir-genren. Jeff Bailey har en hemmelighet. I sin fortid som privatdektektiv ble han ledet på ville veier av den attraktive og farlige Kathie, som var elskeren til Baileys' oppdragsgiver, gangsteren Sterling.

U Elin Førund

Amnesty International

Saudia Arabia

His Excellency
 President Hafez al-Asad
 President of the Republic
 Presidential Palace
 Abu Rumanah
 al-Rashid Street
 Damascus,
 Syrian Arab Republic

Your Excellency
 I would kindly draw your attention to Khalil Brayez who in absentia was sentenced to 15 years of imprisonment with hard labour in March 1972

He has just used his right to freedom of expression as stated in "The Declaration of Human Rights, Article 19": *Everyone has the right to freedom of opinion and expression; this right includes freedom to hold opinions without interference and to seek, receive and impart information and ideas through any media and regardless of frontiers.*

He was not released in October 1985 when his sentence should have expired. He is believed to be held in al-Mezza mili-

tary prison in Damaskus.

I urge you to have Khalil Brayez released immediately and without condition.

Yours respectfully and sincerely

Korea

Mr. Ahn Woo-man
 Minister of Justice
 Ministry of Justice
 I Chang-dong
 Kwachon-myon,
 Shihung-gun
 Kyonggi-do,
 Republic of Korea

Dear Sir,

I would like to draw your attention to Eun Su-mi who was arrested in April 1992 and now serving a five-year prison term at Kangmung prison.

As a member of Sanomaeng she has only used her rights to freedom of expression and association as stated in "The Declaration of Human Rights, Article 19": *Everyone has the right to freedom of opinion and expression; this right includes freedom to hold opinions without in-*

terference and to seek, receive and impart information and ideas through any media and regardless of frontiers.

and "Article 20,1": *Everyone has the right to freedom of peaceful assembly and association.*

Eun Su-mi has never used violence or advocated the use of violence.

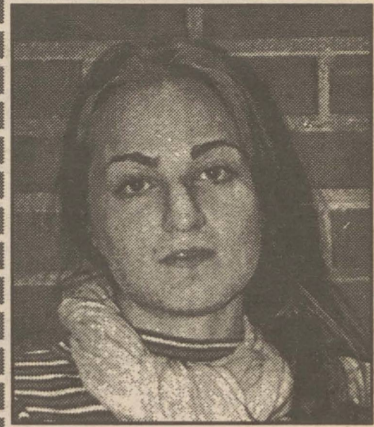
I urge you to release her immediately and unconditionally. Pending her release, I pledge you to give her adequate medical attention. I would like to draw your attention to the fact that she underwent a bowel surgery in April 1995.

Yours respectfully and sincerely,

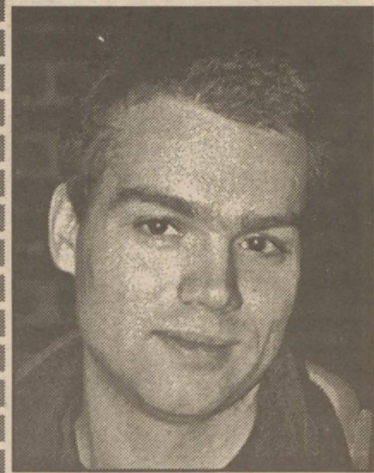
Fire på rad

Hva synes du om at de Lillos-konserten på universitetet ikke får skjenkebevilling?

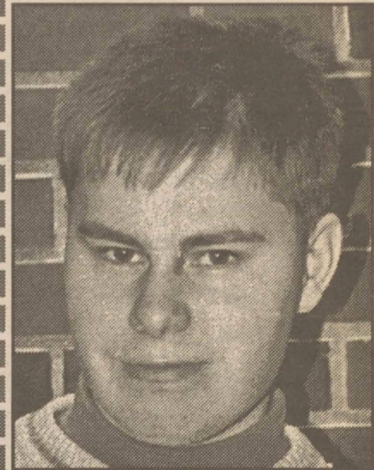
Elizabeth Dalen, 1. avdeling juss

Det er dumt, for øl skaper stemning til musikken.

Per Krokan, 3. avdeling juss

Det viser bare hvor sørgelig det er at de som ikke er glad i øl og rock skal bestemme over de som er det.

Kevin Johansen, Historie grunnfag

Jeg synes det er bra, den akademiske høyborg bør ha et rusfritt miljø.

Elin Førund, Engelsk grunnfag

Latterlig. På universitetet er det tross alt en gjennomsnittsalder på 27 år; det er på tide å skille mellom studenter og ungdomsskoleelever.

FOTO: SIGRI SANDE

Mens vi venter på Nord-Norgebanen..

Vi kan gi deg de heteste tips om hva du kan bedrive den dyrebare tiden din med når du ikke sitter med nesa dypt begravet i pensum. Les og bli opplyst.....

og skaff ostepop og cola, det er duket for en smekkfeit TV-aften.

Torsdag 8. februar
Bytte, bytte, bytting. Ønsker du å få ting gjort uten penger? Ting og tjenester, alt kan byttes. Min gamle kaffetrakter mot en helaften på by'n? Møt opp i Hovedgården (Lille Hiet) kl.17.00 og du får vite mer.

Ta noen sambatrinn til Flerbrukshuset kl.19.00, hvor Latin-Amerika-gruppa har presentasjonsmøte.

Er du heller av den mer rocka typen, er det studentkveld på Dampen med BLEND (tidligere Copper Blue).

Fredag 9. februar
Digger du felegnick på en fredagskveld? Det er konsert med symfoniorkesteret på Kulturhuset. Mendelssohn- Hensel, Bruch og Beethoven i storsalen kl.19.30.

Lørdag 10. februar
Slemme damers dag I. Blondtruser på Lindex er sikkert på salg. Filmklubben viser "Farwell My Lovely" til inspirasjon. På kulturhuset er det lørdagsmatine og jazzkonsert. Ørjan Holstad på Blå Rock serverer rock til folket.

Søndag 11. februar
Bank, bank i hodet. Kulti-verte studenter trosser all fysikk, og stiller opp når Riks-teateret framfører Hedda Gabler på Kulturhuset, kl. 19.00. Ibsen var en kjekk kar.

Mandag 12. februar
Mandag er mandag, hva kan man si? Sjekk kontoen din, du. Om du tør...

Tirsdag 13. februar
Landsdelsmusikere har lyst å musisere litt, Ensemble Nord har konsert på Kulturhuset. Fiskepinner og vitamintabletter er tingen.

Onsdag 14. februar
Valentine's Day for amorese amerofile. Kliss, kliss, stearinlys og røde, svulmen- de roser.

En middag på Burger King

for to? Aftenen avsluttes med smektende blues, framført av Berge Flåten på Boccaccio.

Torsdag 15. februar
Det eksisterer en utstilling med fotografier av Rune Johansen fra 3. til 25. februar på Tromsø kunstforening. Er dette dagen du ikke har noe annet å gjøre, kan du jo se til øynene blir såre og våte.

Fredag 16. februar
Troms Turlag tar deg med på helgetur til Jægervasshytta, hvis du har lyst og en tår på termos. Turen avsluttes søndag på Skarven. Foretrekker du (u)sivilisert mediavold i et mørkt og klamt kinolokale, viser filmklubben S.F.W.

Pelle Politibil og Onkel Richard har tatt turen helt fra Bodø til Kulturhuset for å underholde barn i alle aldre klokken 10.00, 12.00 og 18.00.

Nå er det bare ei uke til Seigmen kommer!

Lørdag 17. februar
Gambias nasjonaldag feires som seg hør og bør.

Helgetur til Ringvassby for beinslitere, arrangert av Troms Turlag.

Slemme Damers Dag II Rød silke-BH og svar neglelakk på Hennes og Mauritz. Filmklubben viser "Out of the Past".

Køa er sikkert kjempelang på Colosseum, så drop miniskjørtet.

Søndag 18. februar
Pass opp, svette og stiv fjelltraskere fra Troms Turlag ankommer Skarven. Brannslanger er kjekke å slukke søndagstørster med. De lettskremte kan heller søke tilflukt på kino.

Mandag 19. februar
Elsk meg sakte i snøen og gråt når det er over Jørn Hoel er lost in the tango på Boccaccio (også på en mandag, da!).

Tirsdag 20. februar
I dag kommer et nytt fantastisk nummer av Utropi som vi har slitt hardt med. Helt gratis til dere!